

KYLKIRAUTA

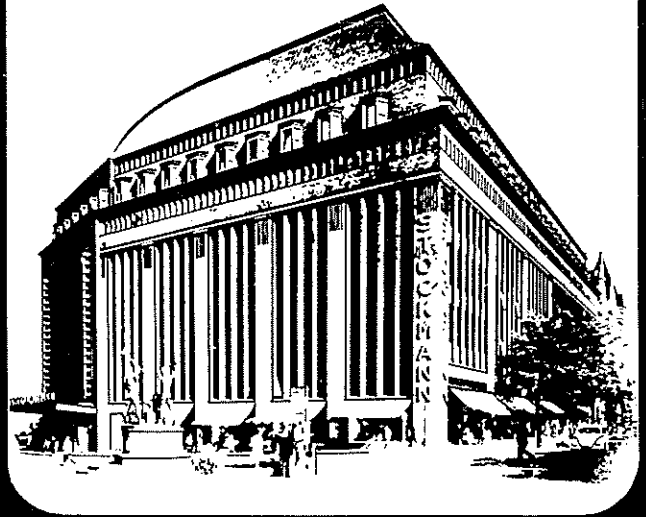

RUK 1 - 45 KURSSIEN
VARVARA

*Mistä varsi sorja,
jalannousu norja?
Se on terveen ruuan suoma,
Vaasan näkkileivän tuoma.*

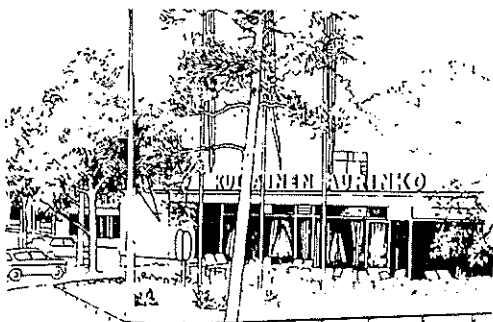
Vaasan leivän ilmoitus vuodelta 1928

PARAS MENNÄ STOCKMANNILLE

STOCKMANN

SOKOS HOTELLIT viihtyisä osa matkaasi

SOKOS-HOTELLIT on maamme hotelliketju.

Siihen kuuluu 59 hyvän palvelun hotelleja. Kaikki hyvien kulkuyhteyksien päässä. Joko sopivasti paikkakunnan keskellä tai kauniin luonnon tuntumassa.

Lisäksi käytettävänäsi on 180 viihtyisää SOK-ravintolaa sekä 360 palveluvalmista kahvilaa.

SOKOS-HOTELLIT ovat luotettavia.

SOKOS-HOTELLIT on jaettu 5 eri ryhmään palvelutasonsa mukaan. Tämän tähtiluokituksen avulla voit vaivatta valita hotellin aina toivomustesi mukaan.

SOKOS-HOTELLIT ovat edullisia.

Jos olet osuuskaupan jäsen, saat 50 %:n jäsenetualennuksen viikonloppuisin useimmissa SOKOS-hotelleissa. Ja kesäaikaan lukuisat SOKOS-HOTELLIT tarjoavat alennuksen joka päivä. Käytä hyväksesi myös SOKOS-hotellien ravi-, teatteri- ja viikonloppupaketteja.

Lisätietoja saat suoraan SOKOS-hotelleista, matkatoimistoista sekä Keskusvaraamostamme.

**KESKUSVARAAMO:
SOKOS-HOTELLIT/HELSINKI HOTELS**

Runeberginkatu 60 A 00260 HELSINKI 26 Puh. 90-441255

EFFOA
SUOMEN HÖYRYLAIVA OSAKEYHTIÖ

Karjalankatu 2. 00520 Helsinki 52
Puh. 90-765 322

LAPUAN SANOMAT

62100 Lapua
Puh. 964-31352

**MARTTILAN ym. KUNTAIN
VAKUUTUSYHDISTYS**

21490 Marttila
Puh. 921-768252

OY ELOPAK AB

VULK-TARVIKKEET OY

Takkatie 20 00370 Helsinki 37
Puh. 90-554406

Porin Kauppatorin Apteekki

Antinkatu 11
28100 Pori 10
Puh. 939-12037

oy Rymaco ab

Kapteeninkatu 14, Helsinki 14,
☎ 90-13 425, telex 12-1260
Kaptengsgatan 14, Helsingfors 14,
☎ 90-13 425, telex 12-1260

LAPUAN I APTEEKKI

62100 Lapua
Puh. 964-31314

**RAVINTOLA
KATAJANOKAN KASINO**

Puh. 653401
Laivastokatu 1 00160 Helsinki 16
— tervetuloa herkuttelemaan —

LIMINGAN -KAUPPA

91900 LIMINKA OM. SEPPO PIIPARI
☎ 981-441 218 — 441 219

LAUTTANIEMI KATTOTUOLI

Kannattava ratkaisu
LAUTTANIEMI KY

Vääksy puh. 918-661 901
Kalkkinen puh. 918-671 575

Oy A. E. Erickson Ab

Linnankatu 68, Turku
puh. 921-303 000

**ILMAJOEN
APTEEKKI**

Ilmajoki — Puh. 964-56 076

**JOENSUUN YMP.
OSUUSMEIJERI**

80100 Joensuu 10
Puh. 973-31 561

**TYRVÄÄN
SANOMAT**

38200 Vammala
Puh. 932-2843-1058

PORIN METALLI OY

- ERIKOISKONEITA
- KONEISTUSTA
- TERÄSRAKENTEITA

Uusiinitty 28760 PORI 76, puh. 939-486144

Raumantien Puu

Puh. 939-29 211 ja 29 412
Ulasoorin teollisuusalue
28700 Pori 70

Oulun Koiravartiointi

Sivutie 30, 90600 Oulu 60,
Puh. 981-301 044

Pohjolan Romu Oy

Sammaltie 67 90600 OULU 60
Puh. 981-301 571

Rovakatu 24, Rovaniemi, puh. 12 375

SUOMEN SILMÄLASIOPTIKKOJEN LIITON JÄSEN

KERAVAN ENSIMMÄINEN APTEEKKI

Tuusulantie 11 04200 Kerava
Puh. 246 322

RAKENNUSLIIKE PEKKA TAVI KY

Nurmes
Puh. 976-20581-21313

— Rakennamme Pohjois-Karjalassa —

KOKKOLAN TERÄSRAKENNE OY

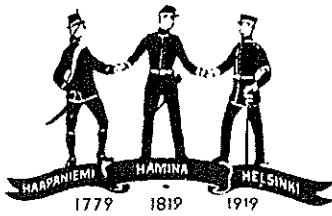
Kivenhakkaajankuja 5
67100 KOKKOLA 10
Puh. 968-12181

SISÄLTÖ

Reserviupseerikoulutus	3
Reserviupseerikoulutus	
Haminassa	4
Tämän päivän upseerioppilas	8
RUK:n perinne — RUK:n henki .	10
RUK:n oppilaskunnan maanpuolustusaatteellinen toiminta	12
RUK:n rakennukset	14
Monen toimen eversti —	
Carl von Haartman	18
Tykkipojan päivä	22
Merivoimat 60 vuotta	26
60 vuotta ja sähköilmiöitä	29
Kadettikunnan toimintaa	33
Kurssikuulumisia	42
Itse asiasta	48
In memoriam	III kansi

Kansi: Haminan vallit ovat tuttuja kaikille RUK:n käyneille ja Varvara hyvin monelle
SA-kuva

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

KYLKIRAUTA

N:o 3/1978

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 121

Päätoimittaja: Evl Martti Sinerma
Jääkäripatteristo, Hämeenlinna, puh.
917-25631, kotiin 90-590787

Toimitussihteeri VTM Erkki
Paukkunen, Pääesikunta
puh. 90-625801

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:
Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Hannu Sinerma
Sakari Virkkunen

Toimitusneuvosto
Per Heinrichs
Anssi Huovila
Erik Lagerström
Toivo Lehmusvirta
Pentti Palmu
Lauri Reunala
Reino Waris
Gunnar Öhman

Ilmoitushankinta
Lars Böök
Hämeentie 62 C 32
00500 Helsinki 50
Puh 90-736978, iltaisin 90-378618

Taloudenhoito
Rouva Irja Wonkka, Kadetti-
kunnan toimisto

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/
rouva Marjukka Lehtinen, Punavuorenk. 14 B 32 00150 Hki 15, puh Hki 665 739

Tilauhinta 10 mk/v
Irtomerot 3 mk
Aikakauslehtien liiton jäsen

Reserviupseeri- koulutus

Kuuden vuosikymmenen ajan on reserviupseerikoulutuksemme kokenut ne samat vaiheet, jotka puolustusvoimamme on läpikäynyt syntymisessään, kehittämisessään ja taistelussa. Reserviupseerikoulutuksessakin on näkynyt alkuvuosien kokeilua ja hakeutumista pysyvämpään järjestelmään, kehittymistä ajan vaatimusten mukaan, toiminnan vakiintumista, sotien antamaa kokemusta ja luottamusta koulutuksen päämäärään. Sodan jälkeinen pitkä aika on tuonut mukanaan vakiintumisen leiman kaikkeen toimintaan. Vakiintuminen ei ole kuitenkaan ollut paikallaan polkemista.

Koko toimintansa ajan on reserviupseerikoulutuksessa ollut sama päämäärä, kouluttaa ja kasvattaa sekä harjaannuttaa nuorempia upseereita kenttäarmeijan tarpeisiin, lähinnä joukkueen ja vastaavan johtajiksi. Tähän päämäärään on tähdännyt koko se koulutus ja kasvatustyö, minkä tuleva reservin upseeri varusmiesaikanaan ja myöhemmin upseerina kertausharjoituksissa on läpikäynyt. Alueellinen puolustusjärjestelmä on tuonut mukanaan uusia piirteitä myös reserviupseerikoulutukseen.

Varusmies aika eri koulutuskausineen ja kursseineen antaa perustaa myöhemmälle jatkokoulutukselle. Suomalaiselle upseerikoulutukselle on aina ollut tunnusmerkillistä se, että tuleva johtaja on saanut sekä miehistö- että ryhmänjohtajakoulutuksen. Näin hän on tottunut elämään ja toimimaan sellaisessa miesjoukossa yhtenä jäsenenä, jonka joukon johtajaksi hänet myöhemmin sijoitetaan.

Reserviupseerikoulu muodostaa reserviupseerikoulutuksessa keskeisen osan. Se antaa kuitenkin vain peruskoulutuksen. Tätä pohjaa on myöhemmin kertausharjoituksissa syvennettävä ja täydennettävä. Tämän päivän reserviupseerioppilas on pohjaltaan vanhempien veljiensä kaltainen. Hän tuntee vastuunsa omalta osaltaan maanpuolustuksen saralla.

Reserviupseerikoulutuksella on aina ollut tärkeä merkitys puolustusvoimiemme järjestelmässä ja on edelleenkin. Saadun koulutuksen tulokset ja sen arvo sekä toiminta johtajana mitataan vasta sodan taisteluissa. Suomalaisen reserviupseerikoulutuksen osalta on näin tapahtunut. Ylipäällikön päiväkäskyn maininta 14.3.1940 on tästä selvänä osoituksena.

”Kiitän Teitä kaikkia, upseereita, aliupseereita ja miehistöä, mutta tahdon erikoisesti painostaa reserviupseereiden uhrautuvaa uljuutta, heidän velvollisuudentuntoaan ja etevyyttä, millä he ovat täyttäneet tehtävänsä, joka ei alkuaan ollut heidän. Niinpä on heidän uhrinsa prosenttimäärältään sodan korkein, mutta se on annettu ilolla ja horjumattomalla velvollisuudentunnolla.”

Veikko Linnakko

RESERVIUPSEERI- KOULUTUS HAMINASSA

P J VIRTANEN

RUK on kouluttanut yli 100 000 reservinupseeria. Koulutus on muuttunut ja koulutuspaikkakin, mutta Hamina vailleinen on reserviupseerikoulutuksen symboli. Reserviupseerikoulutuksen kehittämisestä tarkastelee majuri P J Virtanen.

Reserviupseerikoulussa annetaan upseerioppilaille sellainen peruskoulutus, että he

- tuntevat liikekannallepanon suoritusperiaatteet ja perusyksikön perustamiseen liittyvät toimenpiteet,
- osaavat johtaa koulutuksensa mukaista joukkoa taistelukentän olosuhteissa yhteistoiminnassa muiden joukkojen kanssa,
- pystyvät ottamaan vastuun vaikeissakin oloissa johdettavakseen annetusta joukosta koulutuksen, taistelutaidon ja -tahdon ylläpitämisen sekä huoltamisen osalta sekä
- omaksuvat yleissotilaalliset tiedot valtakunnan turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Näin määritellään nykyisessä RUK:n opetusohjelmassa upseerioppilaille annettavan koulutuksen päämäärä. Päämäärä on ollut lähes sama koulun toiminnassaoloajan. Hamina vuosina 1920-1939 ja vuodesta 1948 edelleen toimineen RUK:n tavoitteena on koko sen olemassaoloajan ollut kouluttaa joukkueen- ja jaoksenjohtajia maavo-

mien reserviin. Sotien aikana koulu toimi Niinialossa ja yhden kurssin ajan Santahaminassa.

Ensimmäisillä kursseilla vuosina 1920-1927 annettiin yhtenäinen upseerin peruskoulutus kaikille. Tuona aikana kurssien vahvuus kohosi puolentoistasadon oppilaan erillisistä kursseista yli puolen tuhannen oppilaan ympärivuotiseksi vakinaiseksi kouluksi. Vuonna 1927 toteutettiin linjajakoisuus. Seuraavana vuonna järjestettiin kurssiaika puolen vuoden pituiseksi. Huomattava uudistus tuli v 1932 uuden asevelvollisuuslain myötä, jolloin upseeriksi koulutettavien palvelusaika määrättiin 440 päiväksi. RUK:n kurssiaika piteni seitsemäksi kuukaudeksi. Vuodessa oli kolme kurssia, joiden vahvuus ei voinut olla 250 suurempi majoitustilojen puutteen ja kurssien päällekkäisyyden takia.

Vuoden 1934 syksyllä Sotaväen päällikön antamalla käskyllä RUK:n kurssin pituus määrättiin neljäksi kuukaudeksi, ja koulussa sai olla vain yksi kurssi samanaikaisesti. Edelleen käskettiin, että kouluun otetaan vain kokonaan aliupseerikurssin suorittaneita.

Ennen sotia ehdittiin kouluttaa 14 633 reservin upseeria. Tämä vanhempi polvi osoitti kuntonsa ja taitonsa viime sodissamme. Tästä todistuksena on 56 reservin upseerille myönnetty Mannerheim-risti sekä ylipäällikön ja rintamakomentajien antamat varauksettomat tunnukset reservin upseeriston sotilaalliselle pätevyydelle.

Sodan aikana koulutettiin Niinisalossa ja yhdellä kurssilla Santahaminassa 15 692 reservin upseeria. Sotien jälkeen reserviupseerikoulutus pääsi alkamaan Haminassa vasta keväällä 1948 267 oppilaan vahvuisella kurssilla. Seuraavan vuoden loppuun mennessä kurssien vahvuus ylitti puolen tuhannen rajan. Kurssit olivat 13 viikon pituisia.

Vuoden 1951 alussa asevelvollisuuslain soveltamisasetuksella määrättiin upseeriksi ja aliupseeriksi koulutettavien palvelusajaksi 330 päivää. Reserviupseerikursseja varten laadittiin jälleen 15 viikon koulutusohjelma. Kurssin pituus on sitten pysynytkin samana 27 vuotta. Sotien kokemukset oli opetusohjelmassa otettu huomioon. Opetettavien asioiden luetteloon tulivat joukkojen ilma- ja panssarintorjuntakysymykset, vesistöliikunnan monipuolistuminen, sotatalouden ja -tekniikan kysymykset, totaalisen sodan näkemykset ja luonnollisesti monipuolistuneen sotalaitoksen aselajien ja asevaikutusten yhteistoiminta.

Vuoteen 1957 asti ei opetuksen järjestyksessä tapahtunut sanottavampia muutoksia. Kun upseerioppilaat olivat tähän asti tulleet RUK:uun kesken aliupseerikurssin, tapahtui jälleen lähtötason nostaminen 15.02.1957 saapumisesta al-

kaen. Näin on laita vielä nykyinkin. Tähän samaan tulokseen oli tultu myös vuonna 1934. Joukkojen reserviupseerikoulut ovat muodostuneet RUK:n sotilaalliseksi pohjakouluksi. Poikkeuksen muodostaa vuodesta 1969 alkaen RUK:n 4. K eli erikoislinja. Ennen vuotta 1969 oli erikoisupseerikoulutusta kokeiltu 2. K:ssa. 4.K:n oppilaat ovat akateemisen loppututkinnon suorittaneita. Heidät valitaan hakemusten perusteella erikoisupseereiksi koulutettaviksi. RUK:ssa he saavat upseerin peruskoulutuksen, joka on lähes sama kuin koulun muissa kiviäriyksiköissä annettava koulutus. Eri-

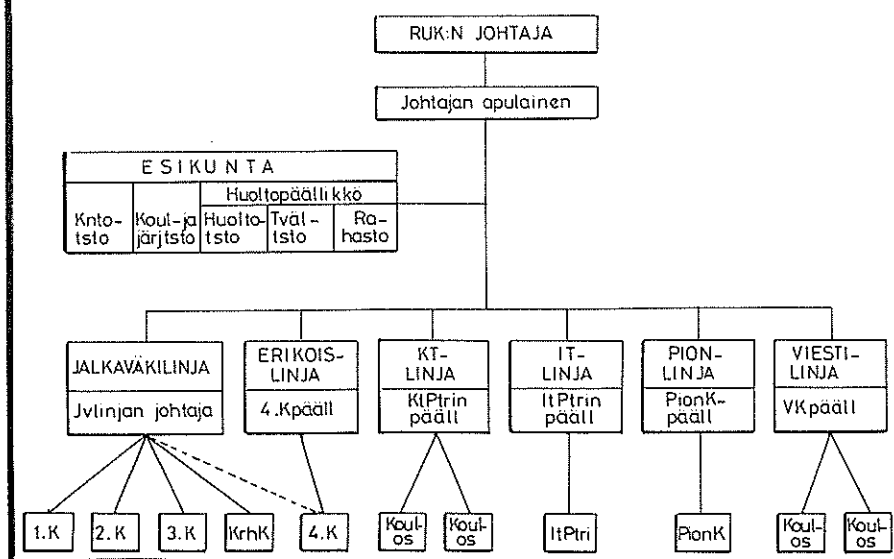
koistuminen tapahtuu vasta kaudella, joka on noin neljä kuukautta muiden koulusaikaa pitempi.

1950-luvulla järjestettiin neljä ja 60-luvun alussa yksi kertausharjoituskurssi yhteensä yli kuudellesadalle reserviläiselle. Heillä ei koulun ollessa 1945–1948 lakkautettuna tai pienien kurssien vuoksi ollut mahdollisuuksia suorittaa reservin upseerin tutkintoa. Nämä reserviläiset suorittivat tiiviin kurssinsa vapaaehtoisesti työ- tai lomaaikaansa uhraten.

Nykyinen RUK:n organisaatio käy selville kuvasta 1. Yhdeksän oppilasyk-

Kuva 1

RUK:N ORGANISAATIO

KOULUTUKSEN JAKSOTTELU															
RUK:n kurssi 15 viikkoa															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Koulutusviikot														
I L M O I T T A U T U M I N E N															
	JOUKKUEEN JA VAHV JOUKKUEEN (VAST) JOHTAMISHARJOITTELU				YHTEIS-TOIMINTA-HARJOITUKSET			PAHKAJÄRVEN LEIRI			SOTA-HARJOITUS			PÄÄTTÄJÄISET	
	johtamisen perusteet taktiikka käskynantotaito fyysinen kunto				vahv komppanin harjoitukset			krh- ja pst-am- munnat, vahv kom- panian taisteluam- munta			vahv patl:n taistelu				
					sissiharjoitukset ylimenotoiminta										

Kuva 2

sikköä muodostaa kuusi linjaa. Jalkaväkilinjaan kuuluu 1.K, 2.K, 3.K ja KrhK. 1. ja 2.K:ssa on kummassakin kolmen – neljän kiväärijoukkueen lisäksi erillinen panssarintorjuntajoukkue. Panssarintorjuntajoukkueiden koulutus eriytyy panssarintorjuntakoulutuksen osalta kiväärijoukkueiden koulutuksesta. 3.K:ssa eli Sissikompaniassa koulutetaan sissi- ja tiedustelujoukkueen johtajia. 4.K on koulutuksellisesti alistettu jalkaväkilinjan johtajalle.

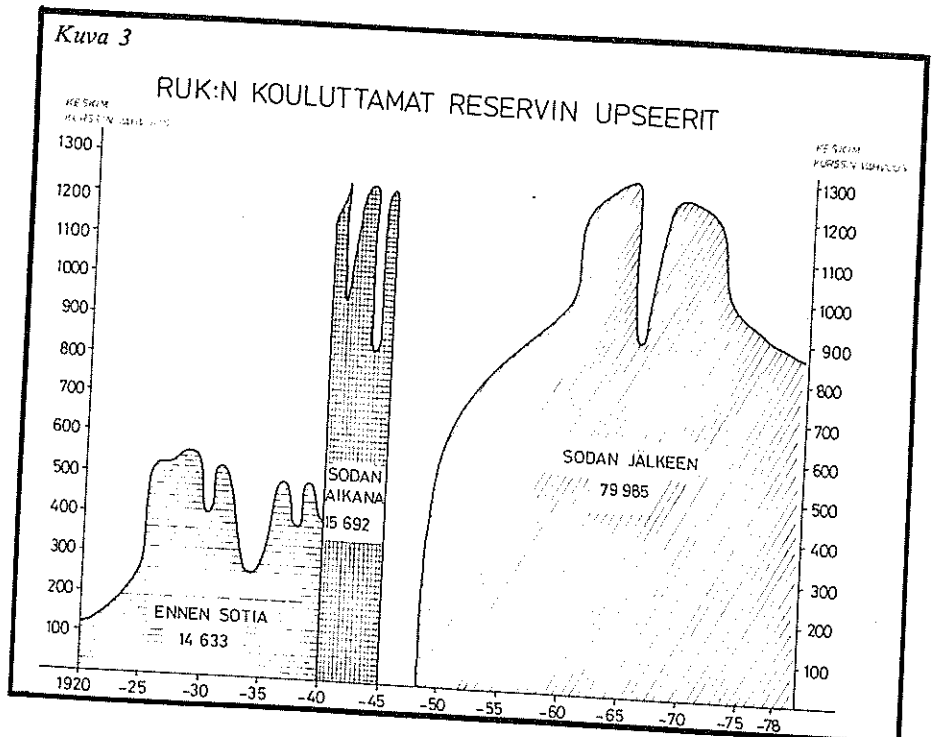
Kuva 2 ilmentää koulutuksen jaksottelua. Yhdeksän ensimmäisen koulutusviikon aikana annetaan oppilaille perustiedot johtamistaidosta ja taktikasta, harjoitellaan käskynantotaitoa sekä kohotetaan heidän fyysistä kuntoaan. Vahvennetun komppanian puitteissa tapahtuneissa yhteistoimintaharjoituksissa hiotaan eri linjojen koulutus toisiinsa kiinni. Puhkajärven ampumaleirillä suoritetaan kovapanosammunnat mahdollisimman todenmukaisissa tilanteissa. Kurssin viimeistä edellisellä viikolla pidettävässä neljän – viiden vuorokauden sotaharjoituksessa suoritetaan opittujen tietojen ja taitojen viimeinen katselmus. Vahvennetun pataljoonan puitteissa toteutettava sotaharjoitus suunnitellaan siten, että se mahdollisimman hyvin palvellee alimpien johtajatasojen koulutusta. Nykyisissä koulutussuunnitelmissa on erityisesti korostettu johtamistaidollista koulutusta. Täydennyskoulutustilaisuuksissa kiinnitetään huomiota harjoitusten läpivientiin niin, että kaikista koulutettavista pystytään samanaikaisesti

kouluttamaan johtajia. Vaikka nykykainen tekniikka tarjoaakin omaisia audiovisuaalisia opetusvälineitä luokkaopetus pyritty pitämään häisenä. Meikäläinen maasto on edelleenkin se elementti, josta tuleva reservin johtaja ammentaa käytännön tietonsa taitonsa.

Käytännön opetuksen osuus vaihtelee eri linjoilla 75 %:sta 80 %:iin. Koulun olemassaoloajan on kiistely teorian ja käytännön opetuksen suhteesta Kimmokkeen on tähän usein antanut joukko-osastojen antama palaute vastaylennetyistä upseerikokelaisista. Vuonna 1949 silloinen RUK:n johtaja vastakokelaiden taitoihin kohdistuneisiin arvosteluihin 65. kurssin kertomuksessa seuraavasti:

”Koulun opetussuunnitelma saattaa tuntua teoreettisvoittoiselta, mutta käytettävissä on vain 13 koulutusviikkoa ja oppilaille on annettava tänä aikana reservin upseerin nuoremman upseeriin yleistiedot, joita he tämän jälkeen eivät muualla saa, on suunnitelma mielestäni tarkoitustaan vastaava. Upseerikokelaiden jatkokoulutuksessa joukko-osastoissa olisi pyrittävä mielestäni vain käytännöllisen johtajakoulutukseen opettavien tietojen ja taitojen syventämiseen.”

Toisena keskustelukysymyksenä on ollut, pitäisikö oppilaat siirtää Reservin upseerikouluun reservialipseerikurssin käyneinä vai kesken kurssin. Useissa tilaisuuksissa keskustelijat ovat selvästi

jakaantuneet kahteen koulukuntaan. Jos nykyistä käytäntöä muutettaisiin, merkitsisi tämä huomattavaa lähtötason laskua, oppilasvalinta-ajan muuttumista vaikeammaksi ainakin rajatapausten osalta sekä luonnollisesti päämäärän muuttumisen ohella opetuksen sisällön täydellistä remonttia ryhmänjohtajakoulutuksineen. Reservialupseerikoulun lyhentämisellä saataisiin kokelasaika pitemmäksi RUK:uun siirrettävien osalta.

Kurssin 157 päättyessä viime heinäkuussa oli RUK:ssa koulutettu 110 310 reservin upseeria. Tähän lukuun sisältyvät myös Niinisalossa ja Santahaminassa koulutuksensa saaneet. Kuvasta 3 käy selville koulutettujen reservin upseerien määrä ja kurssien keskimääräiset vahvuudet. Sotien aikana kurssit vaihtelivat vahvuudeltaan 225–1284. Sodan jälkeen oppilasvahvuudet oli korkeimmillaan 60-luvulla, jolloin oli yhdeksän yli 1200 oppilaan kurssia. Toisen kerran 1200 raja ylitettiin 1970-luvun alussa. Tämän jälkeen oppilasvahvuuden käyrä on ollut laskeva. Parasta aikaa koulussa olevalla kurssilla 158 oppilaita on 833.

Kuvassa 4 on RUK:n päärakennuksen kentällä vuonna 1957 pystytetty kaatuneiden upseerien muistopatsas. Tämän päivänkin reservin johtaja kasvatetaan siihen henkeen, että he tarvittaessa ovat valmiita samoihin uhrauksiin tämän maan vapauden puolesta kuin sodissamme kaatuneet upseeritkin. Reservin upseeriston RUK-henki on silmin nähtävissä ja korvin kuultavissa silloin, kun he kokoontuvat Haminaan kurssikokouksiinsa, nykyisten kurssien kurssijuhliin ja päättäjäisiin. RUK-henki on yhä olemassa yhdistämässä yli satatuhantista reservin upseeristoa. □

Kuva 4

LEIMASIN OY – STÄMPEL AB

PL 82-00131 HKI 13
Puh. 662 907, 662 074, 627 189

TORNIO Puh. 980-41577
MYYNTIKONTTORI MAUNO SAARELA
Tempelinkatu 21 C 34 Helsinki 10, puh. 90-448122

Kaikkiin kuljetuksiin ESPOON KTK OY

Puh. 500 542

Vattuniemenkatu 25 00210 Helsinki 21
Puh. 90-673 145

Ylioppilastutkinnon suorittaa maasamme vuosittain yli 10 000 miespuolista abiturienttia. Heistä koulutetaan reserviupseereiksi noin joka neljäs. Reserviupseerikouluun Haminaan komennetaan vuosittain noin 2500 varusmiestä koulutettaviksi maavoimien reserviupseereiksi.

Seuraavassa pyritään kuvaamaan tämän päivän upseerioppilasta tutustumalla yhteen esimerkkikurssiin.

Maavoimien 157. reserviupseerikurssi toimeenpantiin 01.04...13.07.1978. Kurssilla oli 863 upseerioppilasta ja se käytti itsestään nimeä "Ilkka."

Tilaston mukaan jakautui kurssi opintojen perusteella seuraavasti

- korkeakoulu-
tutkinto 124=14,37 %
- ylioppilaat,
opistotutkinto
tai vastaava 670 = 77,63 %
- keskkoulu,
teknillinen koulu
tai vastaava56 = 6,49 %
- muut 13 = 1,51 %

Pääosan muodostivat ylioppilaat. Heitä oli kurssilla 550. Samaan ryhmään voidaan sisällyttää 74 korkeakouluopiskelijaa. Korkeakoulututkinnon suorittaneissa oli mm 48 diplomi-insinööriä, 43 eri alojen kandidaattia, 11 liseniaattia ja yksi tohtori. Pelkän kansa- tai kansalaiskoulun käyneitä oli kurssilla kolme. - Ylioppilaiden lukumäärä on viime vuosina lisääntynyt. Tämä lienee seurausta "valmiina väkeen" -kampanjan poisjäämisestä.

Upseerioppilas Markku Haranne tutki kurssinsa aikana aihetta "Ilkka ja turvallisuuspolitiikka". Suoritetun kyselyn pääaiheina olivat omat kokemukset sotilaskoulutuksesta, turvallisuuspolitiikan opetus, turvallisuuspoliittiset näkemykset ja suhtautuminen nyky maailman selkkauksiin. Tutkimus kertoo "Ilkoista" ja heidän taustastaan mm seuraavaa.

- Vastaajien isistä oli käytetyn luokituksen mukaan 19 % maanviljelijöitä, 6 % johtajia, 30 % ylempiä toimihenkilöitä, 25 % alempia toimihenkilöitä ja 17 % ruumiillisen työn tekijöitä. - Isistä oli 18 % reserviupseereita ja 32 % reservialiupeereita.
- Kaksi kolmesta muistelee olleensa halukkaita RAUK:uun ja neljä viidestä sanoo olleensa halukkaita RUK:uun.

TÄMÄN UPSEER

PÄIVÄN OPPILAS

— Sotilasammatti ei 85 %:lle upseerioppilaista tulisi kysymykseen tai ei olisi mahdollinen käytännössä. Vakava vaihtoehto se oli 12 %:lle ja ensisijainen toive 4 %:lle. — Kurssiltaanoi Kadettikoulun pääsyttutkintoon 163, tutkintoon pääsi 94 ja hyväksyttiin 37 upseerioppilasta. Varalle hyväksyttiin lisäksi 22.

— RUK:n käymisestä katsoivat upseerioppilaat saavansa eniten hyötyä johtamistaidossa, itseluottamukselleen, urheilu- ja retkeilytaidoilleen sekä kodin toiveiden täyttymiselle. Vähiten hyötyä tuntui vastauksissa kertyvän opiskelulle ja arvostukselle toveripiirissä.

— Maamme puolustuskysymyksistä on 58 %:n mielestä julkisuudessa saatavissa liian vähän tietoa. Riittävänä pitää sen määrää 40 %.

— Asepalvelun aikana lisääntyy kolmasosan luottamus Suomen sotilalliseen puolustuskykyyn.

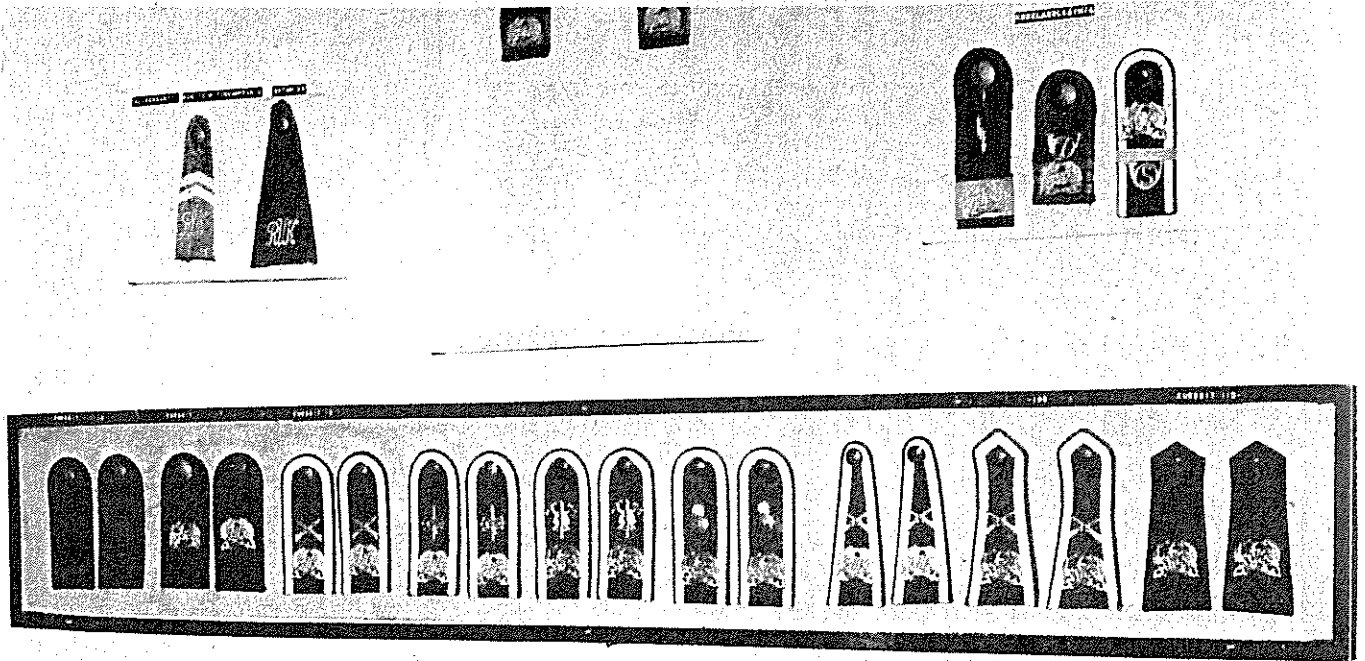
Upseerioppilaan fyysinen kunto on hyvä hänen saapuessaan Haminaan. Kurssin aikana suorituskyky kasvaa palveluksen ja vilkkaan vapaa-aikana tapahtuvan kuntoliikunnan ansiosta. Ilkkojen Cooper-keskiarvo oli 3022 metriä.

RUK:n oppilaskunnan puiteissa vapaa-aikana tapahtuneesta ja erittäin aktiivisesta toiminnasta on kirjoitus toisaalla tässä lehdessä.

Ilkkojen saavuttamat opintotulokset ovat saman tasoisia muiden kanssa. Kurssin suoritti arvosanalla kiitettävä 6 %, hyvä 52 % ja tyydyttävä 42 %.

Joidenkin upseerioppilaiden koulutus RUK:ssa joudutaan keskeyttämään palveluskelpoisuusluokan muutoksen, sairauden, heikon opintomenestyksen tai muiden syiden vuoksi. Tällaisten määrä on ollut viime vuosina 1-3 % ja Ilkoilla 1 %.

Tämän päivän upseerioppilas on viireä, yritteliäs ja avoin. Suhteessa esimiehiin hän on luonnollinen ja kanssakäymisessä on valmiutta sekä rohkeutta. Poliitikka ei ole toiminnassa ensisijaisena näkyvissä ja maanpuolustuskykyisiä hän pitää luonnollisina. Kouluttajalleen hän asettaa korkeat vaatimukset. — Tämän päivän upseerioppilas on suomalainen sotilas parhaimmillaan. □

Upseerioppilaiden olkaipoletit ovat muuttuneet usein.

RUK:n perinne — RUK:n henki

AIMO KIUKAS

Joillakin joukko-osastoillamme on monisatavuotiset perinteet. RUK:n perinteet ovat nuoret näihin verrattuna, mutta nuoruudesta huolimatta erittäin vahvat. Kirkkojärvestä, Kattilaisten suunnasta jne puhutaan ylpeydellä. Hyvää henkeä ja perinteen vahvuutta osoittavat myös vanhojen kurssien jatkuvat vierailut entisessä koulusaan.

Reserviupseerikoulu ei voi laskea perinteitään varsin kaukaa menneisyydestä kuten useat joukko-osastostamme. Se ei voi kertoa käydyistä taisteluista, ei voitoista eikä tappioista. Mutta se voi kertoa niiden miesten koulutuksesta, jotka teoillaan maamme raskaina aikoina eri joukko-osastoissa eri laatuissa upseeritehtävissä omalta osaltaan vaikuttivat siihen, että saamme elää vapaassa maassa.

Vapaussodan alkaessa todettiin päilystöpulan olevan aivan ilmeisen. Tätä puutetta ryhdyttiin poistamaan toimeenpanemalla eri tyyppisiä upseerikursseja. Nykyisen Reserviupseerikoulun perinteitä ajatellen merkittävin näistä kurseista oli Vimpelin sotakoulun kurssi, joka aloitti toimintansa 26.12.1917. Tällä sotakoululla ja sen opetuksella, vaikkei kurssi kestänyt kuin runsaat kaksi viikkoa, luotiin pohja reserviupseerikoulutukselle.

Tämän sotakoulun perinteitä säilyttämään on 16.5.1928 Reserviupseerikoululle luovutettuun mustaan lippuun kirjailtu Vimpelin sotakoulun alkukirjaimet VK ja vuosiluku 1917. Näitä perinteitä vahvistaa omalta osaltaan se, että 26.12. on määrätty nykyisen koulun vuosipäiväksi.

Edellä mainittuun lippuun on painettu myös vuosiluku 1920. Tästä vuosiluvusta alkoi Haminan kausi, joka sota-aikaa lukuunottamatta, jatkuu tänään. Tämän kauden arvokkain perinne on ”RUK:n henki”. Eräässä 1960-luvulla tehdyssä tutkimuksessa todetaan, että ”RUK:n henki” ei ole erityisesti kenenkään aikaansaannos, vaan se on kentällä niin rauhan kuin sodan aikana syntynyt voimakas yhteenkuuluvuuden tunne. Parhaita tunnustuksia tästä hengestä on Ylipäällikön päiväkäsky 26.1.1941, jolla RUK:lle myönnettiin Vapaudenristi suuresta, kunniaakkaasta työstä Isänmaan hyväksi. Tämä päiväkäsky alkaa sanoilla:

”Reserviupseerikoulu on luonut tuhansiin kouluttamiinsa nuorukaisiin sen taistelutahdon ja isänmaallisen hengen, joka vaaran hetkellä mahdollisti vaativienkin tehtävien loistavan suorituksen. Se on oppilaittensa kautta herättänyt luottamusta puolustusmahdollisuuksiimme ja luonut kansaamme järkkymättömän tulevaisuuden uskon”.

Tälle tahdolle ja hengelle luotiin pohja ennen sotia Haminassa, sitä vahvistettiin sodanajan kurssilla Niinisalossa vuosina 1940–1945. Tälle pohjalle jatkettiin jälleen vuonna 1948 Haminassa RUK:n

RUK:n lippu.

hengen — tärkeimmän perinteen — kasvattamista ja luomista.

Tämän perinteen syntyminen toisille vieraiden miesten keskuudessa kurssin alussa ja säilyminen kiertoteiden avulla, joita se kulkee kurssilta kurssille, on itse asiassa ihme ja osoitus hengen voimakkuudesta. Nykypäivän upseerioppilas puhuu tietyllä ylpeydellä Kirkkojärvestä, Pahlkajärvestä, Kattilaisesta, esimiehistään ynnä muusta ja ne saavat jokseenkin säännöllisesti voitollisia rivejä muistosanoikseen, tuskin koskaan katkeria.

Unohtaa ei sovi tässä yhteydessä erästä sotilaallisen joukon tunnusmerkkiä — kunniamarssia. 1920-luvulla vahvistettiin koulun kunniamarssiksi Heikki Klemetin sovittama "Heroes pugnate" — sankarit taistelkaa. Tämä marssi omalta osaltaan lujittaa sitä henkeä ja perin-

nettä, joka koululle on ominaista.

Vajaa 60 vuotta ei ole kovin pitkä aika. Mutta verrattaessa tätä aikaa niihin tapahtumiin, jotka tämän ajan sisällä maamme on kokenut, saa tuo aika aivan uuden sävyn. Reserviupseerikoulu syntyi vapaussodan aikana. Se koki vielä kaksi sotaa, joissa koulu näki työnsä tulokset — RUK:n henkeen koulutetut ja kasvaneet upseerit kestivät.

Nykyiset upseerioppilaat ja heidän kouluttajansa näkevät päärakennuksen puistossa sodissa kaatuneiden upseerien muistopatsaan. Se muistuttaa siitä vakavasta työstä ja päämäärästä, jonka eteen on jatkuvasti työskenneltävä. Patsaan jalustaan on kaiverrettu Yrjö Jylhän sanat:

Te ette turhaan taistelleet, te ette turhaan kaatuneet. □

Katso kotiasi...

ja kuvittele uudet tapetit vanhojen tilalle. Tutustu sen jälkeen KINGFISHER vinyyli- ja samettitapettimallistoon. Ihastut takuulla.

 Kingfisher

luo uuden yksilöllisen ilmeen kodillesi.

**SUOMEN VÄRI-
JA VERNISSATEHDAS OY.**
sekä jälleenmyyjät.

VIHERKASVIEN AUTOMAATTIRUUKUT

- yleisiin tiloihin ja koteihin
- erikoisala lujitemuovi
- muotit protot ja myös pikkusarjat

Muoviala — **OY FABOY AB**

Suomenojantie 1
02270 Espoo 27
Puh. 90-881072

- venevälitys
- korjauksia ja korjauspakkauksia
- konsultointia ja uponneiden nostoa
- osia (erit. köysiä)
- äänieristeitä

VENEVÄLITYS KOIVUNHEIMO

Espoo Puh. 90-881072

RUK:n OPPILASKUNNAN MAAN- PUOLUSTUSAATTEELLINEN TOIMINTA

HEIKKI SILVENNOINEN

Sääntöjensä kolmannen pykälän neljännen momentin mukaan Reserviupseerikoulun oppilaskunnan on toiminnassaan keskityttävä oppilaiden maanpuolustustahdon lujittamiseen. Maanpuolustustyöllä on huomattava asema oppilaskunnan toiminnassa huolimatta siitä, että oppilaskunta toimii myös sosiaalisten olojen ja viihtyvyyden parantamiseksi jäsenistönsä keskuudessa.

Oppilaskunta ja erityisesti sen hallitus laatii kurssin alussa toimintasuunnitelman, jossa on keskityttävä monitahaisen toiminnan jäsentämiseen. Maanpuolustustahdon kehittäminen ja lujittaminen

on yksi niistä tärkeistä toimintamuodoista, joita kursseilla toteutetaan. Toimintaa vaikeuttaa kurssin lyhyys ja siitä johtuva vähäinen oppilaskuntatyöhön jäävä vapaa-aika. Tämänlaatuinen rajaaminen on nykyisillä kursseilla kenties helpompaa kuin aikaisemmillä ja tulevilla kursseilla. Kurssien 156-161 viimeisellä viikolla järjestetään paneelikeskustelutarja, josta aikanaan hyödynnetään RUK:n 60-vuotisjuhlakirja. Kurssit ovat tiedostaneet paneelikeskustelutarjan merkityksen ja pyrkivät toiminnallaan lisäämään sekä kehittämään oppilaiden valmiutta osallistua kurssi-kohtaiseen paneeliin.

Vimpelin sotakoulun muistomerkin paljastustilaisuus 18.12.1977 Pokelan kylässä. Muistomerkin on suunnitellut upseerioppilas, arkkitehti Markku Stenman ja sen rakensi RUK 156:n Pioneerikomppania.

Kurssin 157 – ILKKA – paneelin teemana oli Suomen puolustuskysymys. Tästä johtuen Ilkka-kurssin hallitus päätti järjestää keskustelutarjan, jonka aiheet sivusivat paneelin teemaa. Koska paneeli käsitteli Suomen turvallisuutta, oppilaskunnan hallitus halusi lisätä oppilaiden tietoutta maamme ympäristöstä. Itsestään selvinä aiheina tulivat esille kysymykset Ruotsin ja Neuvostoliiton turvallisuusasenteista. Eräänä maamme turvallisuuskysymykseen vaikuttavana tekijänä nähtiin myös aseteknologinen kehitys, ja tästä asiasta saatiin kolmas alustuksen aihe. Koska kysymykset olivat niin laajoja, että oppilaiden oma tietämys asioista ei ollut riittävän edustava, päätettiin kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita alustajiksi. Ensimmäisen keskustelutilaisuuden alustajaksi tuli Haminaan valttis Jukka Huopaniemi, joka käsitteli Ruotsin turvallisuuskysymystä nimenaan poliittisena ongelmana ja sivuutti sotilaallisen sektorin. Seuraava keskustelutilaisuus käsitteli Neuvostoliiton turvallisuuskysymystä ja asiantuntijaksi

tuli evl evp Helge Seppälä. Hän käsitteli aihettaan sotilaalliselta sektorilta. Tilaisuuksien kolmantena alustajana esiintyi prof Jorma K Miettinen kertoen runsaalle kuulijakunnalle nykyisen aseteknologian näkymiä aiheenaan risteilyohjukset – neutronipommi.

Keskustelutarja oli ilmeisen onnistunut, sillä osallistujia oli varsin runsaasti ja ajoittain alustusten jälkeinen keskustelu oli hyvinkin vireää ja useat oppilaat osallistuivat siihen. Näillä keskustelutarjoilla oppilaskunta pystyi huomattavasti kohottamaan oppilaiden valmiutta keskustella turvallisuuspolitiikasta myös palvelusaikansa jälkeen.

Maanpuolustusaatteellinen toiminta ei rajoittunut pelkästään keskustelutarjaan. Oppilaskunta tutki myös oppilaiden turvallisuuspolitiikkaan liittyviä asenteita suorittamalla varsin seikkaperäisen otantatutkimuksen. Yleisenä havaintona on oppilaiden myönteinen asennoituminen ja kiinnostus turvallisuuspolitiisiin kysymyksiin.

Oppilaskunnan turvallisuuspoliittinen

toiminta ei rajoittunut vain keskusteluun tai passiiviseen vastaanottamiseen, vaan oppilaita aktivoitiin myös kirjoituskilpailulla tuomaan esille mielipiteitään asioista. Kirjoituskilpailua kohtaan oppilaat osoittivatkin kiinnostusta tuoden näkemyksiään julki. Kirjoituskilpailun paras kirjoitus palkittiin ja julkaistiin Ilkka-kurssin julkaisussa.

Oppilaskunta pitää työssään maanpuolustusaatteellista toimintaa tärkeänä. Koska kurssin kesto-aika on niin lyhyt ja kurssit vaihtuvat niin tiheään, että mahdollisuudet pitkäjännitteisempään toimintaan ovat vähäiset. Oppilaskunta pyrkii kuitenkin jatkuvasti kehittämään toimintaansa maanpuolustustahdon lujittamiseksi oppilaiden keskuudessa. Maanpuolustustyön tärkeyttä ja merkitystä ei koskaan voida liiaksi korostaa eikä se ole vierasta tämän päivän upseerioppilaallekaan. Kuitenkin nyt toteutettava paneelikeskustelutarja kiinteyttää oppilaskunnan maanpuolustustyötä pitemmällä aikavälillä.

□

Entisen Kadettikoulun juhla- ja hallintorakennus Solennitetshus valmistui vuonna 1875 ja tuhoutui Talvisodan pommituksissa. Purettiin sotien jälkeen. Talossa on ollut mm sotilaskoti ja RUK:n esikunta.

RESERVIUPSEERIKOULUN RAKENNUKSET

ERKKI PITKÄNEN

Ennen reservinupseereja Haminassa on koulutettu mm kadetteja. Vanhin Reserviupseerikoulun rakennuksista on maneesi, jolla on ikää jo lähes 150 vuotta. Myös muilla rakennuksilla on takanaan pitkä historiallisesti merkittävä menneisyys.

Haminan, entisen rajalinnoituksen ja vanhan varuskuntakaupungin katukuvaan liittyvät entisen Haminan Kadettikoulun, nykyisen Reserviupseerikoulun päärakennuksen välittömässä läheisyydessä olevat rakennukset ovat merkittävä historiallinen nähtävyys kaupungin keskustassa.

Kun Reserviupseerikoulu vuonna 1920 aloitti toimintansa entisen Kadettikoulun tiloissa, juontuivat sotakouluperinteet jo sadan vuoden takaa, jolloin Keisarillinen Suomen Kadettikoulu Haminassa alkoi.

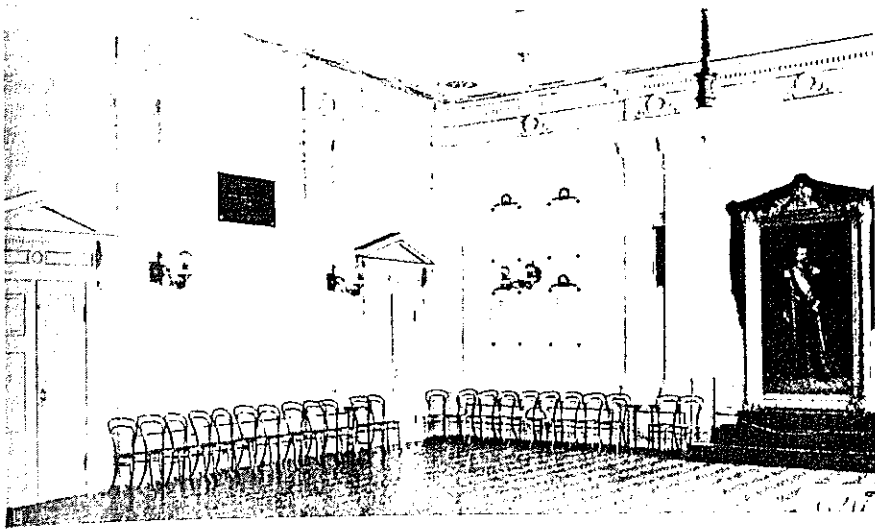
Vuosien mittaan ovat kuitenkin ulkoiset näkymät muuttuneet. Tuli on tehnyt tehtävänsä, samoin aika ja sen mukanaan tuoma kehityksen kulku. Vanhat ovat saaneet väistyä uusien tieltä.

Vanhin rakennusryhmän jäljelläolevista taloista on maneesi, joka rakennettiin vuosina 1831–32 alunperin ratsastusmaneesiksi. Rakennustyö maksoi 26.000 ruplaa. Vuonna 1838 se kuitenkin

muutettiin virkistysaliksi, jossa juhlien ohella pidettiin myös voimistelu- ja sulkeisharjoituksia.

Erillinen puinen ratsastusmaneesi rakennettiin koulurakennuksen koulun itäpuolelle lähelle nykyistä varuskuntasairaalaa, jonka rakennustyön alettua maneesi purettiin vuonna 1957. Vuosina 1850-51 rakennettiin maneesin länsipuolelle kaksikerroksinen tiilirakennus, johon sijoitettiin koulun laboratorio ja luonnontieteiden opetus. 1920-luvulla se toimi upseeriasuntona. 1930-luvulla oli talossa Haminan Sotilaspiirin esikunta, Talvisodan jälkeen Kotkan Rannikotykistörykmentin esikunta ja nyt on talossa RUK:n esikunta.

Marraskuussa vuonna 1857 raivosi koulun alueella tuhoisa tulipalo, jossa nykyisen RUK:n puiston alueella sijainneet Kadettikoulun talous- ja hallintorakennukset täysin tuhoutuivat. Samoin paloi koulun johtajan asunto, joka oli kadun vastakkaisella puolella.

Kadettikoulun hallintorakennuksen ns Keisarinsali. Takaseinällä marmoritauluissa kaadettipriimusten nimet ja vasemmalla sivuseinällä sodissa kaatuneiden entisten kadettien nimet, joita oli 14.

Uusi virka-asunto Kadettikoulun johtajalle rakennettiin miltei palaneen entisen asunnon paikalle vuosina 1862–63. Kadettikoulun lakkauttamisen jälkeen oli rakennuksessa venäläisen varuskuntajoukko-osaston, 6. Suomenmaalaisen Tarkk'ampujarykmentin esikunta. Vuoden 1918 jälkeen se on ollut upseerikerhona.

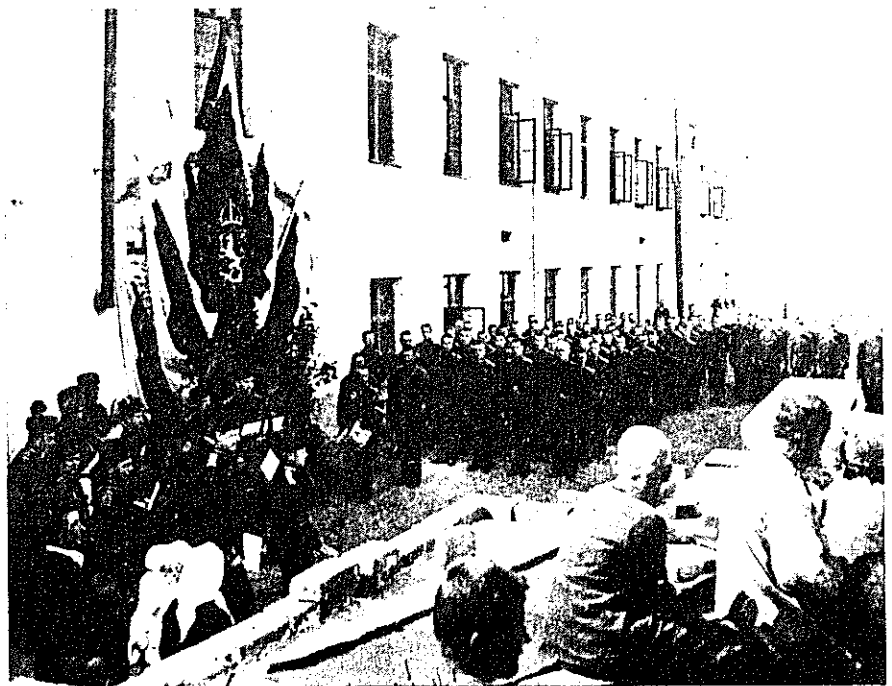
Edellämainitun palon aikana tuhoutuneiden tärkeiden talous- ja huoltotilojen uudelleen rakentaminen tuli ajankohtaiseksi. 1860-luvun lopulla valmistui harjoituskentän itälaidalle kaksikerroksinen tiilirakennus. Rakennukseen sijoitettiin, sen pohjoispäähän toiseen kerrokseen koulun sairaala ja apteekki. Lisäksi talon eri kerroksiin sijoitettiin koulun litografinen laitos, henkilökunnan keittiö ja ruokala, suutarin- ja räätälin verstaat, sekä kaksi aliupseeri-perhettä. Kadettikoulun lakkauttamisen jälkeen oli rakennus venäläisten käytössä, lähinnä asuntoina, samoin vuoden 1918 jälkeen erilaisessa käytössä, pääasiassa kantahenkilökunnan asuntoina. Nykyisin on rakennuksessa luokkia, varastoja sekä RUK:n oppilaskunnan tilat.

Talo on vuosikymmenet kantanut nimeä Kanakoppi. Mistä nimi on johdettu? Ei ole tiedossa. Mainittakoon, että Kadettikoulun nuoremmista kadeteista käytettiin nimeä Kanareikka. Kun kadetit eivät tässä rakennuksessa asuneet, niin tuskinpa nimi on siitä johdettu. Ehkä venäläiskautena oli jollain asukkaalla kanoja. Kellarikerroksessaan oli tilaa.

Vuonna 1890 valmistui koulun alkeisluokille (I ja II lk) asuntola nykyisen varuskuntasairaalan paikalle. Yleisluokat (III–V) ja erikoisluokat (VI–VII) asuivat päärakennuksessa. Tästä alkeiskoulusta käytettiin nimitystä Baltskola. Vuoden 1918 jälkeen oli talossa mm varuskunnan päällikön asunto, sotilaskoti ja varuskuntasairaala. Uuden sairaalarakennuksen työn alkaessa talo purettiin.

Lisätiloja Kadettikoulun tarpeisiin saatiin, kun vuonna 1875 valmistui uusi hallintorakennus samalla paikalla olleen rakennuksen tilalle harjoituskentän vastakkaiselle puolelle. Tähän renessanssityyliseen taloon sijoitettiin koulun kanslia, kirjasto, museo, komppanianpäällikön, luokkatarkastajan ja poliisimestarin (ei siviilipoliisi) asunnot. Toisessa kerroksessa oli suuri juhlasali, jonka seinillä oli marmoritaulut, joissa olivat kaadettipriimusten nimet ja mustassa marmoritaulussa kaatuneiden entisten kadettien nimet. Rakennus tunnettiin nimellä Solennitetshus. Siviilimaailmassa käytettiin talosta nimeä Keisarinsali. Kadettikoulun lakkauttamisen jälkeen oli talo venäläisten käytössä mm upseerikerhona. Vuoden 1918 jälkeen on rakennus ollut monenlaisessa käytössä. Siellä ovat olleet mm Viipurin Rykmentin esikunta, RUK:n esikunta, 2. Erillinen Rannikko-tykistö patteriston esikunta, upseeriasuntoja ja 1930-luvulla sotilaskoti. Talo vaurioitui talvisodan pommituksissa ja purettiin. Samalla paikalla on nyt alunperin RUK:n ruokalaksi rakennettu Keskussotilaskoti.

Kadettikoulun rakennusten tuntuunsa sijainnut Viipurin valliportin vartiorakennus luovutettiin vuonna 1835 koulun henkilökunnan asunnoiksi. Sisätiloja saatiin lisää muuraamalla ulkoaula umpeen, joten tämä vuonna 1776 rakennettu vartiorakennus eroaa julkisivultaan entisen Lappeenrannan valliportin vartiorakennuksesta, jossa nyt on RUK-museo ja Maariankadulla olevasta entisestä Meriportin vartiorakennuksesta.

Hamina Kadettikoulun uuden päärakennuksen peruskiven muuraustilaisuus vuonna 1897, jolloin pohjakerros oli jo rakennettu. Tilaisuutta juhlisti kadettikomppania ja koulun soittokunta. Taustalla entisen koulurakennuksen takaseinä.

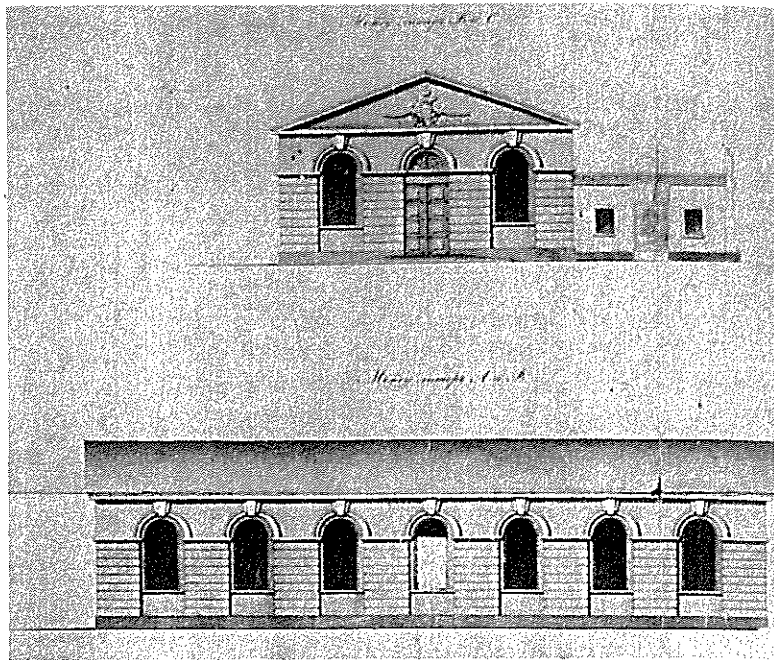
Nykyisin on vartiorakennus Haminan varuskuntasoihtokunnan käytössä.

Varsinaisia päärakennuksia on kadettikoululla ollut kaksi eri rakennusta. Kun Savossa Rantasalmella sijainnut Haapaniemen sotakoulun rakennukset tuhoutuivat, määrättiin koulu siirrettäväksi Haminaan vuonna 1819. Tarvittavat tilat Haminassa saatiin vuonna 1807–08 rakennetusta Lappeenrannan jalkaväkirykmentin käytössä olleesta kasarmista, joka arkkitehti C L Engelin piirustusten mukaan korjattiin sotakouluksi sopivaan asuun. Kesti miltei pari vuotta ennenkuin korjaustyöt saatiin suoritetuksi, joten koulu Suomen kadettikoulu nimisenä sisäoppilaitoksena pääsi aloittamaan toimintansa 5. päivänä maaliskuuta 1821.

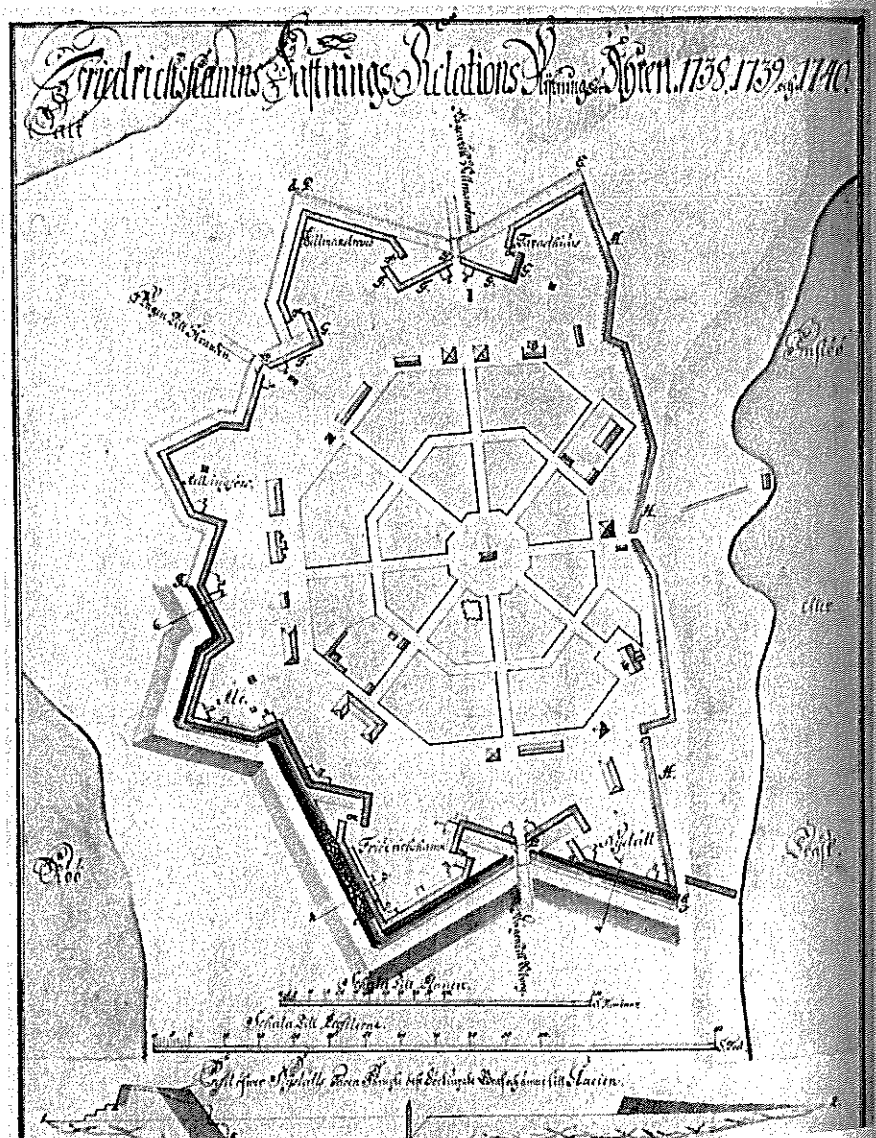
Lähes kahdeksan vuosikymmentä ehti vanha koulutalo olla kadettien kotina, kun uuden ehomman päärakennuksen rakennustyöt aloitettiin vuonna 1896. Uusi koulutalo rakennettiin entisen taakse arkkitehtien Ahrenberg-Griepenberg piirustusten mukaan. Sen valmistuttua vuonna 1898 vanha koulutalo purettiin.

Vain viiden vuoden ajan ehti uusi päärakennus olla kadettikoulun käytössä. Vuonna 1903 Venäjän viimeinen tsaari, keisari Nikolai II lakkautti Haminan kadettikoulun. Upseerit ja opettajat asetettiin lakkautuspalkalle ja Suomen valtion omistamien rakennusten ylimmäksi valvojaksi määrättiin Rakennusylihallituksen indendentti, paroni, kenraali C Silverhjelm. Paikallisena valvojana oli koulun entinen taloudenhoitaja, everstiluutnantti Waldemar Björk. Japanin sodan aikana vuonna 1904 oli päärakennus sotasairaalana, samoin vuodesta 1914 sodan loppuun asti.

Syksyllä vuonna 1918 alkoi koulurakennuksessa Fahnenjunkerschulen kurssi, joka kesti miltei vuoden loppuun. Kurssilla, jolla oli 40 oppilasta, oli opetuskielenä saksa. Se oli mahdollista, sillä Haminassa oli tuolloin saksalainen Itämeren divisioonaan kuulunut 3. Kaartin ulaanirykmentti, jonka upseerit toimivat opettajina. Tarkoituksena oli, että koulutus olisi jatkunut Saksassa, mutta Saksan keisarikunnan luhistumisen jälkeen suunnitelmat raukesivat. Osa kurssin suorittaneista hyväksyttiin oppilaiksi tammikuussa vuonna 1919 alkaneelle Suomen kadettikoulun ensimmäiselle kurssille. Päärakennuksen käyttö sittemmin vakiintui, kun RUK:n 1. kurssi alkoi vuonna 1920. □

Kadettikoulun maneesi rakennettiin vuonna 1832 alunperin ratsastusmaneesiksi, mutta muutettiin myöhemmin voimistelun ja harjoitushuoneeksi.

RAKENNUSLIIKE SALOPOJAT KY

Suurlohjankatu 20
08100 Lohja 10
Puh. 912-12430

RANUAN MEIJERI OY

RANUA ☎ 991-51442

OUTOKUMMUN PUHELIN OY

Pohjoisahonkatu 9
83500 OUTOKUMPU
☎ 973-50490

Nyörit
etiketit
venyvät nauhat
venymättömät nauhat
ym. nauha-alan tuotteet

Inka Oy

Kärsämäentie 11
20361 Turku 36 Puh. 921-382333

SUOMALAISIA KOMPASSEJA

02920 Espoo 92
Puh. 90-847 033

KESKIPOHJANMAA

PL 45, 67101 Kokkola 10, p. 968-14322

**LUE SE
OMASTA
LEHDESTÄSI**

Oy Finncrown Ab

VÄHÄKYRÖ – ☎ 961/74 018

Väri- ja Tapettikeskus Ky

Erottajank. 15-17
641664 – 642430

32700 LAUTTAKYLÄ

puh. 932-69012 ja 66763

LUJABETONI OY

71800 Siilinjärvi Puh. 971-421 500
Rakennusosasto: Lapinlinnankatu 2,
70100 Kuopio 10, puh. 971-122 633

POHJOLAN KORI OY

Nuaskatu 3-5,
87400 Kajaani 40
puh. 986-39711

LAPPEENRANNAN VARTIOKESKUS

Suomen Vartioliikkeitten liitto r.y:n jäsen

Kouluk. 21
53100 Lappeenranta 10
☎ (953) 11 711 ja 22 722

TÖRNI OY

21500 PIIKKIÖ, puh. 921-725 363

YRITYSTAITO OY

Luotettava suomalainen liikkeenjohdon kon-
sulttitoimisto.
Puhelin 90-384956

YRITETÄÄNKÖ YHDESSÄ?

Otavan LÄMPÖASENNUS Oy

1-Ryhmän LVI-asennusliike

Sähkötarkastuslaitoksen, kauppa- ja teollisuusministeriön
hyväksymä öljypoltinhuolto- ja asennusliike.
Puh. MIKKELI 955-15 271, varasto 955-20 131

Carl von Haartman El Alamillon kartanossaan taustanaan Kustaa Mauri Armfeltin muotokuva.

MONEN TOIMEN EVERSTI

CARL VON HAARTMAN

TEKSTI:
MARTTI PYYKKÖ

KUVAT:
MARTTI PYYKKÖ
ja ESKO AHTI

Kaksi kertaa Suomen armeijasta lopputilin saanut everstiluutnantti. Espanjan armeijan eversti. Kulkuri, kirjailija, liikemies. Ensimmäisen kadettikurssin ratsuväen upseeri, joka on taistellut neljässä sodassa. Carl von Haartman on pitkän elämänsä aikana todella ehtinyt paljon. Hän on asunut Espanjassa jo vuodesta 1945 lähtien, mutta ei ole unohtanut juuriaan. Hän sanoo olevansa ennen kaikkea suomalainen ja suomalainen upseeri.

Alhaurin de la Torressa, Espanjan etelärannikolla lähellä Malagan kaupunkia elää suomalainen aatelismies Carl von Haartman, kadettiupseeri henkeen ja vereen.

Haastattelin häntä parisen vuotta sitten, viimeksi tapasin hänet viime vuoden Itsenäisyyspäiväjuhlissa, jonka sikäläinen Suomi-seura järjesti Fuengirollassa.

Carl von Haartman on todellinen monitoimimies, hän sai lopputilin Suomen armeijasta v 1924, oli kulkurina, cowboyna, tallimestarina, taisteli Francon joukoissa 1936–39 jne.

Hän tuli "Francon armeijasta Kollaanjoelle", toimi rajakomendanttina Hangon rintamalla, rykmentinkomentajana Syvärillä, yhteysupseerina Lapissa, sotilasiamiehenä Madridissa.

Vuodet 1945–54 von Haartman oli liikemiehenä Madridissa, vuodesta 1954 hän on toiminut tilanherrana Alhaurin de la Torressa kasvatteen ja myyden taimia.

Harvoin elämäni aikana olen tavannut niin mielenkiintoista persoonallisuutta, niin erikoista ihmistä kuin on tuo 81-vuotias aatelismies ja seikkailija, 1. kadettikurssin kadetti n:o 34 ja ratsuväenupseeri, neljän sodan sankari ja edesmenneen Espanjan diktaattorin Francisco Francon ystävä.

Tuntui kuin olisin tullut 1600-luvulle astuessani sisään tuohon kotiin, joka oli suomalainen aateliskoti espanjalaisten seinien sisällä.

Aatelissuvun kuvat ja Suomesta tuodut arvokkaat perintöhuonekalut tekivät unohtumattoman vaikutuksen. Oli sininen hetki.

Kuvaa täydentää vielä monokkeli, jonka Carl von Haartman kiinnittää oikeaan silmäänsä ryhtyessään kirjoittamaan omistuskirjoitusta omaelämäkertakirjaansa "Antaa Haartmanin yrittää".

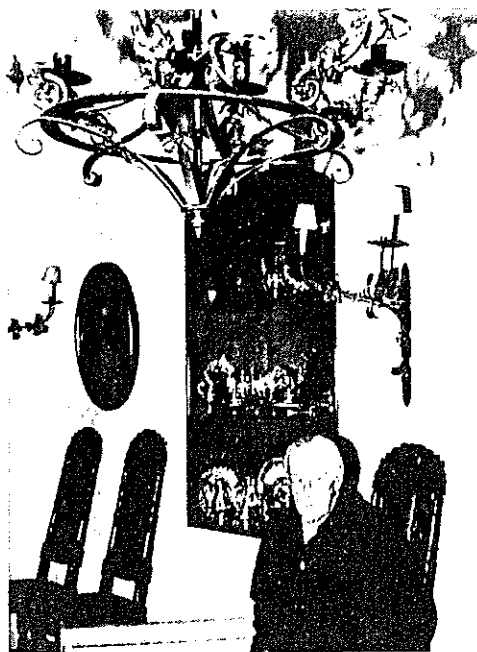
Carl von Haartman on nimittäin kirjailijakin. Hänen ensimmäinen kirjansa kertoo hänen tiestään Francon armeijasta Kollaanjoelle.

Carl von Haartman on sinivalkoinen suomalainen. Hän on ihminen, hieno ihminen, mutta vihastuessaan hän kiroilee kuin turkkilainen tallimestari. Ja se kuuluu.

Hän on yksilö, eksemplaari.

ONNISTUNUT AUDIENSSI

Audienssin saanti eversti von Haartmanin luokse onnistui minulle hyvin, sen järjesti sotiemme tiedustelupalvelun päällikkö eversti Reino Hallamaa, joka soitti von Haartmanille ja takasi luotettavuuteni. Olinhan kadettiupseeri, tosin huomattavasti nuorempi näitä herroja kaaderiupseereita.

Muistojen hetki El Alamillon ruokasalissa. Carl von Haartman ja von Haartmanin suvun soikeat muotokuvat. Muotokuvien ja muiden sukukalleuksien kuljetukseen järjesti luvan v 1944 silloinen Pv:n komentaja kenrl Lundqvist.

Oppaanani oli Patrick Hallamaa, yksi eversti Hallamaan pojista. Hän ajoi edelläni Churrianasta johtavaa tietä Alhaurin de la Torren ohi El Alamillon tilan sypressikujan päähän.

— Tuolta kujalta et eksy, se johtaa Carl von Haartmanin kartanon pihalle, sanoi Patrick.

Kuja oli pitkä, parisen kilometriä ja tosiaan, eksyä ei voinut.

Tulin kivetylle pihamaalle, jota varjostivat korkeat puut. Siellä odotteli Carl von Haartman hopeapäiseen keppiinsä nojaten. Arvokkaan näköisenä, el capitán finlandes, Espanjan armeijan kunniaeversti, Suomen armeijan everstiluutnantti evp, kahdesti Suomen armeijasta potkittu.

Eversti Hallamaa oli varoitellut minua kertoen von Haartmanin olevan äksy kiukustuessaan, Hallamaa oli sanonut, että ellet ole ajoissa tarkalleen paikalla, ovet pannaan säppiin ja sisälle et pääse! Niinikään Hallamaa sanoi, että älä hämmästy, jos Goggi heittääkin sinut ulos yht'äkkiä. — No, näin ei käynyt, esiinnyin sotilaallisesti tuota arvokasta herraa kohtaan ja ilta sujui hyvin miellyttävissä merkeissä, suunnitellun puolen tunnin vierailun sijasta viivyin neljä tuntia.

SISUKAS SOTILAS

Tuo ryhdikäs vanhus on säilynyt hyvin, terävä ajatus (ja kieli) ja mieli ovat tallella.

— Kyllä tuo moottori tuolla rinnassa vähän reistailee, verenkierrössakin on jotain vikaa, mutta olen pirun sisukas, olen sitä aina ollut ja olen edelleen, sanoi von Haartman.

Hänen äidinisänsän äiti Wava Armnfelt oli kuuluisan soturin ja aatelismiehen Kustaa Mauri Armfeltin ja Saganin herttuattaren tytär.

Lapsuutensa Carl von Haartman eli Königstedtin, Lauritsalan ja Tuomarilan kartanoissa sekä Vuorentaan linnassa.

Eversti Carl von Haartman osallistui vapaussotaan "kuoleman-eskadroonassa" rakuunana, sai lentäjäkoulutuksen Libaussa ja kävi Kadettikoulun 1919–20. Hän palveli Uudenmaan Rakuunarykmentissä, kävi kuuluisan Pinerolan ratsastuskoulun Italiassa, joutui eroamaan Suomen armeijasta, matkusti Amerikkaan ja oli kulkurina, cowboyna, tallimestarina ja Hollywoodissa elokuvastudioiden sotilasasiantuntijana, palasi Suomeen ja toimi mm. elokuvaohjaajana! Filmeistä mainittakoon Kajastus ja Korkein voitto.

KALLIS KIRKKO

Silloinen ratsumestari Carl von Haartman lähti vuonna 1936 Espanjan sisällissotaan, haavoittui viisi kertaa, tunnettiin Espanjassa nimellä "el capitán finlandés" ja sai 17 espanjalaista kunniamerkkiä.

Hän ihastui Espanjaan, sen kansaan, kauniiseen ja karuun maahan ja saatuun uudelleen potkut Suomen armeijasta 1944 muutti kokonaan asumaan Espanjaan, ensin liikemieheksi Madridiin, sitten El Alamillon tilanherraksi.

– Tulin tuolloin -36 Espanjaan, koska halusin taistella kommunismia vastaan, sanoo von Haartman nyt.

Tapasin von Haartmanin kenraali Francon kuolinpäivänäkin, jolloin kylien kirkonkellot kutsuivat espanjalaisia muistojumalanpalvelukseen.

– Kuulette nuo kirkonkellot, ne ovat minun ikioman kirkkoni kellot. Voin muuten kertoa, että kirkonpito tulee yksityiselle pirun kalliiksi, sanoi von Haartman.

MALTAN RITARI

Carl von Haartman kertoi, että hän tapasi Francon silloin tällöin ja vähintään kerran vuodessa hänen adjutantinsa soitti kertoen El Caudillon terveiset ja kysellen von Haartmanin vointia.

– Uusi kuningas Juan Carlos on kova kuin kivi. Häntä on kasvatettu kuninkaaksi 16-vuotiaasta alkaen ja uskon hänen pitävän ohjat tiukasti käsissään.

– Minä olen suomalainen ja haluan suomalaisena pysyäkin. Franco sanoi minulle kerran, että kestää kaksi päivää, kun minä saan espanjalaisen diplomaatitipassin. En halunnut sitä, haluan kuolla suomalaisena.

Carl von Haartman jatkaa

– Suomessa olen everstiluutnantti, Espanjassa eversti, jos olisin luterilainen, olisin varmaan Pelastusarmeijan kenraali!

– Olen tosiaan katolilainen. Muutenhan en voisi olla Maltan ritarikaan.

KIELITAITOA RIITTÄÄ

Eversti von Haartman puhuu useita kieliä: ruotsia, espanjaa, saksaa ja englantia täydellisesti ja omien sanojensa mukaan kankeasti suomea, venäjää, italiaa ja ranskaa.

– Suomea puhun todella vähän kankeasti, mutta jos minulla olisi täällä kaunis suomalainen tyttö, joka ei osaisi puhua muuta kuin suloista suomea, niin minä puhuisin parin kuukauden kuluttua puhdasta suomenkieltä uudelleen!

Kirjastossa olevan takan reunuksella säilyttää Carl von Haartman sotamarsalkka Mannerheimin omistuskirjoituksella varustettua kuvaa. Kuvassamme Carl von Haartman selvittämässä tämän kirjoittajalle puhelua Suomeen. Kuvamme on otettu Francon kuolinpäivänä 20.11.1975, jolloin Euroopan puhelinlinjat olivat hyvin varatut ja ilman von Haartmanin kielitaitoa olisin tuskin puheluani saanut.

KIRJE OLOF PALMELLE

Kolmisen vuotta sitten silloinen Ruotsin pääministeri Olof Palme keräili lippaan kanssa rahoja "för Spaniens frihet", siitä tulistui myös Carl von Haartman, hän kirjoitti kirjeen sukulaismiehelleen Olofille haukkuen tämän patalu-haksi.

– Näin on, toteaa von Haartman, kirjoitin tämän kirjeen Olof Palmelle ja ikävä kyllä olen hänen sukulaisensa.

– Som släkting anser jag det som en skandal att vara släkt med honom.

– Tässä minulla on tuo kirje ja tässä on myös hänen vastauksensa.

– Hän oli itse allekirjoittamassa Etyk-asiakirjaa ja sitten hän menee puhumaan näin, järkyttävää, sanoo Carl von Haartman.

Ollessaan Suomen sotilasiamiehenä Espanjassa vv 1942-44 Carl von Haartman tutustui unkarilaiseen kreivittäreen Eugenie Zichy-Pallaviciniin, rakastui, kosi sähköellä, nyt he ovat olleet naimisissa yli 30 vuotta.

– Käyn usein Suomessa, pidän Suomesta, mutta viihdyn Espanjassa. Täällä on rauhallista ja lämmintä, täällä minä voin pitää keittäjää ja piikaa. Täällä voin elää rauhassa.

Itsenäisyyspäivänä 1977 monet unohtivat, joko tahallisesti tai tahattomasti, erään Suomen itsenäisyyteen merkittävällä tavalla vaikuttaneen henkilön. Von Haartman ei unohtanut, hän nousi seisomaan Fuengirolan Park-hotellin isänmaallisessa juhlassa ja sanoi:

– Kohottakaamme maljamme sotamarsalkka Mannerheimille. □

INSTRUMENTARIUM

Ykköslehti Vaasan läänissä

VAASA

on luotettava tiedonvälittäjä
Pohjanmaalla

YLISTARON APTEEKKI

61400 Ylistaro – Puh. 964-40 021

MIKKELIN ENSIMMÄINEN APTEEKKI

Rakennusliike V. Mättölä

Puh. 95 621-393 ja 1060
52700 MÄNTYHARJU

KAJAANIN LEVYTAKOMO KY

Pajakatu 5, 87400 Kajaani 40, puh. 986-37 288

VÄRITUPA OY

Tampere Puh. 931-612850
Valkeakoski Puh. 937-40222
Helsinki Puh. 90-626218

VIITASAAREN TILAUSLIIKENNE OY

44500 Viitasaari
☎ 946-21411

– Tilausajoa ajanmukaisilla linja-autoilla –

KULJETUSLIIKE HONKANEN

Amiraalistonkatu 7, 20100 Turku 10
Puh. 921-305500, 305522

KULJETUSLIIKE MARTTI PATRIKAINEN

Puh. 957-27 243
Savonlinna

Vesi- ja Lämpöjohtoliike Poltin ja Putkimiehet Ky

87200 – Kajaani 20 –
Karjaportintie 6 Puh. 986-26 111

ROVANIEMEN AKKU-HUOLTO

Kairatie 10, puh. 21 788

KÄYNNISTYSPALVELU myös iltaisin
puh. 192 523

MOTELLI-RAVINTOLA POHJAN-KIEVARI

90400 KEMPELE – Puh. 981-555 433

KULJETUSLIIKE KAUKO MÄKINEN OY

Harjukatu 3 – Vammala ☎ 932-1231

– Kuljetuksenne edullisesti –

SATAKUNNAN PIIRIMETSÄLAUTAKUNTA

Itsenäisyydenkatu 35 A – PORI – 939-16 116

RUOTSALAINEN ERIKOISLASI OY

Pellervonkatu 15 33540 Tampere 54
puh. 931-56 925

Toimitus suoraan varastosta

TYKKIPOJAN PÄIVÄ

SEPPO PIRHONEN

Kenttätykistö on kolmen vuosikymmenen ajan koontunut leireilleen Rovajärvelle. Leirit ovat tärkeitä koulutus- ja kokeilutaluuksia. Siellä joutuvat nuoret upseerit usein ensimmäiseen varsinaiseen tulikokeeseensa.

Kymmenet tuhannet varusmiehet ovat näiden vuosien aikana ehtineet tutustua leirialueeseen perin pohjin. Tykkimiehen päivää varusmiehen silmin seurasi Seppo Pirhonen.

Tykkimies Jukka Lintusaari oli yksi niistä viidestä tuhannesta varusmiehestä, jotka lähes kuukauden harjoittelivat tykkimiestaitoja Rovajärven leirillä. Kahdesti vuodessa kaikista kenttätykistöyksiköistä kootaan harjoituspatteristot Euroopan ehkä suurimmalle tykistöleirialueelle. Kesäkuussa palvelukseen astunut kuljulaanainen Jukka Lintusaari on Jääkäripatteristosta Hämeenlinnasta.

Nuorelle tykkimiehelle kesäleiri oli melkoisen vaativa, sillä olivathan tiedot vielä melko vajavaisia. Kuitenkin leirin jälkeen pojat osasivat tehtävät jo mallikkaasti.

Tykkimies Jukka Lintusaari halusi päästä viestitoimintojen kanssa tekemisiin armeija-aikanaan, koska se parhaiten vastaa siviiliopintoja. Lintusaari on opiskellut pari vuotta Tampereen teknillisessä korkeakoulussa sähkötekniillisellä linjalla.

Asevelvollisuuden suorittaminen Jääkäripatteriston viestipatterissa käy osittain vaadittavasta harjoittelusta, vaikka Lintusaari toteaaakin tähänastisista viestitaidoista, että se on lähinnä radioiden

päällepiistämistä ja sulkemista. Ehkäpä syyskuussa alkava reservialupseerikoulu ja sitä mahdollisesti seuraava Reserviupseerikoulu antavat syvempää tietoutta, arvioi Lintusaari.

KOKONAISKUVA SELKIYTYY

Leiriaika onkin selvittänyt aika lailla tykistön toimintaa. Tähän tullessa ei ollut oikein kokonaiskäsitystä siitä miten viestitoiminnat, tulenjohtopuoli ja tulla-sematoiminta pelaavat yhteen.

Jukka toimii leirillä tulenjohtueen komentopaikan viestimiehenä. Hänen tehtäviinsä kuuluu radion ja siihen kuuluvan vahvistimen laittaminen käyttökuntoon ja niiden suojaaminen eli linnoittaminen. Tärkein tehtävä on päivystää radiota ja puhelinkeskusta. Lisäpuuhaa aiheuttaa telttojen pystytyksestä, vartiointista ja akkujen vaihtamisesta. Komentopaikalta tulenjohtopartiioon ja taaksepäin tulenjohtokomentajalle olevien radioyhteyksien lisäksi on joskus pidettävä huolta myös varoradioyhteyksistä.

Aseen puhdistus on yksi tärkeimmistä varusteiden huoltotoimista. Päivän jälkeen on piippu ja lukko puhdistettava ja öljyttävä.

EN OLISI USKONUT

Yllättävän hyvin ovat yhteydet pelanneet. Nuoremmen viestimiehen kanssa toimii helmikuussa palvelukseen astunut varusmies. Lintusaari toimii yhdessä saman saapumiserän viestimiehen kanssa.

— En aikaisemmin tiennyt sitä, että tulenjohtopartio liikkuu jalkaväen mukana jalkaväen tapaan linjojen etupuolella. Toinen yllätys oli se, että patteristolla, kahdellatoista tykillä, pystytään ampumaan niinkin tarkasti samaan maaliin.

TEELLÄ MIES KÄYNTIIN

Entä millainen oli tykkimies Lintusaaren perjantapäivä?

— Herätys oli 5.30. Oli mukava herätä, kun kipinä oli kuumentanut valmiiksi teeveden. Kerrankin oli aikaa rauhassa syödä aamupala. Väliin on käynyt niinkin, että aamupala on syöty illalla ja iltapala aamulla. Taisipa joku porukka erään kerran olla ruuatta 25 tuntia. Aamupala sisälsi vanikkaa, voita, juustoa, kananmunan ja teetä.

— Seitsemältä purettiin teltat ja viestiyhteydet. Kaikki muut tavarat pantiin autoon. Päälle puettiin taisteluliivi, ase, radio vahvistimiseen, vara-akut, välikäapelikela, kauko-ohjauspuhelin, työkalulaukku. Oli siinä parille miehelle tarpeeksi lastia, kun niitä sai koko päivän raijata mukana.

VAAROILLA JA SOILLA

— Päivän harjoituksen aiheena oli hyökkäys. Asemia vaihdettiin päivän aikana kuusi kertaa. Komentopaikkaa ei tulenjohtueelle perustettu, eikä linnoitta-

mista tehty, koska oli kyseessä hyökkäys.

— Päivän aikana edettiin noin kahdeksan kilometriä. Vaaralta alas ja taas ylös ja sitten välillä viitisen kilometriä melko upottavalla suolla. Jalka upposi välillä puolissäreen radioiden ollessa kannossa joten vauhti painoi jäsenissä illalla.

— Tykistöryhmä ampui noin 500—1000 metrin päähän eteen. Selvästi kuuli, miten kranaatit vihelsivät. Myös paineaallon tunsi, kun murkulat iskeytyivät suohon.

LOUNAS AUTON LAVALLA

— Kuivamuonaa ei muistettu aamulla ottaa mukaan, joten lounas nautittiin autonlavalla. Maito tahtoi valua ohi suun auton keikkuessa eteenpäin. Hyvin tekivät kauppansa sissipakkauksen pihvit ja sekavihannekset. Lisukkeena oli juusto ja vanikka.

— Edettäessä ei juuri taukoja pidetty. Jalat tahtoivat kastua suolla. Kun taivaalta lisäksi tihutteli vettä oli työpuku märkä. Kun päästiin leirialueelle, vaihdettiin kuivaa päälle ja luovutettiin välineet varastolle. Välineet huollettiin ja öljyttiin.

SOTKUUN

— Ennen ruokailua oli yksi leirin parhaisiin puoliin kuuluvista nautinnoista eli sauna. Mikään ei ole mukavampaa, kun saa itsensä puhtaaksi rämmittyään muuttaman päivän metsässä. Päivällinen sisälsi perunamuhennosta ja nakkeja sekä vihanneksia. Jälkiruokana omena. Ruokailun jälkeen olikin kure sotilaskotiin nauttimaan kahvikupposta.

LIPPU MUISTUTTAA

Tykkimies Lintusaaren päivä päättyi lipunlaskuun, jossa kaikki Harjoituspatteristo 4:n miehet olivat mukana.

— Vaikka lipunlasku on monen mielestä turha keskeytys vähäisessä vapaaajassa, on se tietyllä tavalla yhdistävä. Siellä näkee kaikki leirialueemme miehet. Lippu sinänsä muistuttaa siitä, minkä vuoksi me täällä olemme.

Lipunlasku ei kestä montaa minuuttia. Hiljaisuuteen on aikaa tunti. Sillä välin tykkimiehet hakkaavat puita yötä varten. Teltan esimies laatii kipinävuorolistan ja päivystäjä kiertää selvittämässä aikaisemmat herätykset vartioon lähteville.

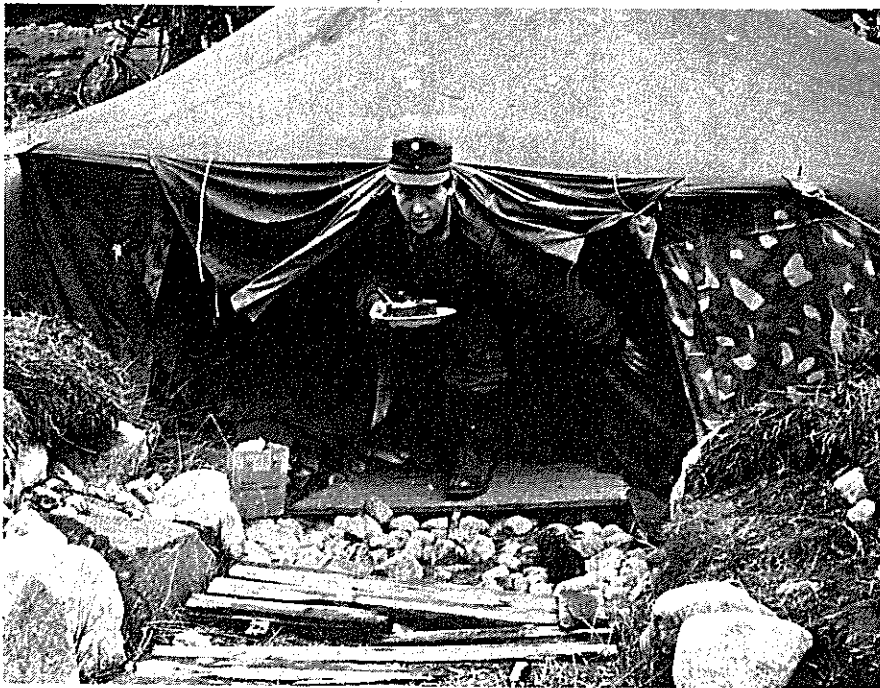
YHTEISHENKI KASVAA

— Leirin hyvin puoliin kuuluu sekini, että hiljaisuuden eli 22.00 jälkeen voidaan teltassa viettää hiljaista turinatuo-kiota. Kerrataan päivän tapahtumia ja vaihdetaan kokemuksia.

— Kun leirillä ei niin tiukasti pidetä kiinni muodollisuuksista kuin kasarmioissa lähentyvät alaiset ja esimiehet. Tullaan tutummiksi ja ymmärretään paremmin toinen toisiamme. Porukalle kasvaa yhteishenki, joka on tärkeä esimiehen kilpailussa, jossa kaiken on pelattava saumattomasti yhteen, jos mieltään menestyä.

Tulenjohtueen viestimies työssään.

Päivällinen saatiin syödä leirialueella. Päivystäjän huuto on kaikunut ja tykkimies Jukka Lintusaari ryntää ulos teltasta.

— Harjoituspatteriston kaksikielisyydestä ei ole ollut isompaa haittaa. Tahtoo vain olla niin, että Dragsvikin miehet ovat omissa porukoissaan ja JPstolaiset omissaan. Vähän huvittavalta tuntuu se, että tervehdykset ja virrenveisuu tapahtuu samanaikaisesti molemmilla kielillä. Tulos on aikamoista puuroa. Joskus on ollut sellaistaakin henkeä harjoituksissa, että on oltava parempia kuin ruotsinkieliset.

SAUNA YKKÖNEN

— Vähäisen vapaa-ajan ehdoton ykkönen ja sauna ja kakkonen kupponen sotkussa. Marjastamaan ei ole ehtinyt ja komeita maisemia on voinut ihaila tulenjohtuessa, koska sen asemat ovat korkeilla vaaroilla.

— Yhteydet kotiin ovat kirjeiden varassa. Posti kulkee melko hitaasti ja puhelimeenkin saa jonottaa kolme tuntia.

— Rasittavinta on silloin kun on koko päivän raahannut radiota selässään ja ruoka on ollut myöhässä 12 tuntia. Nukkuminen on kipinävuoron ja vartiotehtävien vuoksi jäänyt vähälle. Ja silloin kun tulee vettä ja teltta vuotaa ja lämpömittari laskee alhaisiin lukemiin.

— Leirijuhla ja SA-int show katkaisivat leirin kivasti kahtia. Jo pelkän musiikin kuuleminen piristi ja irroitti näistä ympyröistä. Sinänsä itse leiri on vaihtelua pelkkään kasarmielämään ja aika kuluu täällä paljon nopeammin.

KYETÄÄN PUOLUSTAUTUMAAN

Sellainen oli siis tykkimies Jukka Lintusaaren päivä Rovajärven tykistöleirillä. Paljon mielenkiintoista ehtii yhdenkin päivän aikana tapahtua ja kovasti pojat harjoittelivat kuukauden aikana, jonka leiri Lapissa kesti. Ja useimmat heistä palaavat takaisin. Keväällä jo talvileirille tai myöhemmin muutaman vuoden kuluttua kertausharjoituksiin.

Ja vaikka leirillä joskus ottaa päähän, kuten Jukka sanoi, on kuukausi sentään vierähtänyt nopeasti ja aivan eri taidot ovat miehillä täältä lähdettäessä kuin Rovajärvelle tultaessa. Usko kykyymme puolustautua ja pitää maamme itsenäisenä on vahvistunut. Turvallisuuspolitiikka niin ulko- kuin puolustuspolitiikka on hyvin hoidettu, tiivistä Jukka Lintusaari, tykkimies mallia 1978. □

TUKKU-TUOTE OY

Valmistamme pakkasenpitäviä **LÄMPÖPUKUJA** YK-joukkojen, rajavartioston ja lennoston käyttöön. Lämpöpukuja saatavana suoraan varastoltamme myös siviilikäyttöön.

TIEDUSTELUT: puh. 913-71 342
03250 Ojakkala

Tykkimies Jukka Lintusaaren (kolmas oikealta) joukko lähdössä ruokailuun. Yksi miehistä taitaa olla eri mieltä siitä kummasta suunnasta ojennusta katsotaan.

Insinööri-toimisto Pekka Heikkilä ky

ASEMAKATU 20 90100 OULU 10
PUH. 981-221733
KOSKIKATU 20 C 2 96100 ROVANIEMI 10
PUH. 991-17311

25140
PUSKANTIE 18 A
60100 SEINÄJOKI 10

ETELÄ-POHJANMAAN
PUHELIN OY

PÄIJÄT-HÄMEEN
PUHELINYHDISTYS
LAHTI, HARJUKATU 29 B • 21211

Lainapeite suojaa mitä vain,
miltoin vain ja edullisesti.

LAINAPEITE

ETELÄRANTA 10 • HELSINKI 13 • PUHELIN 568655

Motelli
Lännentie

UUDESSAKAUPUNGISSA

Uusittu ja laajennettu
260 hengen ravintola
Tulkaa yksin, kaksin tai
koko porukalla!
Soitellaan!
Puh. 922-2637
Levysepänkatu 1
23500 Uusikaupunki

AMERPLAST

33730 TAMPERE 73. PUH. 931-645 333 TELEX 22-220
kauppakasseja • minigrip- ja muita pusseja • valintapakkauksia •
painettuja pakkausrattoja • tämän päivän laatutuotteita muovista

VAISALA OY

PL 26 00421 Helsinki 42, puh. (90) 890 933

RAKENNUSINSINÖÖRITOIMISTO
KONTIO JA ANTILA
TEISKONTIE 24 F TAMPERE
PUH. 931-611820

IKAALISTEN –
PARKANON PUHELIN OY

39500 IKAALINEN
Puh. 933-6101

OSUUSKUNTA
POHJOLAN MAITO

88600 HAAPAVESI
Puhelin 983-52 632

PIETARSAAREN
SEUDUN PUHELIN OY

68600 – Pietarsaari – Alholmankatu 4

KOTKAN
VARTIOTOIMI

Vuorelankulma, 48100 KOTKA 10
Puh. 952-13 914

OY KVARTTO AB

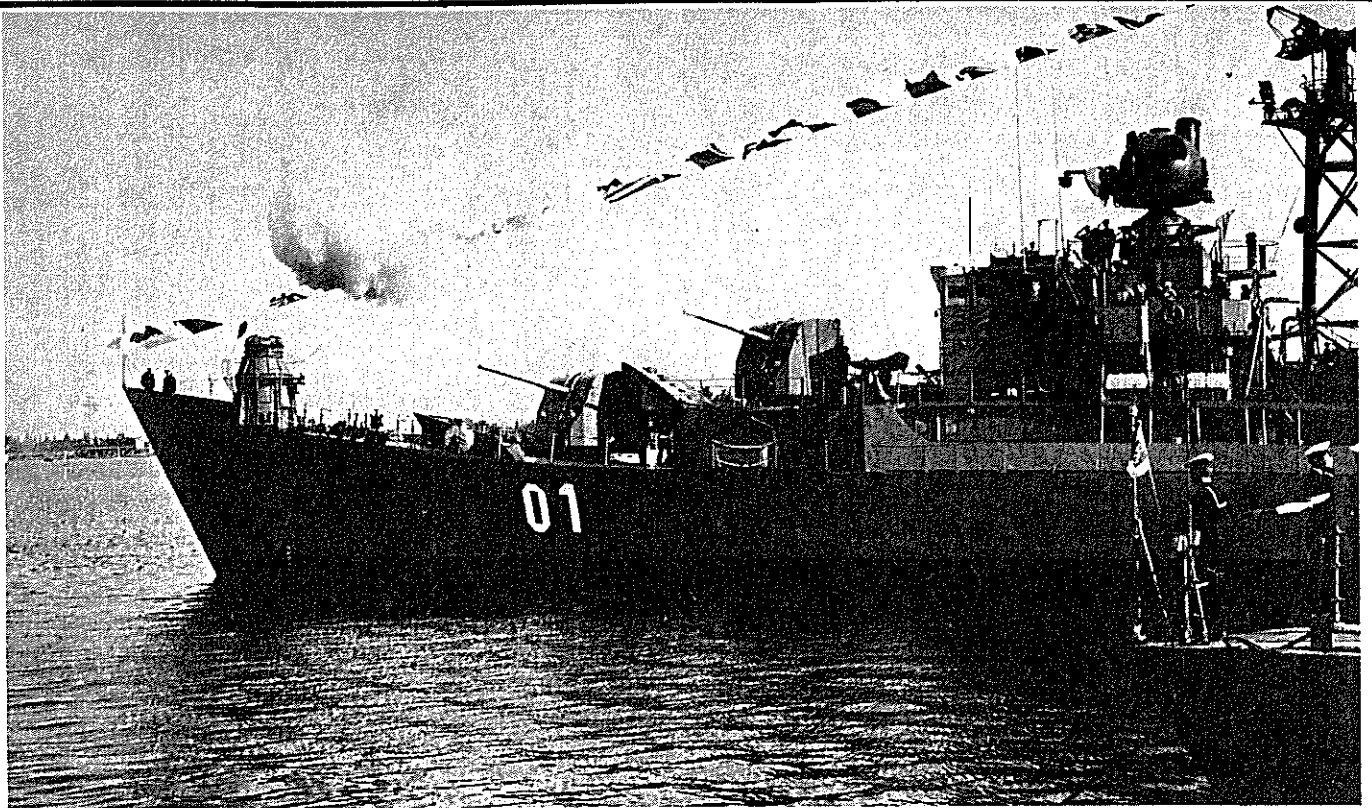
VIITASAAREN
APTEEKKI

SUUR-SAVON
SÄHKÖ OY

Otto Mannisenkatu 6 Mikkeli
puh. 955-16 111

KOKKOLAN
OSUUSMEIJERI

Korpintie 6 – 67100 Kokkola 10
Puh. 968-18 855

Juhlapäivä alkoi juhlallisella lipunnostolla ja saattaja Uusimaan ampumilla kunnialaukauksilla.

MERIV 60 VU

Merivoimat viettivät 60-vuotisjuhlaansa heinäkuun 09. Vaasassa. Laivaston historia ulottuu tosin huomattavasti kauemmaksi menneisyyteen. Jo Ruotsin vallan aikana maanmichiämme palveli valtakunnan laivastossa ja heistä tunnetuimpiin kuului Klaus Laurinpoika Fleming, joka komensi Ruotsin laivastoa sodassa Tanskaa vastaan v 1644.

Merivoimien vuosipäivä, heinäkuun 09. viittaa Ruotsinsalmen taisteluun.

Venäjän valta voimistui 1700-luvun alussa Itämeren piirissä ja Uudenkaupungin rauhaan päättyneessä Suuressa pohjansodassa Ruotsi menetti herruutensa Baltiassa. Kun vielä "hattujen sota" 1741–43 osoitti että Suomen puolustus oli pahoin laiminlyöty päätettiin vuosien 1746–47 valtiopäivillä lujittaa Suomen meripuolustusta. Tämä johti Suomenlinnan rakentamiseen Augustin Ehrensvärdin johdolla, ja myöhemmin Ruotsi-Suomen Saaristolaivaston luomiseen. Saaristolaivastolle rakennettiin Fredrik Henrik Chapman'in suunnittele-

mia kaleereita, jotka saivat nimensä Suomen maakuntien mukaan; Udema (Uusimaa) ja Pojama (Pohjanmaa).

Kustaa III:n noustua valtaistuimelle hän halusi palauttaa Ruotsin herruuden Itämerellä, ja päätti vuonna 1788 toteuttaa suunnitelmansa hyökätä Pietariin. Tämän sodan aikana oli Ruotsinsalmi, nykyisen Kotkan edustalla, kahden suuren taistelun näyttämönä. Venäläiset voittivat ensimmäisen taistelun 24. elokuuta 1789.

Seuraavana kesänä oli Ruotsi-Suomen laivasto uudelleen ryhmittynyt Ruotsinsalmeen heinäkuun yhdeksäntenä päivänä. Tällöin kuningas Kustaa III itse johti operaatiota, ja tämä Pohjoismaiden suurin meritaistelu päättyi Ruotsi-Suomen laivaston loistavaan voittoon, jossa suomalainen prikaati näytteli ratkaisevaa osaa.

Heinäkuun 09. sopii myös hyvin itsenäisen Suomen historiaan, sillä 60 vuotta sitten, heinäkuun 09. päivänä vuonna 1918 otti laivaston päälliköksi

nimitetty komentaja, vapaaherra Johannes Indrenius tehtävä vastaan. Aikaisemmin, osin jo vapaussodan aikana, tarpeen sanelemina muodostetut erilliset laivastoyksiköt saatiin tällöin organisoiduksi yhden johdon alaiseksi ja kehitystyö saattoi alkaa.

Merivoimien vuosipäiviä vietetään eri rannikkokaupungeissa, pääpainon ollessa Helsingissä ja Turussa missä merivoimilla on joukko-osastoja.

Merivoimien 60-vuotispäivän viettoon sopi Vaasa erittäin hyvin, sillä olihan se käytännössä itsenäisyytemme ensimmäisten kuukausien pääkaupunki. Vaasa oli myöskin vapaus-sodan tärkeimpien sotilaallisten merikuljetusten määränpää.

Helmikuun 14.–18. päivinä toivat suomalaiset höyrylaivat Mira ja Poseidon jäästeitten läpi 80 jääkäriä. Laivojen lastina oli mm 44000 kivääriä, neljä tykkiä ja suuri määrä ammuksia. Jääkäreiden pääjoukko, yli tuhat jääkäriä, saapui höyrylaiva Arcturuksella ja Cas-

Laivastolippueen komentajan, kommodori Erik Wihtolin, johtamien paraatijoukkojen ohimarssin otti vastaan merivoimien komentaja, kontra-amiraali Jorma Haapkylä. Kuvassa ohjusvenelaivueen osasto ohittamassa vastaanottajaa.

DIMAT OTTA

torilla Vaskiluotoon jää- ja miinakenttien läpi 25. helmikuuta 1918. Näitä kuljetuksia avusti ja suojausi jäänmurtaja Sampo.

Merivoimien 60-vuotispäivän viettoon osallistui joukkoja kaikista merivoimien joukko-osastoista. Yhteensä osallistui 18 sota-alusta ja noin 750 miestä, joista suurin osa tuli Laivastolippueesta. Turun ja Helsingin laivastoasemia edustivat kuljetusalukset ja sukeltajakurssi sekä Merisotakoulua merikadetit, jotka olivat meripalveluksessa koulun koulutusviirikössä.

Juhlallisuudet alkoivat jo perjantaina 07. heinäkuuta, jolloin emälaiva Louhi saapui Vaasaan. Saapumisensa jälkeen Laivastolippueen komentaja, kommodori Erik Wihtol suoritti viralliset käynnit maaherran, kaupungin johtajan, Pohjanmaan sotilasläänin komentajan sekä poliisimestarin luona. Iltapäivällä pidettiin vielä Louhella lehdistötilaisuus.

Aamulla heinäkuun 08. kiinnitti suurin osa aluksista Vaasan sisäsatamaan.

Aamupäivällä henkilöstöllä oli tilaisuus tutustua Vaasan kaupunkiin kiertoaajelun yhteydessä. Aamupäivällä saapui myös merivoimien komentaja, kontra-amiraali Haapkylä. Emälaiva Louhelle. Iltapäivällä esiintyi Turun varuskuntasoihtokunta, joka merivoimien pukua käyttävänä käytännössä on laivaston soitto-kunta, kaupunginpuistossa missä se antoi puistokonsertin. Iltapäivällä järjestettiin myös sotilassoudun karsintakilpailut ja alukset pidettiin avoinna yleisölle. Illalla ohjelmassa oli Vaasan kaupungin järjestämä sauna- ja tanssitilaisuuksia.

Varsinainen juhlapäivä alkoi juhllallisella lipunnostolla jonka yhteydessä saattaja Uusimaa ampui kunnialaukaukset. Tämän jälkeen merivoimien komentaja laski seppeleet Vapauden patsaalle ja sankariristille. Ohjelmassa seurasi sitten juhlahumalanpalvelus Vaasan kirkossa, jonka jälkeen oltiin valmiina ohimarssiin, jonka vastaanotti kontra-amiraali Haapkylä seurassaan merivoimien entisiä komentajia. Keskipäivän aikaan

oli järjestetty vastaanotto emälaiva Louhella ja silloin merivoimat saivat ottaa vastaan runsaasti onnitteluja eri yhteisöiltä, mainittakoon vain merivoimien Mannerheim-ristin ritarien lahjoittama ritarimalja, josta tulevaisuudessa tullaan kilpailemaan merivoimissa.

Juhlalounaan jälkeen siirryttiin sitten seuraamaan sotilas-soudun mestaruuskilpailuja. Voittajiksi selviytyi sisähankelossoudussa Turun ilmatorjuntapatteriston joukkue, kuutosvenesoudussa Saattajalaivueen I-joukkue sekä jollasoudun kantahenkilökunnan sarjassa kapteeniluutnantti Jarkko Kaari ja varusmiesten sarjassa matruusi J Karjalahti Turun laivastoaseman satamakomppaniasta. Illalla juhllallisuudet päättyivät merivoimien komentajan pitämään vastaanottoon saattaja Uusi-maalla. □

**KUORTANEEN
URHEILUOPISTO**

63170 Kuortane

**POHJANMAAN
SORA OY**

90530 Oulu 53 Mittamiehenkatu 4
Puh. 981-342172

Toimitamme sora- ja murskauskalajikkeita

OY LEINOLAT AB

Tapionkatu 7 65230 Vaasa 23
Puh. 961-211166 vaihde

**VAASAN PUHTAANAPITO
R. J. SAHLBERG & CO**

Pitkälahdenkatu 15 Vaasa
Puh. 961-113884

RENGON APTEEKKI

14300 Renko
Puh. 917-76171

**SAARIJÄRVEN
APTEEKKI**

43100 Saarijärvi
Puh. 944-21125

MALAX APOTEK

66100 Malax
Puh. 961-651099

**KANKAANPÄÄN
APTEEKKI**

Torikatu 1 38700 Kankaanpää
Puh. 930-21008

**KANKAANPÄÄN
OSUUSPANKKI**

38700 Kankaanpää
Asemakatu 9
Puh. 930-21515

**PIIKKIÖN
OSUUSPANKKI**

21500 PIIKKIÖ
☎ 921-725210 ja 726022
Johtaja suoraan ☎ 921-725080

**SOTKAMON
SÄÄSTÖPANKKI**

Puhelin 60371
SOTKAMO

**– Hyvä elintarvikkeiden ostopaikka –
– VALINTA
K. TARKIAINEN**

Väylätie 36 ROVANIEMI ☎ 991-14488

Leevi Joensuun kauppa
on Himangan vanhin yksityiskauppa

**– VALINTA RAUTA
JA MAATALOUS**

HIMANKA
☎ 968-55326–55346

Saarenkylässä matkanne varrella

**– VALINTA
VORNANEN**

SAARENKYLÄ – ☎ 991-60006

**PERHON
TALOUSKAUPPA**

69980 Möttönen Puh. 968-632 103

Viljelijäväestön järjestö- ja
ammattilehti, maaseudun valtalehti

MAASEUDUN TULEVAISUUS

60 VUOTTA JA SÄHKÖILMIÖITÄ

MIKKELÄRI

Menneen kesän suuria sotilastapahtumia ovat olleet puolustusvoimien näyttely Kaivopuistossa Helsingissä – sai muuten järjestäjätkin ilmeisesti yllättäneen suuren suosion ja myönteisen vastaanoton – sekä kesäkuun neljännen paraati Hämeenlinnassa. Ne olivat tosiaan sellaisia maanpuolustuksen suhdetoimintatilaisuuksia, ettei moisia kovin monta ole tämän 60-vuotistaipaleen aikana ollut. Millään muulla ”firmalla” ei tänä päivänä tällaisiin näyttöihin ole mitään mahdollisuuksia.

Joku korkea-arvoinen sotilas valitteli hieman, tosin kai pikemminkin itsekseen, että homma vaati paljon rahaa. Tämä on varmaankin totta, mutta tässä tapauksessa ”paljon” on suhteellinen käsite. Uskon, että tässä tapauksessa kannatti nämä rahat käyttää.

Mainosalaakin jollain tavalla ymmärtävänä ei voi muuta sanoa kuin: lisää tällaista ja onneksi olkoon!

☆☆☆

Eversti istuu vaimonsa kanssa ravintolassa. Edessä pöydällä on pihviä ja kaikenlaista vihannesta. Se ei tunnu kuitenkaan kummallekaan maistuvan. Rouvan naama näyttää happamelta, kun hän sanoo:

– Onpa täällä huono ruoka.

– Aivan niin, eversti vastaa, ja me kun tulimme tänne saadaksemme vaihtelua.

☆☆☆

On muuten hassua, miten joku kieli voi olla vaikeaa. Maltalla varmaan puhutaan ja kirjoitetaan eri tavalla, ääntäminen poikkeaa ilmeisesti kirjoituksesta paljon enemmän kuin englannin kielessä. Kun taas pitkästä aikaa selailin etykin päätösasiakirjaa kiinnittyi jälleen huomio siihen, että allekirjoitusten joukossa Maltan pääministerin nimen selvennys on ”Dom Mintoff” mutta kynällä poika on itse kirjoittanut ”Anton Buttizieg” – vai olisikohan unohtanut nimensä?

☆☆☆

Joukko yli neljäkymmenen olevia reserviläisiä on kertausharjoituksissa. Luutnantti selostaa heille tilannetta:

– Vihollinen on puretunut edessänne olevan kukkulan taakse. Teidän tehtävänne on karkoittaa se sieltä.

– No voi perhana. Onko se siellä taas? Mehän karkoitettiin ne jo silloin, kun minä olin varusmiehenä.

☆☆☆

Ympäristön muuntamista sanotaan uudeksi sodankäyntivälineeksi. Useimmat tällaiset muutokset perustuvat siihen, että luonto on varastoinut joille-

kin maapallon alueille sekä sen ympäristöön paljon tavallista suurempia energiamääriä, jotka aiheuttavat epävakaisuuksia. Jos tällaiset ympäristön epävakaisuudet havaitaan ja jos ne laukaistaan pienellä energiamäärällä, huomattavasti paljon suurempi energiamäärä voitaisiin vapauttaa.

Tällaisia muuntelujen kohteita voisivat olla esim. sää, maanjäritykset, valtameret ja ilmakehän sähköilmiöt. Viime mainitun osalta on havaittu, että matalajaksolukuisella säteilyllä voitaisiin vaikuttaa ionosfääriin ja maanpinnan väliseen sähköilmiöön siten, että se saataisi vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen aivojen sähköisen toiminnan kautta.

Huh-huh, millainenhan mahtaisi olla sodankäyntivälineiden alalla se vihoviimeinen sana?

☆☆☆

Edellä kerrotut reserviläiset joutuivat harjoituksissa nukkumaan yhden yön heinäladossa, missä ei oikeastaan ollut heiniä lainkaan vain pelkkä pyöreistä riu’uista tehty lattia. Aamulla kapteeni kyseli hymyillen:

– No, saitteko nukutuksi, vaikka alusta oli hieman kovansorttinen?

– Kyllä herra kapteeni, eräs korp-raali vastasi – vaikka oli meidän välillä noustava ylös lepäämään.

LEVYTUKKU OY

Soitinalan maahantuonti- ja tukkuliike
00980 Helsinki 98

- Arkkipaperinpakkausratuja
- Paperirullienkuljetinlaitteita
- Sahatavarapakettien vanteistuspuristimia
- Pulpperinsyöttökuljettimia

MASMET OY

Pl 4, 21101 Naantali — Puh. 921-751 811

LAPUAN SÄÄSTÖPANKKI

62100 Lapua
Puh. 964-31077

MUSTAN HÄRÄN GRILLI

Mäkelänkatu 52 Helsinki
Puh. 90-710430

A-oikeudet. Tervetuloa!

— VALINTA K. RAUTIO

puh. 90-746624

Paloheinäntie 7 00670 Hki 67
puh. 90-724615

Koulumestarint. 15 00680 Hki 68

AUG. LIPSANEN OY

ANTINKATU 6
28100 PORI 10

Arkkitehtitoimisto JAAKKO KONTIO JA KALLE RÄIKE

Meritullinkatu 9 A 16 00170 Hki 17
puh. 650355

ALAHÄRMÄN APTEEKKI

Rakennusinsinööritoimisto SIMO SALMIVALLI & CO KY

Lastenkodinkuja 1 00180 Hki 18
puh. vaihde 647505

Sähköryhmä RAINOLA & JOHANSSON

Kiskontie 18 00280 Helsinki 28
puh. 410348

OY HELSINGIN LÄÄKETIETEELLINEN TUTKIMUSLAITOS

KOE

Kaisaniemenkatu 3 A 6 Helsinki 10
Puh. 90-637924

KOILLIS-LAPIN SÄHKÖ OY

Maakunnallinen sähköntuottaja — ja jakelu-
yhtiö

Vapaudenkatu 8 B — KEMIJÄRVI — Puh. v. 992-12 701

— VALINTA VIIPPOLA

Kemintie 10
95420 Tornio 2
puh. 980-41 078

YLIHÄRMÄN APTEEKKI

62375 Ylihärmä — 964-46 129

HIMANGAN APTEEKKI

68100 Himanka
Puh. 968-55 014

LAAKSOJEN MAITOKUNTA

84100 Ylivieska — Savisilta 4
Puh. 983-22 115

**LAPPEENRANNAN
LÄMPÖVOIMA OY**
Mertaniemen Voimalaitos
Puh. 953-65195

**KORIAN
KALUSTE OY**
45610 Korja Puh. 951-82451

**SANOMALEHTI
KANSAN TAHTO**

Puh. 981-221722
Mäkelininkatu 29
90100 Oulu 10

YHTYMÄ KUKKONEN

Maansiirto- ja nostotyöt
Puh. 981-361833
Kivisillantie 90540 Oulu 54

SHIPPING

Ykspihlaja

**Pietarsaaren Maitokeskus
— Jakobstads Mjölkcenral**
68600 Pietarsaari Puh. 967-10722

**Maalausliike
Veljekset Sipiläinen Oy**

Kantokatu 11 Kerava
Puh. 90-244577

HARIKKO OY

61800 Kauhajoki
Puh. 963-34171 Telex 72166
Savun poisto ja palotuuletus on
meidän alaamme.

**KUUSAN
MAANSIIRTO OY**

45700 Kuusankoski Kiltatie
Puhelin 951-47402

**HAUSJÄRVEN
LIIKENNE OY**

Puh. 914-692273
12100 Oitti

**NAANTALIN KAUPUNGIN
SÄHKÖLAITOS**

21100 Naantali

**HAUKIPUTAAN
SÄHKÖ OSUUSKUNTA**

90830 Haukipudas puh. 981-471183
— Mukavimmin Sähköllä —

**Uudenkaupungin Terminaali Oy
Nystad Shipbroker**

23500 Uusikaupunki-Hepokari Puh. 922-2050

Kotimaan kuljetukset — varastointi.
Huolinta Tullaus — Laivanselvitys

Kamajan Neulomo Ky

74700 Kiuruvesi

Puh. 977-53535

Alan vanhin paikkakunnalla

**Koneellinen
puhdistushuolto Sakka**

VIEMÄRIKAIVOJEN YM. PUHDISTUSTA
Kymenlaaksonkatu 7 — Kotka — Puh. 952-11028
Autoradio ☎ 94040-52028

Korkeapaine letkuja ja liittimiä

Valmistamme odottaessa tai tilauksesta.
Suoritamme myös jarrukenkien paistoa sekä ilmansuo-
dattimien uusimista.

PORAKOPALE OY

Untamontie 18 — 45200 Kouvola 20 Puh. 951-16 134

K A D E T T I K U N T A r. y.

PUNAVUORENKATU 14 B 32, 00150 HELSINKI 15 ☎ 665137 JA 665739 ☎ 7091

HALLITUS	HENKILÖ	OSOITE	PUH
Puheenjohtaja Vara puheenjohtaja	kenrl J. Pajula evl S. Östenson	PL 156 Pihlajat 5A11	13101 HML 10 00270 HKI 27 917-25631 90-417065

VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja	kenrl E. Setälä	Porint 2D	00350 HKI 35 90-551728
---------------	-----------------	-----------	---------------------------

TOIMISTO

Toiminn. joht. Tstonhoitaja	kom R. Waris M. Lehtinen	Punavuorenk. 14 B 32 Punavuorenk. 14 B 32	00150 HKI 15 00150 HKI 15 90-665137 90-665739
--------------------------------	-----------------------------	--	--

KADETTIPIIRI	SIHTEERI	OSOITE	PUH
Helsinki	kapt T. Halttunen	PE knto-os P1 919	00101 Hki 10 90-625801
Pohj-Uusimaa	maj P. Salonen	TaistK PL	04401 Järvenpää 90-251161
Lahti	ltn P. Lähde	Varuskunta	15700 Lahti 70 918-40811
Hämeenlinna	kapt R. Vilhu	ESSIE PL 156	13101 HML 10 917-25631
L-Uusimaa	ylil M. Heinrichs	UudPr PL 5	10641 DRAGSVIK 911-13760
Riihimäki	ltn T. Kalliola	Varuskunta 165/12	11310 RMK 31 914-35071
Turku	kapt A. Vehviläinen	Kaivok 12	20520 TKU 52 -
Niinisalo	ylil I. Turunen	TykK PL 5	38841 NIINISALO 930-36050
Säkylä	ylil J. Lehtinen	PorPr	27910 HUOVINRINNE 938-70200
Pirkka-Häme	kapt J. Kuusela	SatLsto PL 31	33701 TRE 70 931-620200
Keski-Suomi	kapt K. Hämäläinen	Tyypälänt 11B8	40250 JKL 25 941-211311/118
Kouvola	ltn R. Häkkinen	SalpItPsto PL 103	45101 KVL 10 951-21161
E-Karjala	ylil A. Vesikallio	KarTR PL 5	53901 LPR 90 953-12900
Mikkeli	kapt J. Korkeala	Mik SpE PL 57	50101 MLI 10 955-10777
Savonlinna	maj J. Innanen	Sav1SpE PL 12	57101 SLN 10 957-22704
Hamina	ylil M. Tuhkanen	Sibeliusk IaC28	49400 HAMINA -
Kuopio	maj M. Tanninen	SKSIE PL 80	70101 KUOPIO 10 971-222422
Joensuu	kapt H. Toimela	PKarPsto PL 5	80411 JYRI 973-23591
Vaasa	ylil H. Ahonen	Raastuvank 46	65100 VAASA 10 -
Seinäjoki	ylil L. Loikkanen	IlmaSK PL 5	62201 KAUHAVA 964-80500
Kokkola	maj E. Hyypä	Pikiruukki 55B18	67100 KLA 10 -
Oulu	ltn M. Miettinen	Hiukkavaara 5A6	90650 OULU 65 -
Kainuu	ltn T. Kotala	Rak 5E29	87600 KJ 60 986-25751
Lappi	ylil S. Tuomi	Varusk 10as5	99600 SODANKYLÄ 99363
Kadettioppilaskunta	kad A. Tikka	KadK PL 7	00861 HKI 86 90-68601

Toiminnasta, sen arvioinnista ja aktiivisuudesta

ANTERO MAUNULA

Kylkiraudan edellisessä numerossa (2/1978) teki Helsingin kadettiipiirin monivuotinen puheenjohtaja Martti Suhonen esityksen Kadettikunnan toiminnan arvioimiseksi. Kuten kirjoituksessakin ilmeni, esitti Martti Suhonen ajatuksensa jo viime keväisessä Kadettikunnan vuosikokousta edeltäneessä valtuuskunnan kokouksessa.

Heti alkuun voidaan todeta, että mainittu esitys on kirjattu valtuuskunnan kokouspöytäkirjaan. Pöytäkirjassa on myös kokouksen päätöksen mukainen merkintä ”— — Asian johdosta mahdolliset toimenpiteet esitettiin Kadettikunnan hallituksen harkittaviksi...”.

Asia on siis vireillä, joskaan päätöksiä ei sen johdosta vielä ole tehty.

Itse asiasta kuitenkin jokunen sana. Selvytyden vuoksi lienee paikallaan maininta, että käytin valtuuskunnan kokouksessa sen Martti Suhosen mainitsemman vastapuheenvuoron, jossa väitettiin työn tulosten mittaamiseen tarvittavan työ määrän sitovan tarpeettomassa määrin maanpuolustusaatteelliseen työhön käytettävissä olevia voimavaroja. Väitämäni perustui tosin jo joidenkin vuosien takaisiin kokemuksiin toiminnasta maasentukadettiipiirissä, missä jokainen ”sielu”, joka saatiin valjastetuksi mukaan aktiiviseen toimintaan, oli käytettävä nimenomaan päätoimintamuodon hyväksi tehtävään työhön. En tunne — valitettavasti — tämän hetken toimintaolosuhteita kadettiipiirissä kovin tarkoin, joten käsitykseni saattaa olla jo aikansa elänyt. Pelkään kuitenkin, että tänään samoin kuin aikaisempinakin vuosina, kadettiipiirin vastuullisilla vetäjillä on yhtäläiset vaikeudet piirinsä jäsenistön arvioimiseksi.

MITEN TOIMINNAN TULOKSIA MITATAAN?

En kuitenkaan halua väittää, etteikö saavutettujen tulosten jonkinasteinen mittaaminen olisi mahdollista. Olen naista joka tapauksessa on, että tästä Kadettiipiireille tuleva lisätyö supistuu mahdollisimman vähiin, eikä aiheudu edes ”kohtuullisia kustannuksia”. Kadettikunnan budjettiin ei ole mahdollista sisällyttää mitään uusia menoeriä, joten myös kyseinen tehtävä olisi voitava toteuttaa käytännöllisesti katsoen kustannuksitta.

Kirjoituksessa mainituista selvitettävistä kohteista kuitenkin on osa sellaisia, joihin vaikuttaminen on varsin vaikeaa — muodostuvatpa tutkimuksen tulokset millaisiksi tahansa. Esimerkkinä tällaisista mainittakoon puitteet, joissa maanpuolustusinformaatio koululaitoksen piirissä annetaan. Tietenkin on mahdollista mm. tehdä esityksiä siitä, minkä suuruiset ryhmät kuulijakunnan halutaan muodostavan. Kuitenkin on erittäin epätodennäköistä, että oppilaitosten opetusohjelmassa voitaisiin käyttää tunti silloin, toinen tällöin nimenomaan maanpuolustusinformaatiota palvelemaan opetukseen. Myöskään asianomaisen Kadettiipiirin jäsenillä ei monestikaan ole mahdollisuuksia käyttää aikaansa useita tunteja samassa laitoksessa järjestettävään tilaisuuksiin. Informaatiotilaisuuksien puitteet jäävät siis ensisijaisesti riippumaan mahdollisuuksista eikä siitä, mikä olisi opettavan ryhmän ihannekoko. Näinollen on paikallaan selvittää ennen muihin toimenpiteisiin ryhtymistä, minkälaisia mahdollisella tutkimuksella

selvitettäviä kohteita kyetään käytännössä hyödyntämään ja mitkä tulisivat jäämään pelkäksi tilastotietoudeksi.

MIKSI SINÄ ET OLE MUKANA?

Jo aiemmin viittasin Kadettiipiirin vaikeuksiin saada jäsenistöä esiintymään piirin järjestämissä tilaisuuksissa. Myös Martti Suhonen painotti tarvetta selvittää jäsenistön osallistumisvilkkautta piirin omiin tilaisuuksiin. Vaikkakin jäsenistön aktivointi on todella Kadettikunnan toiminnan päämääriin sisältyvä kohta, on sen edelle mielestäni asetettava ulospäin suuntautuva, kansan ja erityisesti nuorison maanpuolustustahdon kohottamiseen tähtäävä toiminta. — Kadettikunta tuskin muodostaa aatteellisten järjestöjen joukossa poikkeusta, sillä torkopa missään tämänkaltaisessa yhteisössä jäsenistöstä on aktiivisesti toimivia kuin murto-osa. On tietysti erinomainen asia, jos kadettiipiirillä on tehokkaan ulospäin suuntautuvan toiminnan lisäksi kapasiteettia järjestää vielä eri tilaisuuksia omalle jäsenistölleen. Hyvänä esimerkkinä aktiivisuudesta viimeksi mainitulla saralla voidaan mainita mm. Helsingin kadettiipiiri, joka vuosittain on järjestänyt erilaisia tutustumismatkoja ja muita yhdessäolotilaisuuksia omalle jäsenkunnalleen.

Jos kuitenkin on ilmeistä, että oman jäsenistön mukaansaantiyritykset muodostuvat Kadettiipiirin johdolle kivireen vetämiseksi, lienee selvintä jättää tämä reki — ehkä hiukan kärjistäen sanottuna — tien oheen ja jatkaa vaellusta pelkän vetoporukan voimin.

TOIMIVATKO VALTUUSKUNTA JA HALLITUS?

Kielteisenä esimerkkinä osallistumisaktiivisuuden puutteesta Kadettikunnan toimintaan mainitsi Martti Suhonen viime kevään valtuuskunnan kokouksen, missä piirien edustus antoi todella melko heikon kuvan toimintaa kohtaan osoitetusta kiinnostuksesta. Oli tosin myönteisiäkin poikkeuksia, kuten esimerkiksi "nukkuviini" piireihin monet vuodet kuulunut Keski-Suomen kadetti-piiri, joka vihdoinkin osoitti heräämisen merkkejä.

Käytännön tosiasia lienee kuitenkin tunnustettava, että valtuuskunnan edellytykset toimia itsenäisenä ja omasta keskuudestaan virikkeet saaneena ovat melko rajoitetut. Valtuuskunnan toiminta, jonka tulosten tulisi suoraan heijastua Kadetti-piirien työhön, vaatii aloitteen Kadettikunnan hallituksen taholta. Tämän mukaisesti voitaisiin siis osoittaa Kadettikunnan hallitusta sormella, jollei valtuuskunnan toiminnan aktiivisuuteen olla tyytyväisiä. Jos ryhdytään tikulla tonkimaan tekemisiä ja tekemättä jättä-misiä, voidaan ehkä hyvinkin löytää osoitus siitä, ettei Kadettikunnan hallitus ole tehnyt kaikkea voitavaansa tässä suhteessa. Puolustuksena, joskin ehkä heikkona sellaisena voitaneen mainita varojen puute, joka mm vuosi sitten syksyllä johti päätökseen luopua suunnitel-lusta valtuuskunnan koollekutsumiseksi. On tosin helpompikin tapa saada valtuuskunnan jäsenet keskinäiseen neu-vonpitoon. Valtuuskunnan kokouksessa 18.11.1972 on näet päätetty valtuuskun-nan jäsenten kokoontumisesta alueittain

sotilasläänijaon mukaisesti määräyty-vinä ryhminä. Pari vuotta sitten järjes-tettiin mainitun kaltaisia alueellisia ko-kouksia Kadettikunnan hallituksen or-ganisoimana. Jo tätä ennen yritettiin ainakin jonkin sotilasläänin alueella ko-koontua kokemusten vaihtamiseksi, mutta parin yrityksen jälkeen tämäkin tapa saada virikkeitä muiden hankki-mista kokemuksista tyrehtyi.

Kaiken kaikkiaan Kadettikunnan valtuuskunnan (ja sen yksittäisten jäsenten) toiminnassa on nykyisellään tuntuvasti tehostamisen varaa. Valtuuskunnan jä-senillä voisi olla nykyistä paljon merkittävämpi asema sekä virikkeiden antajina niin Kadettikunnan kuin yksittäisten ka-detti-piirienkin toiminnalle, toiminnasta saatujen kokemusten välittäjinä kadetti-piiriltä toiselle, että oman kadetti-piirinsä toiminnan aktivoijina. Hengen luominen Kadetti-piirin jäsenistön keskuudessa on tyypillisesti ao. valtuuskunnan jäsenen tehtäviin kuuluva asia. "Henki" ei ole pelkästään sitä, että jäsenistö saadaan mukaan piiriin tilaisuuksiin, vaan se on nimenomaan valmiutta antaa oma panoksensa maanpuolustusvalistuksen saralla tehtävään työhön.

LAMAANTUUKO MAANPUO- LUSTUSAAATTEELLINEN TOIMINTA?

Martti Suhonen on varmaan oikeassa siinä, että jos tyydytään siihen tasoon, joka on saavutettu eikä kiinnitetä huomiota riittävästi toiminnan kehittämiseen, saattaa toiminta aikaa myöten ko-konaan lamaantua. Mitkä ovat sitten ne kanavat, joiden kautta toiminnan kehittä-

tämisen tulisi tapahtua. On ilman muuta selvää, että suuntaviivojen luominen, toimintaperiaatteista päättäminen ja toimintaedellytysten luominen ovat Kadettikunnan ylimpien elimien – valtuuskun-nan ja hallituksen – tehtäviä. Sensijaan päämäärien saavuttamiseksi käytettävistä toimintamuodoista ja erilaisista käytännön toimiin liittyvistä järjestely-mahdollisuuksista voivat parhaiten antaa tietoa ja virikkeitä myös muille sa-mojen ongelmien parissa painiskeleville ne, jotka ovat käytännössä toteutta-massa tätä työtä kentällä.

Hyvät veljet! Martti Suhosen näkemykseen yhityen on meidän syytä vedota koko jäsenistöömme saadaksemme eri Kadetti-piireissä toteutetut käyttökel-poiset ideat käyttöön laajemmaltikin. Tämä edellyttää keskustelua, joka voidaan toteuttaa myös kirjoittamalla Kylkirautaan. Tätä keskustelua käytä-köön Kadettikunnan vuosikokouksessa-kin, missä mahdollisuudet siihen ovat tä-hän mennessä todellakin olleet luvatto-man heikot!

Kadetti-piirin toiminta ei kuitenkaan voi koskaan olla riippuvainen naapuri-piireiltä mahdollisesti saatavista vih-jeistä. Kunkin Kadetti-piirin toiminta-alueella on omat erityispiirteensä, jotka on otettava toimintatapoja valittaessa huomioon ja kunkin kadetti-piirin jä-senistössä on sellaisia, jotka pystyvät omintakeisestikin kehittämään ja toteut-tamaan käyttökelpoisia ideoita. Ongel-mana kai on lähinnä se, että Kadetti-piireissä "löydetään" ne jäsenet, joilla on kykyä, halua ja aikaa osallistua maan-puolustusaaatteelliseen työhön myös var-sinaisen virkatyönsä lisäksi. □

HAMINAN KADETTIPIIRIN AKTIIVISUUS

M S HAAVISTO

Haminan Kadetti-piiri saavutti julkisuutta muutama vuosi sitten, kun sen eräästä tiedotuskirjeestä tehtiin eduskun-takysely. "Onko hallitus tietoinen...". jne. Lisää kuuluisuutta saatiin tosin vain paikallisella tasolla Kotkan merimessu-jen turvallisuuspolitiikan osaston kes-kustelua herättäneen kartan johdosta. Kartta esitti Euroopan sotilaspoliittista tilannetta rauhan aikana. Nämä ilmiöt ovat osoitus piirimme toiminnan luon-teesta. Olemme lähteneet julkisuuteen mukaan ajoittain hyvinkin voimak-kaasti.

MITÄ HYÖTYÄ ON JULKISUUDESTA KADETTIPIIRILLE

Sotilas vierastaa jostakin syystä esiin-tymistä julkisen sanan palstoilla. Se tun-tuu hänestä vieraalta maaperältä. Jul-kisuus koetaan muutenkin jotenkin kiu-sallisena. Jos jokin asia lipsahtaa lehtiin, sitä pidetään harmillisena vahinkona.

Julkisuuden hyöty- ja haittatekijöitä tarkasteltaessa on erotettava toisistaan Puolustusvoimat ja Kadettikunta. Puo-lustusvoimille voi joskus olla haittaa re-

päisevistä lehtiotsikoista kun taas Kadettikunnan toiminnalle voi niillä olla toimintamme päämääriä palveleva vaikutus. Meidänhän on vapaaehtoisena maanpuolustusjärjestönä saatava äänemme kuuluviin. Nykyaikana ei tasanen asiallinen tiedottaminen tavoita kohdettaan. Tiedotustulvan alaisena oleva Matti Meikäläinen siivilöi huomionsa kohteeksi vain mielenkiintoisimmat aiheet ja mielenkiintoisia ovat tavallisesta poikkeavat, repäisevät uutiset. Julkisuuden hyöty kadettiipiirille on siinä saaminen kuuluviin ja maanpuolustustiedon saaminen yleisön huomion kohteeksi.

MITEN KÄY OMAN JÄSENISTÖN?

Kadettiipiirin oma jäsenistö saattaa jäädä unohtuiksi, kun piirin toiminnan koko huomio keskittyy ulospäin suuntautuvaan toimintaan. Tämä on kuitenkin näennäistä. Kaikessa järjestötoiminnassa jäsenistön pääosa tyytyy seuraamaan sivusta muutaman aktiivisimman "puuhamiehen" toimintaa. Tavalliselle "rivijäsenelle" on tärkeintä se, että hän tietää, mitä hänen järjestönsä tekee ja että hänellä on mahdollisuus halutessaan vaikuttaa ja osallistua kadettiipiirin toi-

mintaan. Haminan Kadettiipiirin jäsenistölle ei suurin anti liene se, että heille järjestetään muutama turvallisuuspoliittikan esitelmätilaisuus ja kerran kesässä laivaretki saaristoon, niin miellyttäviä kuin nekin ovat. Ei, oma jäsenistö saa varmaankin suurimman tyydytyksen kadettiipiiriin kuulumisestaan tietäessään, että oma kadettiipiiri tekee voimakasta työtä maanpuolustustahdon kohottamiseksi siviilimaailmassa, käy pitämässä esitelmää kouluilla ja järjestää messuosastoja.

MAANPUOLUSTUSJAOSTO TOIMII

Haminan Kadettiipiirin toiminnan aktiivointi aloitettiin muodostamalla yksinkertainen organisaatio: maanpuolustusjaosto, kadettiupseeri- ja sihteeristö. Kullekin jaostolle annettiin selkeä tehtävä. Sihteeristö hoitaa rutiiniasioitten lisäksi leiketaulua, joka on upseerikerhon seinällä. Sen vastuulla on myös tiedotustoiminta omalle jäsenistölle. Kadettiupseeri- jaostosta vastaa nimensä mukaisesti omaan jäsenistöön kohdistuvasta toiminnasta.

Näkyvimmän ja tehokkaimman osan toimintaa hoitaa kuitenkin maanpuolustusjaosto. Sen monivuotinen puheenjohtaja kapteeni Lasse Lind on luonut au-

kottoman järjestelmän jolla kadettiipiirin toimialueen jokainen koululainen ainakin kerran pääsee kosketuksiin maanpuolustustietouden kanssa. Koulujen opettajille tämä tilaisuus tarjoutuu huomattavasti useammin.

Maanpuolustusjaosto on kunnostanut kadettiipiirille oman toimiston. Sinne on kerätty turvallisuuspoliittista tietoa ja opetusmateriaalia sekä messujen ja näyttelyitten tarvikevarasto. Toimiston seinä koristavat lisäksi kartta toimintasuunnitelmien, luettelot alueen kouluista ja monenmoiset kaaviot. Toimisto muistuttaa erehdyttävästi hyvin varustettua operaatiokeskusta.

AKTIIVISUUDEN SALAISUUS

Kadettiipiirin toimintaa ylläpitämään tarvitaan muutama asiaan vihkiytynyt henkilö. Ennakkoluulottomalla toiminnalla nämä vetävät tarvittavan määrän jäseniä mukaansa. Jokainen antaa tukensa ja osallistuu pyydettyään toimintaan, kun tietää kuuluvansa toimivaan järjestöön. Jokainen tekee mielellään työtä, jonka tietää tuovan tuloksia, varsinkin jos tietää tuloksena olevan maanpuolustustahdon lujittumisen! Työtä, työtä se vaatii. □

Erkkola Ky

Kulkuvälineitä vammaisille
61330 Koskenkorva
puh. 964-59 149

GRACE

INDUSTRIAL SERVICE CHEMICALS
Laivalahdenkatu 4 00810 Helsinki 81, Puh. 90-7554155
TOIMIVIA TUOTTEITA • TÄYSI-
PAINOISTA ASIAKASPALVELUA

MIKKELIN PUHELINYHDISTYS

Mikonkatu 16 50100 MIKKELI 10

MELLILÄN KONEPAJA REIJO RAITANEN KY

Valmistamme:
• RENKI takakuormaimia • MELNOS trukki-
kuormaimia
Myynti: SOK/Osuuskaupat
• sekä tilauksesta muita metallialan tuotteita
32300 Mellilä puh. 923-71400

OY LOVISA SHIPPING AB

07910 Valko
Puh. 915-565654 Telex: 18-15

Asennusliike N. Lehtinen Konepaja

26410 Kaaro Puh. 938-32800
Suoritamme putkituksia laivoihin ja teollisuudelle.
Levy ja hitsaustöitä.

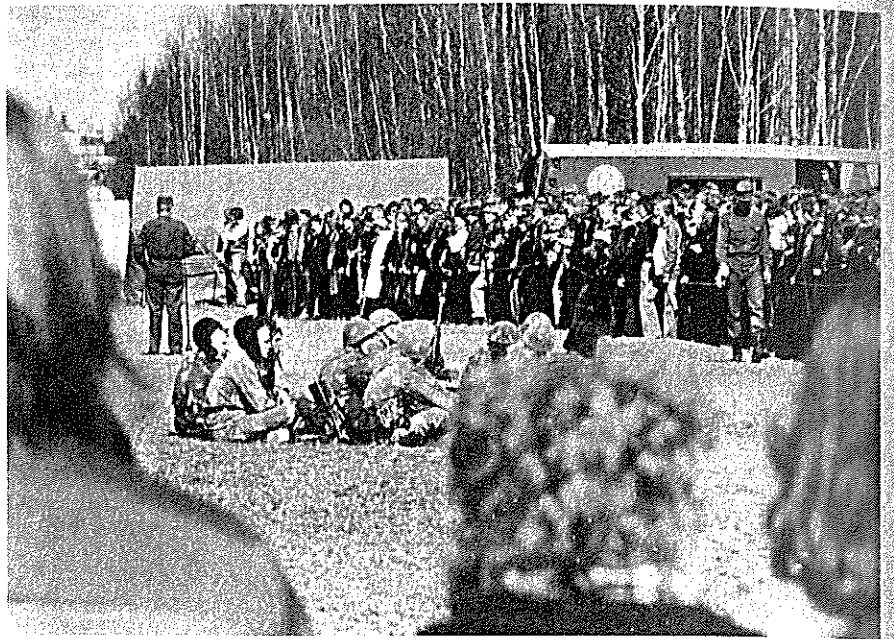
RIISTARAVINTOLA

WHITE LADY

— Puh. 413562
Mannerheimintie 93 Hki 27
Avoimna joka päivä klo 11-24
TERVETULOA!

VARATTU

Pirkka- Hämeen opiskelijoita valistettiin isänmaan asioissa

Yli 2000 nuorta osallistui päivän tilaisuuksiin.

Pirkka-Hämeen Kadettiipiirin aloitteesta järjestettiin "Avoimien ovien päivä" 05.05.1978 Härmälän lentokentällä. Järjestelyissä turvauduttiin pääosin Tampereen Ilmatorjuntapatteriston tarjoamaan tukeen. Ohjelman läpiviemisessä saatiin merkittävää apua lisäksi Satakunnan Lennostolta, Panssariprikaatilta, Laskuvarjojääkärikoululta ja Kuljetuslentolaivueelta. Tilaisuuden juontamisessa ja käytännön järjestelyissä oli henkilöstöä myös Tampereen Itäisen Sotilaspiirin Esikunnasta ja Puolustusvoimien Tutkimuskeskuksesta. Iloisen tunnelman piti yllä Luonetjärven Varuskuntasoihtokunta. Aina iloiset sotilaskotisaremmet olivat myös saapuvilla tilaisuudessa sotilaskotiautoineen. Kiitokset kaikille?

Tilaisuuden päämääränä oli jakaa lukio- ja opistotasoiselle nuorisolle tietoutta turvallisuuspolitiikasta, sotilaan ammatista sekä sotilaskoulutuksen arkipäivästä. Aamupäivällä osallistui tilaisuuteen kutsuvieraiden lisäksi noin 1000 ja iltapäivällä noin 1200 maanpuolustusmyönteistä nuorta. Iloisten kasvojen lisäksi kaunis kevätssä todisti Pirkka-Hämeen kadettien onnistuneen tapahtumassaan. Mielyttävää maanpuolustusta-pahtumaa oli "markkinoitu" sekä lehdistölle että TV:lle. Tarjotuista jutturungoista huolimatta vain yksi lehti lähetti edustajansa tilaisuuteen. Parhaimman kiitoksen saivat järjestäjät niistä raikuvista aplodeista, jotka vauhdikkaisiin näytös-suorituksiin eläytyneet yleisöt anto spontaanisesti!

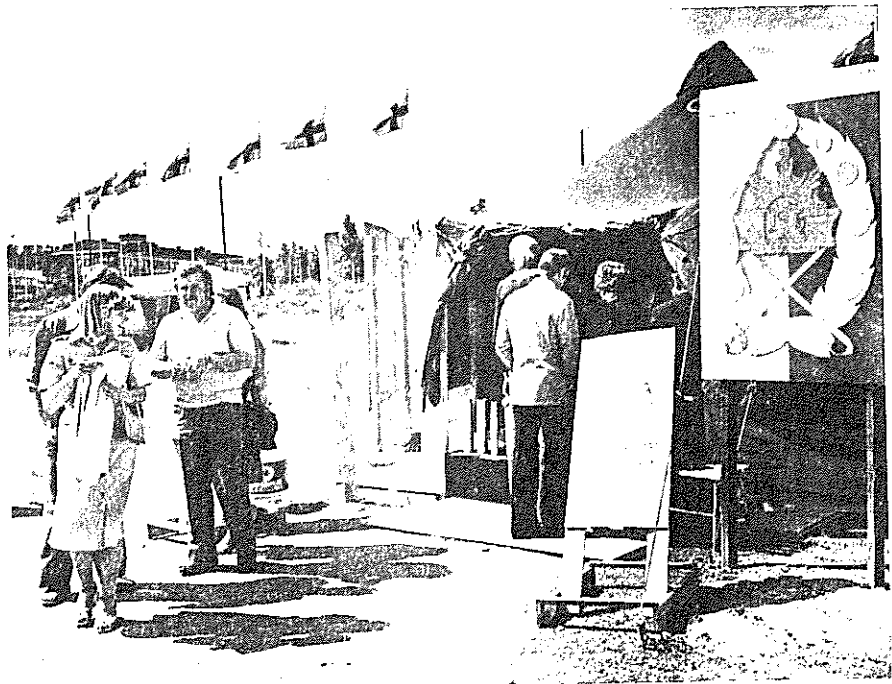
Ohjelman pohjana oli klo 10–14 avoinna oleva turvallisuuspolitiikka, sotilaan ammattia, ilmavoimien ja maavoimien kalustoa esittelevä näyttely, johon yleisö sai tutustua vapaasti. "Sotilasmannekiinit" eli kadetit, yksi naisvärvätty ja I toimiupseeri jakoivat maanpuolustusta ja sotilaan ammattia käsitteleviä esitteitä. Erikoisuutena mainittakoon, että näytteillä oli kaksi entisöityä hävittäjälentokonetta sekä Piper Arrow ja Fouga Magister-koneet.

Varsinainen kohokohta oli kahdesti läpiviety noin tunnin mittainen koulunäytös. Tampereen Ilmatorjuntapatteriston reippaat tykkimiehet esittivät sotilaan varusteita, teltan pystytystä, sulkeista ja ilmatorjuntajaoksen tulitoimintaa. Varsin ripeät hämäläiset — HämJP:n panssarijääkärit — syöksyivät rynnäköpanssarivaununsa kanssa yleisön eteen. Raskas kranaatinheitin pantiin ampumakuntoon "alta aikayksikön". Raskas sinko järjestytti lentohallin seinä. Viisi laskuvarjojääkäriä ohjattavine varjoineen laskeutui yleisön eteen

kuin höyhenet. Pohjalla oli sitten sokeri, sillä Ilmavoimien Fougan ja Drakenin taitolentoesitykset löivät ällikälle kaikki varsin reippailla Immelmanneillaan ja Kuubalaisillaan. Nuoriso, joka oli saapunut Härmälään hiljaisen epäröivänä poistui toisenlainen ilme silmissään. Useimmat varmaan toistivat mielessään: "Maanpuolustus minunkin asiani."

Kokemuksista mainittakoon, että kouluviranomaisten ja opettajien suhtautuminen oli erittäin myötämielistä. Kuljetukset ja koulupäivien ohjelmajärjestelyt muodostivat melkoisen neuvottelutaakan, jonka kadettivelji Skön hoiti uhrautuvasti ja kunniakkaasti läpi. Varsinaisia tilaisuuksia ajatellen opiskettiin, että tiedotusvälineiden voittaminen asialle vaatii erityistä huomiota onnistukseen. Kaiken kaikkiaan Pirkka-Hämeen kadettien tilaisuus näin Puolustusvoimien juhlavuotena oli tuloksetta ja hyvin onnistuneena omiaan osoittamaan maanpuolustustyön mahdollisuuksia ja menestystä laajojen kansalaispiirien joukossa. □

PIRKKA-HÄMEEN KADETTIPIIRI TAMPEREEN MESSUILLA

LÄHTÖKOHTA

Idea Messuille osallistumisesta tuli kahta kautta:

Ensimmäiseksi kadettiipiiri oli ollut jo edellisillä Tampereen Messuilla v. 1974, jolloin tavoitteena oli taloudellisen hyödyn aikaansaaminen. Kadetit rouvineen myivät "kanttiinistaan" hernekeittoa, kahvia yms sotilaskodin artikkeleita. Osallistumisesta saatiin tyhjään kassaan jonkin verran täytettä, mutta syntyi myös päätös: Messuille, ei kuitenkaan hernekeitolla.

Toisen impulssin antoi Tampereen Messujen toimitusjohtaja kadettiveli Matti Leppänen, joka evästi ja rohkaisi piirihallitusta Lahden Kadettiipiirin toiminnasta Lahden Messuilla edellisenä vuonna (Kylkirauta n:o 3/1977) saaduilla kokemuksilla. Lahden piiriltä lainattiin myös hylsyjen myynti-idea piirin rahavarojen kartuttamiseksi.

MITÄ KADETTIPIIRI TOI ESIIN?

Kadettiipiirillä oli osastonsa Puolustusvoimien osaston yhteydessä. Piirin osaston tehtäväksi tuli järjestöimme periaatteen mukaisesti antaa oikeata tietoa turvallisuuspolitiikasta ja maanpuolustuksesta. Se tuotiin esille SSSIE:sta lainatun kuvasarjan avulla, mikä käsitti viisi n 200x125 cm suuruisia kuvatauluja.

Osastolla oli myös kuvataulu kertomassa Kadettikunnan ja kadettiipiirin

Kuva: Martti L Laitinen.

Joka kolmas messuvieras kävi puolustusvoimien osastolla.

toiminnasta. Yleisölle jaettavaksi oli lisäksi painettu em asioista kertova esite.

Kadettiipiiri antoi tietoa myös sotilaan ja ennenkaikkea upseerin ammatista. Sitä varten oli laadittu suureen kokoon kuva: Tie varusmiehestä upseerin ja toimiupseerin ammattiin. Halukkaalle jaettiin uusittua Kadettikoulun esitettä ja monistetta Kadettikouluun hakemisesta.

Kadettiipiirin osasto ei kuitenkaan ollut pelkkien kuvataulujen ja esitteiden varassa, vaan joka hetki oli paikalla kadettiupseeri esittelijänä ja kysymyksiin vastaajana. Esittelijöinä toimi kaikkiaan lähes 20 kadettiipiirin jäsentä, osalla vaimot mukana. Heille oli jaettu etukäteen ohje.

Esittelijät toimivat samalla Pirkanmaa 700 vuotta -mitalien, edellisessäkin Kylkiraudan n:o:ssa mainittu, sekä hylsyjen myyjinä. Hylsyjä oli useaa eri kokoa pienimmästä 23 mm:n ilmatorjuntatykin hylsystä 76 mm:n kenttätykin hylsyyn. Niihin oli lisäksi kiinnitetty tarra "Puolustusvoimat 60 vuotta".

MITKÄ OLIVAT TULOKSET

Vaikka Tampereen Messut kokonaisuutena yleisömäärän suhteen olivatkin pettymys – alle 100 000 kävijää – Puolustusvoimien osasto voi olla täysin tyytyväinen omaan yleisömenestykseensä. Vieraili osastolla noin joka kolmas – kiitos Satakunnan Lennoston näyttävien Drakenin ja Fougan, Sotilaskodin, T-55 ja BTR-60-vaunujen sekä TamItPston tykki- ja mannekiiniesitysten. Kadettiipiirinkin osastolla kirjanpidon mukaan oli yli 6 000 kävijää. Oikeaa tietoa maanpuolustuksesta ja turvallisuuspolitiikasta oli jälleen jaossa. Ehkä vaikutettiin asenteiden muuttamiseen positiiviseksi maanpuolustusajatukselle. Hylsyjä myytiin yli 500 ja mitaleita 6, joten taloudellisestikin Messuilla kannatti olla mukana. Asian totesivat hymy suupielessä myös esittelijäkadetit, vaikka välillä palelivatkin.

Annamme Pirkka-Hämeestä "vinkkejä" muillekin messuille aikoville. Tapaamisiin taas seuraavilla messuilla. □

Esko Loponen

600 vuotta maanpuolustusta Savo-Karjalassa

Kuopion Kadettiipiiri järjesti Puolustusvoimien juhluvuoden merkeissä näytelyn "600 vuotta maanpuolustusta Savo-Karjalassa" Kuopion Upseerikerholla 04.06.1978. Näyttely oli avoinna yleisölle yhden päivän ajan. Kävijöitä kertyi 375 henkeä.

Näyttelyssä käsiteltiin maanpuolustukseen liittyviä tapahtumia aina Pähkinäsaaren rauhasta Jatkosodan päättämiseen saakka nykyisen Savo-Karjalan sotilasläänin rajojen sisäpuolella.

Näyttelyaineiston rungon muodostivat talkootyönä tehdyt piirroset, jotka esittivät asutuksen leviämistä, sotia ja rajanmuutoksia Savo-Karjalassa samoin kuin maakunnassa eri aikoina toimineita joukko-osastoja. Piirroksia pyrittiin elävöittämään valokuvilla, tauluilla, sanomalehtien vuosikerroilla, yksityisillä kirjoilla ja muilla asiakirjoilla sekä aiheeseen liittyvällä esitelmällä.

Materiaali näyttelyä varten saatiin Kuopion museosta, Savon Sanomien arkistosta, Sotamuseosta, Pääesikunnan kuvakeskuksesta sekä yksityisiltä henkilöiltä.

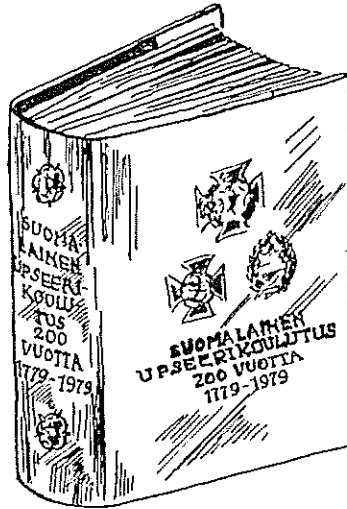
Aineiston näkeminen herätti kävijöissä lisää kiinnostusta aiheeseen. Useat esittivätkin näyttelyn uusimista syksyllä niin, että koululaisetkin voisivat käydä tutustumassa kotimaakuntansa historiaan maanpuolustuksen näkökulmasta. Koulujen historian opetuksessahan tämä puoli on useimmiten käsitelty puutteellisesti.

Näyttelyn järjestäminen oli mielestämme hyödyllistä myös meille sotilaille. Siviilihenkilöt odottavat sotilaiden olevan myös maakuntansa sotahistorian asiantuntijoita. Mutta varsinkin upseeriden ollessa usein muualta paikkakunnalle siirtyneitä saattavat sotahistorian tiedot olla meillä hyvinkin vähäisiä. Näin tämän tyyppinen näyttely parantaa tätäkin tilannetta.

Aihe sopii maanpuolustustahtoa kohottavana tapahtumana mitä parhaiten juuri kadettiipiirin työkenttään ja ainakin Kuopion kadettiipiirillä on pelkästään myönteistä sanottavaa puheena olevan näyttelyn saamasta vastaanotosta. Ilmeisesti myös muissa maakunnissa tunnettaisiin mielenkiintoa vastaaviin näyttelyihin. □

Leo Kotilainen

UPSEERIKOULUTUS RUOTSIN VALLAN AJOISTA NYKYPÄIVÄÄN! UPSEEREILLE JOULULAHJAKSI JA PALKINTOTARJOITUKSIIN!

SUOMALAINEN UPSEERIKOULUTUS 200 VUOTTA 1779-1979 -niminen historiateos on upseerijärjestöjen yhteistyönä valmistunut. Se on ensimmäinen yhtenäinen kokonaisuus, joka kattaa suomalaisen sekä AMMATTI- että RESERVIUPSEERIKOULUTUKSEN keskeisimmät kysymykset Ruotsin vallan ajoista nykypäivään. KIRJA ON RUNSAAN VUOSIKYMMENEN TYÖN TULOS. Sen tekemiseen ovat osallistuneet tunnetut sotilasalan historian tutkijat. Teoksen kokoonpanon on suunnitellut eversti, fil.tri h.c. K.J. Mikola ja kirjoittajina ovat ev. fil.maist. Tauno Kuosa, kenr.luutn. T.V. Viljanen sekä ev.luutn., valt.maist. Pertti Kilkki.

YRJÖ MAUNU SPRENGTPORTENIN perustamasta Pohjolan ensimmäisestä kadettikoulusta siirrytään Haminan kadettien ja jääkäriiliikkeen kautta itsenäisen Suomen upseeriston kasvatukseen. KERTAUSHARJOITUKSET JA SUOJELUSKUNTAJÄRJESTÖJEN vapaaehtoinen koulutus ovat saaneet näkyvän osansa teoksessa.

Teos sisältää 536 tekstisivua ja kuvia noin 180 ja sitä jakavat Kadettikunta r.y., Suomen Reserviupseeriliitto r.y. ja Upseeriliitto r.y. ja sen HINTA ON 50 mk + POSTITUSKULUT. Tilaukset oheisella lomakkeella osoitteella: KADETTIKUNTA RY Punavuorenk. 14 B 32, 00150 Helsinki 15.

----- leikataan tästä -----

Tilaa postiennakolla "SUOMALAINEN UPSEERIKOULUTUS 200 VUOTTA 1779-1979" -teostakpl.

.....
Nimi tekstaten

.....
Lähiosoite

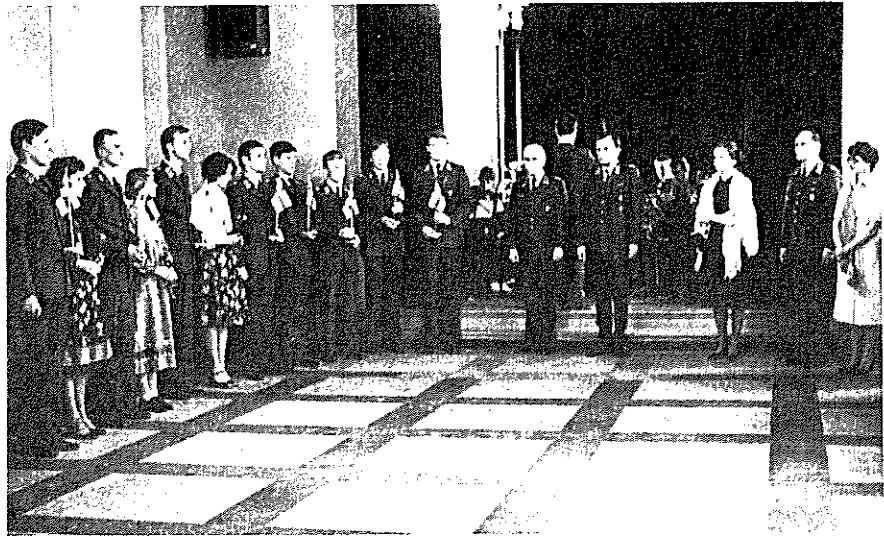
.....
Postinumero Postitoimipaikka

Tämä lipuke lähetetään:
KADETTIKUNTA RY
Punavuorenk. 14 B 32
00150 Helsinki 15

Hämeenlinnan Kadettiipiiri

Hämeenlinnan Kadettiipiiri järjesti 22.3.1978 valmistuneiden kadettiupseerien vastaanottoilaisuuden 18.4.1978 Hämeenlinnan varuskunnan upseerikerhossa cocktaililaisuutena. Ohjelmassa oli juhlallisen esittelyn jälkeen kadettiipiirin puheenjohtajan, everstiluutnantti Rauno Kärjen tervetuliaispuhe, Suomen lippujen ojentaminen uusille upseereille ja Kadettikunnan puheenjohtajan, kenraaliluutnantti Jukka Pajulan puhe. Sen jälkeen tilaisuus jatkui rattoisana keskustelutilaisuutena, johon osallistui kaikkiaan 55 henkeä.

Kuvassa uudet upseerit (avec) sekä kapteeni Eino Lehtovirta, everstiluutnantti Rauno Kärki, rouva Leila Kärki, kenraaliluutnantti Jukka Pajula ja rouva Karin Pajula kuuntelemissa Ateenalaisien laulua. □

KAINUUN SANOMAT

— Kainuun ykköslehti

— VARATTU —

OLEMME SIIVOUSLIIKE VANTAALLA

Alaamme

kuuluvat

toimistot,

ravintolat ym.

SOITTELE PUH. 874 76 46

NOPPA-SIIVOUS

Tervetuloa Rovaniemelle

Napapiirin iloiseen kaupunkiin
HOTELLI POHJANHOVI

- jo 40 vuotta palvelua
 - mukavat huoneet
 - makoisat lölyt
 - maittavat ateriat
 - mainiot tanssit
- Tervetuloa!*

HOTELLI POHJANHOVI

Pohjanpuisto 2
96200 Rovaniemi 20
puh. 991/3731

Alavuden

Puunjalostustehdas Oy

63400 Alavus, puh. 965-20 461

Muista
kahvin
kanssa

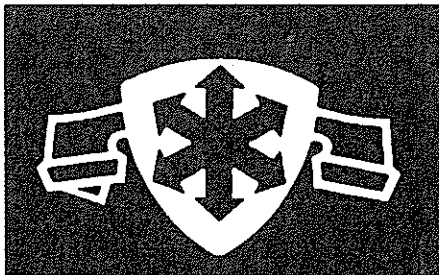

Oy Suomalainen Pågens Ab

PL 244 40101 Jyväskylä 10

PUUSEPÄNLIKE VILJO KUULA

03100 NUMMELA
Puh. 913-22419

HELSINGIN PUHELINYHDISTYS

Puh. 6061

HOTELLI JUVA

Loma- ja matkailuhotelli
51900 JUVA kk. puh. 955-51 650

- Rauhallisia ja viihtyisiä huoneita
- Ravintola ja baari
- Kokoustiloja
- Rantasauna ympäri vuoden

— TERVETULOA —

Motel Marine
Tammisaari
Ekenäs
Puh. Tel. 911 - 13 833

KESKI-POHJANMAAN MEIJERILIITTO

69300 Toholampi
Puh. 968-85 200

AUTOVARTIO- KESKUS OY

Lepolantie 61 A 00660 Helsinki 66

HÄLYTYSKESKUS

Puh. 90-743368

RAKENNUSLIIKE MUURAMA OY

Horninkatu 7
24100 Salo 10
Puh. 924-15686

Oletko matkalla Ouluun tai sieltä edelleen? Silloin sopiva levähdyspaikka on MOOTTORIMAJA, joka on 4-tien varrella 9 km Oulusta etelään. Siellä on viihtyisiä, rauhallisia ja edullisia huoneita niin yksinäiselle matkamiehelle kuin perheellekin.

Hyvää Matkaa!

KEMPELEEN MOOTTORIMAJA

os. 90440 KEMPELE, puh. 981-555 289

PS. "Samassa pihassa" on Shell-huoltoasema (yö- ja itsepalvelu) sekä Simpukka-grilli.

- Teollisuusrakentaminen
- Maa- ja vesirakennus
- Sillat, satamat
- Nostot, haalaukset, raskaat kuljetukset, telineet
- Teräsbetonipaalut, paalutustyöt
- Teräsponttiseinät
- Teräsrakenteet

JP-rakennus

Pikkukuja 6 Loviisa
915-52901

KURIKAN kalusteissa on ideaa

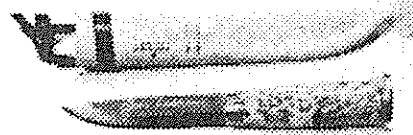

KABYSSI keittiöt

ovat kauniita ja käytännöllisiä. Ottakaa yhteys. Suunnitteleminen Teille sopivan ratkaisun.

KURIKAN

PUUNJALOSTUSTEHDAS OY
61300 Kurikka, puh. 964-52 114

Puukkoja toimitamme kurssipuukoiksi ym. tarkoituksiin kaiverruksella.

PUUKKOTEHDAS
E. SILVOLA KY
KOIVU 98080 / 5359

TERÄVÄT TAKUUPUUKOT

- Myös tehtaan myymälä
Nelostien varrella -

OY BLOMBERG AB

HAMINA

MUISTATHAN

SÄHKÖ-TIMO OY

Edullisten ostosten osoite
ma-pe 9-18 la 9-16

Sähkö-Timo Oy myöntää kaikille Kadettikunta Ry:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista -20 % yleisalennuksen.

Viides Linja 14 00530 Helsinki 53
Puh. 737571

KADETTIKURSSIEN KUULUMISIA

9. KADETTIKURSSI 50 VUOTTA

9. kadettikurssin herrat everstit, everstituutnantit ja majurit – useimmat puolisoineen – kokoontuneina vanhan koulunsa portaille Munkkiniemessä 16.5.1978 muistelemaan tapahtumia ja tunnelmia samalla paikalla 50 vuotta sitten, jolloin he jättivät tämän kunnia-kaan opinahjonsa. Aikamoisen metamorfoosin he saivat todeta tapahtuneen muistorikkaassa ”labyrintissaan”, – tuskin tunsivat enää omia tupiaan, luokkia ja tupakkasalonkejaan. ”Stuben” ja ”söögisalin” toki kuitenkin, nipinnapin karsserikammion ja kapsäkkivaraston. Kiitokset uuden laitoksen ystävällisille esittelijöille ja emännille!

Ennen lounasta entisessä Kadettikou- lussa kurssi kävi laskemassa seppeleet Hietaniemen sankariristille ja Suomen marsalkka Mannerheimin haudalle sekä kukkakimput kaatuneiden kurssitoverien hautakiville.

Ilta vietettiin ikimuistoisessa Börs- ravintolassa – nykyisessä Adlonissa. Tilaisuudessa puhuivat kurssin kadettivää- peli, ev. luutn. E-E. Saarinen, eversti V. Vähätupa ja majuri R. W. Palmroth. Hyvän tavan mukaan nähtiin joukossa myöskin riveistä poistuneiden kurssito- vereiden aviopuolisoita. Jos ei kurssi ol- lut lukuisa alkujaankaan, oli se nyt su- pistunut neljännekseen, mutta henki oli entinen ja mieli nuorekas, jopa huumori- kin tallella, – tämä voitiin taas todeta yhteisten muistojen ja koetun toveruu- den merkeissä kokoonnuttaessa. – Mainittakoon, että tervehdyskäynti kurssin toisen komppanianpäällikön, ev Lauri Haanterän luona jäi erääksi vii- meisistä; kotvasta myöhemmin ei hän- kään – ryhmästään viimeinen – enää ollut täällä joukossamme. □

(P.)

Kuvasta ovat löydettävissä seuraavat kurssin ”kaaderit”: Aaltonen, Duncker, Halsti, Hiltunen, Hälvä, Kokkonen, Mat- tilainen, Mäkinen, P. Mäkinen S. Pal- mroth, Saarinen, Salmio, Vaskio ja Vä- hätupa.

14. KADETTIKURSSIN TOIMINTAA

KURSSIMME 45-VUOTISJUHLA

14. kadettikurssi vietti aktiiviupsee- reiksi tulonsa 45-vuotisjuhlaa touko- kuun 13–15 p:nä 1977. Varsinainen up- seereiksi nimityspäivähän tuolloin oli toukokuun 16 pv, mutta kurssimme koh- dalta se tapahtui jo 14 p:nä. Syynä tä- hän oli, että silloisella presidentillä ”Ukko-Pekalla” oli suojeluskunnan am- pumakilpailut Luumäellä ja innokkaana ampujana hän ei voinut olla niistä poissa. Näin saimme upseerivaltakir- jamme pari päivää aikaisemmin vuonna 1932.

45-vuotisjuhlaa kurssimme vietti lai- vamatkalla Tukholmaan. Lähtöpäivänä 13.5. suoritti kurssi ensin kunniakäynnin Hietaniemen sankarihaudalle. Läsä oli 13 kurssitoveria. Kukkalaatteen sankari- ristille laskivat veljet Simojoki ja Kylä- salo, edellisen puhussa sankarivainai- jille. Suomen Marsalkka Mannerheimin

paadelle laskivat kukat veljet Koppinen ja Petäjä. Välittömästi kävivät veljet Vahla, Uusitalo ja Kyläsalo laskemassa kukkalaatteen Santahaminassa Kadetti- koulun sankariaulaan kaatuneitten ka- dettiupseerien muistolaatalle.

Varsinainen vuosijuhla alkoi sitten lai- varisteilyllä Tukholmaan. Kokoon- nuimme klo 16.00 eteläsatamaan ja klo 18.00 irtosi Silja-Linen laiva Wellamo laiturista ja matka alkoi. Yhteensä lähti- jöitä oli 38 rouvat mukaanluettuna. Yh- teisesti nautitun laivaillallisen jälkeen vietimme iltaa laivan Cafeterian kabine- tissa, jonne yllätykseksemme matkamme järjestäjä Kar-Air ja laivayhtiö olivat järjestäneet kahvin ja siihen kuuluvan ”nautintoaineen” juhlamme kunniaksi. Ennen varsinaista ”illanistujaista” pidet- tiin juhlaamme liittyvä obligatorinen ko- kous, jossa keskeisimpänä asiana oli kummikurssiasia, sillä syksyllä -77 al- kaisi kadettikoulussa 64. kadettikurssi.

Asian eteenpäin viemiseksi päätettiin muodostaa pieni toimikunta. Kokouk- sessa todettiin myös, että viimeisen vii- den vuoden aikana on rivistämme pois- tunut 6 kadettiveljeämme, nim-Sakari Lyytikäinen, Viljo Sarta, Usko Leh- tonen, Heikki Jokiperä, Veikko Hän- ninen sekä Tapio Helasterä. Todettiin myös, että 82:stä kadettiveljestä on vielä elossa puolet eli 41. Kokouksen lopussa veli Ville Rajakaltio alias Raja-Ville eh- dotti, että kokoontuisimme poikkeuksel- lisesti vuoden perästä Oulussa 46-vuo- tisjuhlan merkeissä. Ehdotus otettiin ilo- mielin vastaan ja päätettiin se toteuttaa.

Seuraavana aamuna 14.5. saavuttu- amme Tukholman satamaan oli kurs- simme vastassa mm. Ruotsissa toimiva sotilasiamiehemme eversti Kohonen, joka toivotti meidät tervetulleiksi. Op- paan johdolla suoritetun kaupunki- kiertoajelun jälkeen oli kohteenamme Ruotsin armeijan sotakoulu Kungliga

Krigskolan, jossa meidät vastaanotti kadettikomppanian päällikkö evluutn Wahlström tuoden samalla koulun johtajan eversti Flykthammarin tervehdyksen. Evluutn Wahlströmin koulun toimintaa esittävän asiallisen esityksen jälkeen piti veli Simojoki puheen kiittäen kurssimme puolesta, että olimme saaneet tutustua vanhaan ja perinteelliseen sotakouluun. Samalla hän luovutti koululle lahjana kadettikuntamme pienoisiivirin. Lopuksi suoritimme tutustumiskierroksen ko. Karlborgin linnassa, jonka suojissa koulu sijaitsee ja saimme siten kuvan Ruotsin armeijan upseerikoulutuksen arvokkaista perinteistä aina 1600-luvulta asti. Kiertoajelumme sisältyi vielä käynti kuninkaan linnassa, jossa saimme seurata vartioparaattia. Retki päättyi vanhan kaupungin osassa sijaitsevaan ravintolaan "Fem Små Hus", jossa nautimme yhteisen lounaan. Kokoonnuuttuamme sitten laivalle kotiinpaluuta varten, vietimme jälleen rattaissa iltaa laivan kabinetissa laulun ja vanhojen kadettitarinoiden merkeissä.

Aamulla 15.5. retkemme päättyi klo 9.00 Helsingin eteläsatamaan jättäen meille jokaiselle muistorikkaan ja antoisan elämyksen matkastamme.

KUMMIJUHLA 64. KADETTIKURSSILLE

Tilaisuus pidettiin Kadettikoulun juhlasalissa 31.1.78. Juhlaan osallistui koko 64. kadettikurssi, 105 nuorta kadettia sekä koulun johtaja. Meitä tulevia 14. kurssin kummeja oli läsnä kaikkiaan 10. Ennen varsinaista juhlatilaisuutta olimme laskeneet kukkalaitteen koulun sankariaulassa sijaitsevalle kunnialaualle. Itse juhlatilaisuuden alussa toivotti koulun johtaja eversti Sutela meidät tervetulleiksi, lausuen samalla ilonsa siitä, että muistamme näin 50 kurssin takaisina vanhoina kaadereina nyt marsinsa alkaneita nuoria kadetteja. Kadettivääpelimme veli Simojoki vastasi puheeseen kertoen leikillisessä sävyssä elämämmme ja toimintaamme silloisessa kadettikoulussa Munkkiniemessä, unohtamatta sen iloja ja varjopuolia. Lahjana luovutimme oman kurssimme kadettiaikaisen henkilövalokuvakokoelman, joka oli täydennetty nykyisillä arvoilla ja mahdollisilla nimimuutoksilla. Lisäksi veli Setälä luovutti henkilökohtaisena lahjana kadettikurssimme aikaisen matematiikan opettajan kapt Kekkonen pitämän luentosarjan sekä lisäksi oman tekemänsä topograafi kartan Savonlinnan leirialueilta. Tilaisuus päättyi sitten yhteiseen lounaaseen koulun ruokasalissa, jossa saimme toimia pöytävanhimpina ja siten tutustua lähemmin nuoriin kadetteihin, heidän näkemyksiinsä ja elämänsä nykyisessä kadettikoulussa.

14. KADETTIKURSSIN OULUN MATKA

Kuten 45-vuotisjuhlassamme olimme päättäneet, suuntautui kurssimme tämän keväinen matka Kar-Airin lentopakettimatkana Ouluun. Matka tapahtui 13-14.5.78 ja osallistui siihen yhteensä 33 veljeä rouvineen. Kauniin sään vallitessa lensimme 13.5. ap:llä sitten kohti pohjoista, jossa Oulun lentoasemalla olivat oululaiset kurssiveljemme sekä Oulun kadetti piirin puheenjohtaja meitä vastassa kaikki rouvineen. Tervehdysten jälkeen ajoimme suoraan meille varatulla linja-autolla Oulun hautausmaalle, jossa kurssimme puolesta laskimme kukkalaitteen sankarihaudalle sekä kadettiveljemme Heikki Jokiperän haudalle. Tämän jälkeen seurasi kiertoajelu kaupungilla, jolloin kohteena olivat Oulun yliopiston uudet rakennukset, yliopistolinen keskussairaala sekä eräät muut Oulun nähtävyydet. Matkaoppaanamme oli Raja-Villen miniä rva Rajakaltio, joka asiallisella ja tietorikkaalla selostuksellaan antoi valoisan kuvan Oulun nykysuuruudesta, sen historiasta ja tulevaisuudesta. Kiertoajelumme päättyi puolen päivän jälkeen majapaikkaamme hotelli Vaakunaan.

Pienen lepotaun jälkeen seurasi kadettiveli ja rouva Rajakaltion tarjoama erinomainen ja maukas lounas Oulun kauppaklubilla erikoisine alkukohtaliseen, jossa perusaineena kummitteli ns. "poron maito". Päivän ohjelma huipentui sitten Oulun upseerikerholla vietettyyn iltajuhlaan. Yhteisen illallispöydän ääressä seurustelu kävi vilkkaana. Samalla kuunneltiin varuskunnan soitokunnan mainioita soittoesityksiä ja jopa myöhemmin niiden tahdissa pyörähdel-

tiinkin valssia, humppaa ja jenkkaa kenen sydän ja jalat vain kestivät.

Toisen päivän aamu valkeni Oulussa kirkkaana ja aurinkoisena. Tutustuminen kaupunkiin ja sen lähiympäristöön jatkui kohdistuen nyt Peltokankaan uuteen ja ehkä liiankin moderniin kirkkoon, Hiukkavaaran kasarmialueeseen ja sen erääseen uusimpaan kasarmiin. Nautittuamme virvokkeita sotilaskodissa jatkui sitten tutustuminen Raja-Villen entiseen elementtitehtaaseen. Täältä kävimme vielä merkittävällä muistomerkillä nim Oulujoen varressa sijaitsevalla, vapaussodan aikaisella, valkoisen armeijan ensimmäisellä tykistön tuliasemalla (yksi jaos), josta itse tykistökenraalimme Nenonen oli johtanut tulta Oulujoen yli venäläisten hallussa pitämälle kasarmialueelle.

Kiertoajelun jälkeen seurasi äitienpäivälounas upseerikerholla, jossa mukana oli myös runsaasti varuskunnan perheitä lapsineen. Aluksi kaikille läsnäoleville äideille jaettiin kerhon puolesta ruusu rintaan päivän kunniaksi. Lounaan yhteydessä veli Simojoki puheessaan mieleen painuvin sanoin kosketteli päivän merkitystä, niin hyvin äidin kuin isänkin asemaa perheessä. Niin oli sitten päivä kallistunut iltaa kohden ja lähtö oli edessä. Kuka lähti jatkamaan matkaa edelleen pohjoiseen kuka etelään omilla tai muilla kulkuvälineillä. Pääosa osallistujista, ilta-auringon kajastaessa taivaalle, palasi lentäen takaisin Helsinkiin.

Matkamme Ouluun oli erittäin onnistunut ja lankeaa siitä vielä kerran kiitos oululaisille kadettiveljillemme sekä Oulun kadetti piirin puheenjohtajalle. □

14. kadettikurssin
kadetti n:o 905.

Oulun upseerikerholla ennen iltajuhlaa.

15. KADETTIKURSSI 45 VUOTTA

20.5.1978 kokoontui kurssimme viettämään Kadettikoulusta valmistumisensa 45-vuotisjuhlaa. Kokoontumispaikaksi oli valittu Korpilammen kongressihotelli Helsingin lähistöllä.

Kokoukseen osallistui 18 kurssimme kaadera rouvineen, yhteensä 32 henkeä.

V. 1933 keväällä valmistui kurssilamme yhteensä 66 upseeria. Puolet on elossa, kaatuneita on 10 ja kuollut 23. Kaksi on pysyväisesti ulkomailla. Viisi vuotta sitten oli yhteinen laivamatka Tukholmaan kauniin sään ja rattoisan tunnelman vallitessa. Viiden vuoden aikana on joukostamme poistunut Erkki Tenhunen 2.2.1975, Jontaa Andersson 22.4.1976, Viljo Mäki 17.9.1977 ja Eino Heikkilä 13.4.1978. Kurssimme kaaderit kokoontuvat vuosittain kerran syksyllä ja kerran keväällä käsittelemään Kadettikunta r.y:n ja muita ajankohtaisia asioita. Rouvat ovat mukana viisivuotiskausittain järjestetyssä juhlaillalla.

45-vuotisjuhlakokouksessa päätti kurssimme osallistua kummikurssitoimintaan. Kadettikurssi 65 alkaa 11.9.1978, jonka kummeiksi kurssimme ryhtyy.

Kadettikunta esitteli tänä vuonna perustetun Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahaston, joka selostettiin kurssikokoukselle. Päätettiin periaatteessa kariuttaa selostettua rahastoa. Syyskokouksessa käsitellään ja ratkaistaan asian käytännöllinen puoli.

Juhlaillallisten monipuolisesta ohjelmasta mainittakoon kurssimme pianistin Mikko Sirénin säveltämä ja sanoittama Lentäjän marssi, jonka hän on omistanut kurssimme kaatuneille sekä kaikille ilmavoimien sankarivainajille. Tämä sävellys on Tasavallan Presidentin hyväksymä Satakunnan Lennoston kun-

niamarssi. Helsingin varuskunnan soitokunnan esittämänä kuultiin se nauhalta.

Kauniin kevään kaksi rattoisaa päivää kuluivat liian nopeasti. Päätimmekin kokoontua kolmen vuoden kuluttua seuraavaan juhlakokoukseen.

LAHJOITUS 26. KADETTIKURSSILTA.

Viettäessään keväällä 1978 valmistumisensa 35. vuotisjuhlaa 26. Kadettikurssi keräsi keskuudestaan mk 2.000,-, jonka se lahjoitti tänä vuonna perustetulle Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahastolle. Kadettikunnan hallitus antaa erittäin suuren arvon tälle lahjoitukselle ja toivoo, että muut kurssit voisivat noudattaa annettua esimerkkiä juhlakokouksissaan. Pyrkimyksenä on kasvattaa lahjoituksin ja jälkisäädöksin Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahaston pääoma niin suureksi, että sen tuotolla kyetään pysyvästi ja tehokkaasti tukemaan Kadettikunnan maanpuolustusaatteellista työtä.

Kunnioittavat kiitokset 26. Kadettikurssille! □

Kadettikunnan hallitus

Kuvassa oikealta 26. Kadettikurssin edustajat ev Erik Kiira ja evl Esko Virolainen luovuttamassa 35. vuotiskurssijuhlissa kerättyä rahalahjaa Vanhojen Kaadereiden Maanpuolustusrahastolle. Vastaanottajina Kadettikunnan varapuheenjohtaja evl Stig Östenon ja toiminnanjohtaja kom Reimo Waris.

KADETTIKURSSI

Alkanaan 1950-luvun alussa toteutettiin Kadettikoulun (silloisen MaaSK:n) Kadettikurssia aloitettaessa periaatteena "laatu korvaa määrän". Sama toteutettiin keväällä 1978 jälleen kurssikokouksessakin, jota kunnioittivat läsnäollessaan kurssimme entinen joukkueenjohtaja Olli Tikka Anna-Liisa rouvineen. Kokoontumiseemme kuului herrojen puolelta käynti Taistelukoululla, kun taas rouvat tutustuivat Järvenpää-Ainolan nähtävyyksiin. Kurssikokous ja hoidon- ja illtajuhlaa saatiin viettää Pito-Karimien viihtyisissä suojissa Kauko Halon toimiessa mainiona isäntänä rouvineen. Ei ollut vikaa puheissakaan: leikkimielinen ja huumorin taustalla oli vakaa yhteistyö luotujen ystävyysseiden ja

velvollisuudentunnon tärkeydestä. Seuraava välikokoontuminen tapahtuu jo keväällä 1979 mikä saatettiin kiireimmiten myös niiden muutamien kadettiveljien tietoon, jotka ylivoimaisien esteiden vuoksi eivät nyt olleet tilaisuudessa läsnä.

Ehkä sallitaan vielä post festum esittää kurssimme lämmin kiitos isäntäparille sekä eversti ja rouva O Tikalle kaikesta ystävällisyydestä ja vaivannäöstä. Onnistunut yhteisiltä.....

Kurssipöytäkirjan mukaisesti "Oscu"

20-VUOTIAS 42. MAA- JA LENTOKADETTI- JA 28. MERIKADETTIKURSSI RISTEILIVÄT MERENKURKUSSA

Säännöllisten viisivuotiskokoontumisten sarjaan liittyi ensimmäisen kerran nyt toteutuneena irtaantuminen pääkaupungin ympyröistä. Vaasasta alkanut 20-vuotisjuhla osoittautui onnistuneeksi ratkaisuksi. Kaikkiaan 26 kadettiveljeä 68:sta valmistuneesta, eli lähes 40 % oli saapuvilla, mitä on pidettävä hyvänä saavutuksena, sillä eläähän kurssi juuri tässä virkauransa vaiheessa parhaankin työllisintä aikaansa. Useimmat olivat tuoneet naisensa kainalonsaan, joten osallistujien yhteispistemäärä nousi puoleen sataan.

Järjestelyjen paineen olivat jakaneet kurssiveljet Pentti Väyrynen ja Veijo Rautanen rouvineen. Heti aluksi nähtiin meidän ainoan moottoroidun rannikkopatteriston esittämä uljas asemaanajo, jonka jälkeen oli tilaisuus tutustua kalustoon. Kenttälounaan jälkeen siirryttiin lounaan "Vasa Expressin" kannelle ja

matka kohti tuntemattomia seikkailuja alkoi kauniina koleassa kevätssä, viimeisten jäälauttojen kolkaassa aluksen kylkiin.

Laivassa vietetty juhla on varmasti monien aikaisemmissa kokemuksissa todettu onnistuneeksi kokoontumisen muodoksi. Joukko pysyy hyvin käsissä ja nykyisillä Pohjanlahden lauttajärjestelyillä puitteet ovat erinomaisen viihtyisät. Näin oli tälläkin kertaa. Kurssille oli varattu jatkuvaan käyttöön tilava näköalakabinetti tanssisalongin vieressä. Kurssikokoukseen saatiin käyttöön oma kokoushuone. Eräänä viihtyvyyden mitana voitaneen pitää sitä, että hytit jäivät lähes käyttämättömiksi, mitä nyt ehostus- ja varastotilana tulivat tarpeeseen. Tervetulleen lisän ohjelmaan olivat valmistelleet Jorma Kaarnala ja Jyrki Loikkanen, joiden laatimassa kilpailussa käden tarkkuutta koeteltiin. Jykä Loikkanen oli toimittanut kilpailuun myös palkinnot. Entisiä aikoja oli lisäksi ti-

laisuus muistella hänen jokaiselle osallistujalle valmistamansa kurssikronikan kopion teksteistä kahden vuosikymmenen takaa.

Kurssikokous päätti jatkaa nyt avullalla "kotomaamme-koko-kuva" linjalla. Niinpä 25-vuotisjuhla päätettiin pitää tunturi-Lapissa. Pääjärjestelijän vastuu sälytettiin Jussi Herrasen harteille, jolle annettiin valtuudet yhdessä kadettivääpeli Aku Karvisen kanssa määrätä lopullisen toimikunnan kokoonpano ajankohtaa lähempänä, silloin sopivista ja sopivilla paikoilla palvelevista.

Joskus yön tunteina astuttiin hetkeksi ulkomaan kamarellekin. Asiantuntijoiden käsityksen mukaan kyseessä oli Ruotsi, mutta paikkakunnan nimessä esiintyi jo huomattavaa käsitysten eroavuutta. Muutamat aikaisemminkin ulkovalloissa vierailleet tosin melko yhtäpitävästi todistivat, ettei kysymyksessä voinut olla ainakaan Tukholma, mutta veikkaukset kahden todennäköisimmän,

Sundsvallin ja Uumajan välillä maan jo pahasti ristiin. Pistäytyminen maan jäi joka tapauksessa pelkäksi maan lisuudeksi, johon sisältyi vain maan lähikorttelin kierto, eli vauhdin otto luumatkan riemuihin.

Aamulla oltiin jälleen turvallisella omalla maaperällä. Monet kiitokset kuuluu distuivat onnistuneen aloitteen tehneille ja järjestetyt suorittaneille kurssiveljille. Kurssi hajaantui kirkassilmäisenä, hergeltään virkistyneenä, suunnaten kukin taholleen, kuka pohjoiseen, kuka itään, kuka etelään, joku kunnallisella, joku valtion, useimmat omalla turvallisella välineellään horisonttiin häpyen. Vuonna 1983 Pohjoiskalotilla on kunnia...

P.S. Kurssin suorittamaa matkaa ei tule sotkea erääseen toiseen, alkukesästä lehdistön palstoilla täyttäneeseen ja Vaasan oikeuslaitosta työllistyneeseen veljesmatkayritelmään. □

15 VUOTTA VALMISTUMISESTA

Lokakuun 25. päivänä tuli kuluneeksi 15 vuotta 48. kadettikurssin, 33. merikadettikurssin ja 48. lentokadettikurssin valmistumisesta upseereiksi. Juhlatapahumaa kurssit viettivät Tampereella jo syyskuun ensimmäisessä viikonvaihteessa.

Lauantain ohjelmaan sisältyi Rosendahlissa vietettyjen perinteisten illallistanssiaisten lisäksi risteily Pyhäjärvellä. Sunnuntaina käytiin herraseurassa tutustumassa Tamrockin tiloihin ja saunaan. Katsauksen Tampellan tuotantoon esitti Tamrockissa isännöinyt everstiluutnantti Pentti Silvast.

Rouvien ohjelmaan sisältyi kurssikokouksen aikana muotinäytös ja herrojen ollessa saunassa tutustuminen Särkänniemen akvaarioon ja planetaarioon.

Kurssikokouksessa päätettiin, että 20-vuotisjuhlia vietetään Helsingissä vuonna 1983. □

52. KADETTIKURSSI 10-VUOTIAAKSI

Maaliskuussa tuli kuluneeksi 10 vuotta 52. kadettikurssin valmistumisesta upseereiksi.

Tapahtuman kunniaksi 10-vuotiaan kurssimme edustajat vierailivat Kadettikoululla 18.03.1978 sekä juhlivat suuremmalla joukolla Hyvinkään Rantasipissä 08.04.1978.

Kadettikoululla oli tilaisuus tutustua kadettien uuteen opetussuunnitelmaan sekä Kadettimuseoon. Iltapäivän päätteeksi saatiin virkistyä koulun saunassa ja olutkellarissa. Kiitokset Kadettikoululle ystävällisestä kohtelusta!

Ohjelma Hyvinkäällä alkoi kurssikokouksella. Kokouksessa kunnioitettiin hetken hiljaisuudella joukostamme poistuneiden kurssitoveriemme muistoa. Kadettivääpelimme muistutti meitä siitä, että nämä nämä saavuttivat matkansa pään palvelusta suorittaessaan.

Kokouksesta lähetettiin tervehdykset kadettikomppaniamme päällikölle, eversti E Kairalle sekä Kadettikoulun johtajina kurssimme aikana toimineille kenraali B Backströmille ja kenraali M Haaksalolle.

Iltaa Rantasipissä jatkettiin illallisen, tanssin sekä seurustelun merkeissä. Juhlaan toi opettajakuntamme tervehdyksen everstiluutnantti P Karvonen, joka vakuuttavaan tapansa lupasi meille työntäyteistä aikaa myös seuraavaksi vuosikymmeneksi. Illan aikana saimme vas-

taanottaa muitakin tervehdyksiä; mm eversti E Kairalta tuli ”päällikön tervehdys”. Ilta kului nopeasti ja rattoisasti unohtamatta kadetin serenadiakaan.

Seuraavan kerran kurssimme päätti kokoontua 5 vuoden kuluttua ja mieluiten Keski-Suomen alueelle. 5191

KADETTIKUNNAN TOIMISTON- HOITAJAKSI

Marjukka Lehtinen 1.9.1978.

Monivuotinen Kadettikunnan toimistonhoitaja Sirkka-Liisa Törmänen on siirtynyt toisiin tehtäviin. Hänen paikalleen on 1.9.1978 tullut merkonomi Marjukka Lehtinen, joka iloisesti vastaa puhelimeen 90-665 739 ja on tietysti myös henkilökohtaisesti tavattavissa toimistossa. Toivotamme Marjukan lämpimästi tervetulleeksi kadettikuntatyön pariin. □

MERKKIPÄIVÄLUETTELO 1979

Seuraavassa Kylkiraudassa julkaistaan merkkipäiväluettelo Kadettikunnan jäsenistä, jotka vuoden 1979 aikana täyttävät 85, 80, 75, 60 tai 50 vuotta. Niitä,

jotka eivät halua syntymäpäivätietoaan julkaistavan, pyydetään ilmoittamaan siitä Kadettikunnan toimistoon 10.11.1978 mennessä.

Toiminnanjohtaja

KÄYTÄ KADETTIKUNNAN JOULUKORTTEJA

Entisen väreiltään sinivalkoisen kadettimerkki-kynttiläaiheisen rinnalle on saatu UUSI JOULUKORTTI ”Pohjoinen ajattomuus”. Kortteja on myös ruotsin-

kielisinä ja niitä on saatavissa 1,-/kpl Kadettikunnan toimistosta sekä piirien sihteereiltä (järjestösi-vulla nimet ja osoitteet).

ITSE ASIASTA

Ylennetty kenraaliluutnantiksi

Valtanan Jaakko Joukamo	18.mek.	24.6.1978
Sihvo Aarno Antero	26.k.	1.7.1978

Ylennetty kenraalimajuriksi

Kirjavainen Erkki Ilmari	29.k.	1.7.1978
--------------------------	-------	----------

Ylennetty kontra-amiraaliksi

Klenberg Jan Gottfrid	23.mek.	24.6.1978
-----------------------	---------	-----------

Ylennetty everstiksi

Palmujoki Erkki Johannes	33.k.	4.6.1978
Rautsuo Pentti Kustaa	32.k.	4.6.1978
Relander Lauri Ilmari Oskar	37.k.	4.6.1978
Soila Antero Juhani	27.k.	4.6.1978
Rannikko Erkki Ensio Valdemar	38.k.	1.7.1978
Penttinen Raimo Otso Kullervo	39.k.	1.9.1978
Tapanainen Pertti Taavi Sakari	42.k.	1.10.1978

Ylennetty kommodoriksi

Uosukainen Erkki Mikael	25.mek.	1.9.1978
-------------------------	---------	----------

Ylennetty everstiluutnantiksi

Jaakkola Seppo Kaarlo	24.k.	4.6.1978
Jutela Pertti Juhani	45.k.	4.6.1978
Lahdenperä Tauno Kalevi	26.k.	4.6.1978
Olanterä Martti Ilmari	43.k.	4.6.1978
Sipponen Kauko	37.k.	4.6.1978
Arppola Hannu Oskari	38.k.	1.7.1978
Koppinen Risto	45.k.	1.7.1978
Korhonen Pentti Antero	39.k.	1.8.1978
Huttunen Pertti Päiviö	39.k.	1.9.1978
Jokinen Rauno Kauko Kalevi	45.k.	1.9.1978
Toivonen Arvo Pentti Olavi	45.k.	1.9.1978
Vuorenmaa Anssi Sakari	44.k.	1.9.1978
Isomursu Veikko Aarne	44.k.	1.10.1978

Ylennetty komentajaksi

Palatsi Veikko Aatos	22.mek.	4.6.1978
Back Matti Ilmari	30.mek.	1.9.1978

Ylennetty majuriksi

Harju Veikko Samuel	26.k.	4.6.1978
Hartiala Anssi Sakari	25.k.	4.6.1978
Heiniö Åke Alfons	25.k.	4.6.1978
Kettunen Paavo Antero	47.k.	4.6.1978
Komulainen Esa Antero	50.k.	4.6.1978
Ollikainen Pentti Sakari	47.k.	4.6.1978
Pihlainen Esko Johannes	49.k.	4.6.1978
Saarinen Mikko Tapani Oskari	33.mek.	4.6.1978
Saarinen Reino Uolevi	31.k.	4.6.1978
Virkkunen Lauri Veikko	27.k.	4.6.1978
Susi Toivo Antero	48.k.	1.7.1978
Gullsten Jouko Kalervo	50.k.	1.8.1978
Haapala Eero Juhani	50.k.	1.9.1978
Hollo Ilkka Pentti	51.k.	1.9.1978
Kiesi Kalevi Antero	51.k.	1.9.1978
Koivula Reko Johannes	50.k.	1.9.1978
Lehto Seppo Juhani	50.k.	1.9.1978
Melkko Hannu Olavi Oskari	47.k.	1.9.1978
Miekkavaara Martti	50.k.	1.9.1978
Mikonsaari Esa Uolevi Antero	47.k.	1.9.1978
Rossi Risto Pekka	50.k.	1.9.1978
Maraste Risto Juhani	49.k.	1.10.1978

Ylennetty komentajakapteeniksi

Puro Pentti Olavi	18.mek.	4.6.1978
Gentz Carl Theodor Robert	35.mek.	1.9.1978
Tuomisalo Pekka Tauno	35.mek.	1.9.1978

Ylennetty kapteeniksi

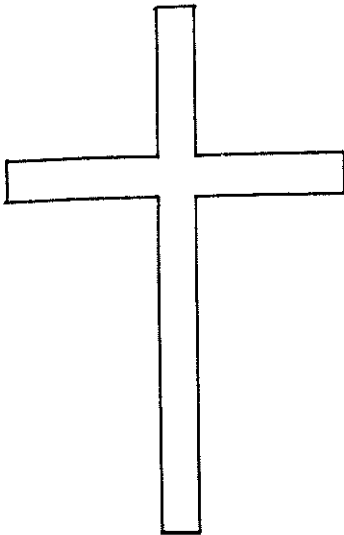
Eskola Jukka Pekka Kustaa	54.k.	4.6.1978
Hanska Kari Juhani	54.k.	4.6.1978
Kumpula Kari Martti Juhani	54.k.	4.6.1978
Lantta Pentti Tapio	54.k.	4.6.1978
Pulkkinen Pekka Juhani	54.k.	4.6.1978
Siiropää Matti Jussi	54.k.	4.6.1978
Soininen Raimo Toivo Ensio	54.k.	4.6.1978
Laukka Risto Urpo	54.k.	1.7.1978
Paimela Timo Antero	54.k.	1.7.1978
Hankaniemi Tapani Heikki	54.k.	1.8.1978
Heinilä Harri Ilmari	54.k.	1.8.1978
Puusniekka Taisto Tapio	54.k.	1.8.1978
Salminen Pekka Antero	54.k.	1.8.1978
Taipale Eero Juhani	54.k.	1.8.1978
Virsunen Jyri Leo Juhani	54.k.	1.8.1978
Järvimäki Martti Kalevi	54.k.	1.9.1978
Lanamäki Carl-Henrik Kullervo	54.k.	1.9.1978
Mattila Jouko Tapio	54.k.	1.9.1978
Mutala Antti Aaro Sakari	54.k.	1.9.1978
Nokkala Jaakko Heikki Juhani	54.k.	1.9.1978
Orava Jukka Matti	54.k.	1.9.1978
Saavalainen Pekka	54.k.	1.9.1978
Fredriksson Heikki Juhani	54.k.	1.9.1978
Lehtonen Antti Jussi	54.k.	1.9.1978

Ylennetty kapteeniluutnantiksi

Pohto Hannu Pekka Tapani	39.mek.	1.7.1978
Ikävalko Hannu Erkki	39.mek.	1.9.1978

Myönnetty ero

Ev Ahonen Raino Ahti	29.k.	1.8.1978
Ev Wuoreneimo Erkki Ossian	24.k.	28.8.1978
Ev Sutela Tauno Antero	27.k.	1.10.1978
Ev Meriläinen Antti Vihtori	33.k.	1.11.1978
Ev Särnäkari Kalevi Ilmari	24.k.	3.11.1978
Evl Virmo Erkki Harry Juhani	24.mek.	1.9.1978
Evl Mäki Pentti Juhani	34.k.	1.11.1978
Evl Tuominen Teemu Sakari	38.k.	1.11.1978
Kom Wikman Erik Einari	25.mek.	1.10.1978
Maj Huuhtanen Terho Anssi Olavi	48.k.	1.6.1978
Maj Kepponen Matti Tapani	47.k.	1.8.1978
Maj Prinkkilä Pauli Veikko	37.k.	1.9.1978
Maj Wirkkula Simo Rainer Samuel	45.k.	1.9.1978
Maj Hynninen Keijo Kaino	37.k.	1.12.1978
Maj Virtala Lauri Tapio	27.mek.	1.12.1978
Kapt Mustonen Kari Kalervo	53.k.	1.6.1978
Kapt Tallgren Timo Johannes	50.k.	1.6.1978
Kapt Majaniemi Markku Antero	51.k.	1.7.1978
Kapt Patja Pentti Tapio	50.k.	1.9.1978
Kapt Vainikkala Pentti	28.mek.	1.9.1978
Kapt Ahtikari Eero Olavi	29.mek.	1.10.1978
Kapt Rönköharju Jarko August	51.k.	1.10.1978
Kapt Kujala Lemmitty Martti Matias	46.k.	1.1.1979

IN MEMORIAM

Eversti
Lehtosuo
Osmo Olavi
s. 24.9.1904
k. 19.5.1978
Kad. n:o 361
6. kurssi

Komentajakapteeni
Tamminen
Paavo Johannes
s. 20.9.1908
k. 21.5.1978
Kad. n:o 113 me
6. merikurssi

Majuri
Laxen
Lars Gunnar
s. 21.11.1912
k. 25.5.1978
Kad. n:o 1325
19. kurssi

Majuri
Sipilä
Risto Sakari
s. 24.2.1915
k. 23.6.1978
Kad. n:o 2157
25. kurssi

Everstiluutnantti
Kaila
Matti
s. 11.9.1912
k. 30.6.1978
Kad. n:o 1263
19. kurssi

Eversti
Palmgren
Carl-Gustav
s. 15.5.1904
k. 2.7.1978
Kad. n:o 252
5. kurssi

Komentajakapteeni
Valtonen
Jaakko Johannes
s. 5.1.1937
k. 7.7.1978
Kad. n:o 630 me
30. merikurssi

Eversti
Gabrielsson
Birger Eugen
s. 24.12.1905
k. 15.8.1978
Kad. n:o 535
9. kurssi

Komentaja
Asikainen
Toivo Pietari
s. 4.6.1908
k. 15.8.1978
Kad. n:o 129 me
7. merikurssi

Majuri
Piirta
Arvid
s. 1.1.1906
k. 16.8.1978
Kad. n:o 899
14. kurssi

Majuri
Blomqvist
Karl Holger
s. 30.1.1906
k. 17.8.1978
Kad. n:o 2205
26. kurssi

Komentaja
Lampinen
Alpo Kalervo
s. 30.9.1910
k. 3.9.1978
Kad. n:o 163 me
8. merikurssi

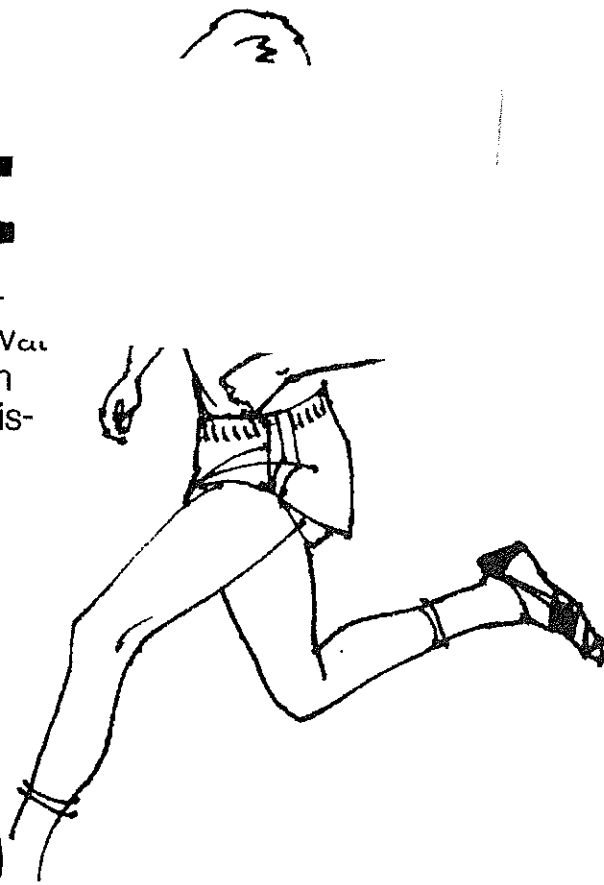
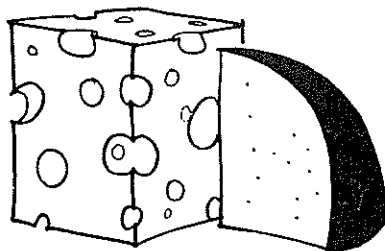
Kapteeni
Pitkänen
Arvo Elis
s. 14.5.1908
k. 4.9.1978
Kad. n:o 984
15. kurssi

Kapteeni
Tuomainen
Martti Seppo Juhani
s. 9.9.1945
k. 13.9.1978
Kad. n:o 5376
53. kurssi

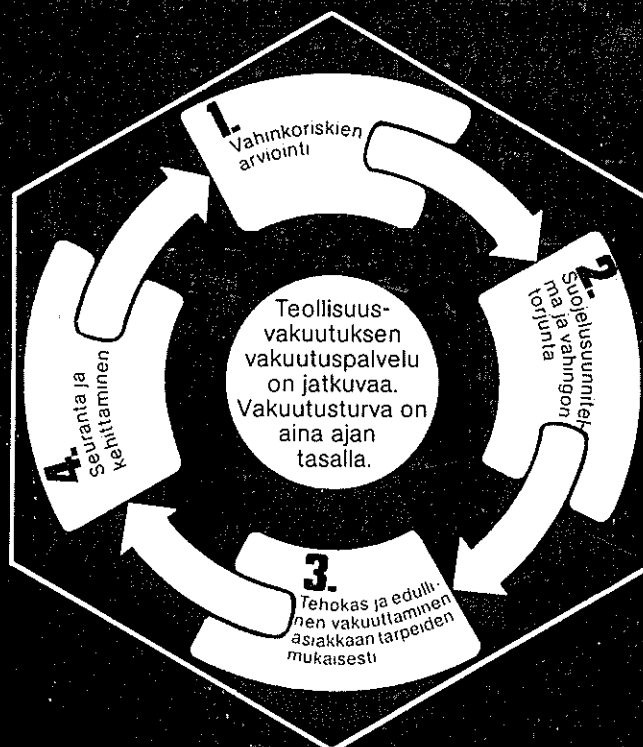
Majuri
Susiaho
Georg Erik
s. 18.5.1918
k. 15.9.1978
Kad. n:o 2002
25. kurssi

Juusto on edullist

Huippu-urheilijat tietävät, että kovan harjoittelun lisäksi on syötävä oikein. Siksi he syövät juustoa säännöllisesti. Juustossa on maidon arvokkaat ravintoaineet tiivistettyinä ja elimistölle edullisessa muodossa. Juustosta saa energiaa ja se kohentaa yleiskuntoa.

Teollisuus- vakuutus- tuksesta yksilöllinen vakuutus- palvelu

Suuren ja keskisuuren yritystoiminnan edulliset vakuutukset

KESKINÄINEN YHTIÖ
TEOLLISUUSVAKUUTUS

Vattuniemenkuja 8. Postiosoite: PL 12 00211 HKI 21.
Puh. 90-670 311.